

"Халықты әлеуметтік қорғау саласында арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсету стандарттарын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрінің 2015 жылғы 26 наурыздағы № 165 бұйрығына өзгерістер енгізу туралы

Күшін жойған

Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2019 жылғы 13 мамырдағы № 238 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2019 жылғы 14 мамырда № 18661 болып тіркелді. Күші жойылды - Қазақстан Республикасы Премьер-Министрінің орынбасары - Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2023 жылғы 29 маусымдағы № 263 бұйрығымен

Ескерту. Күші жойылды – ҚР Премьер-Министрінің орынбасары - Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 29.06.2023 № 263 (01.07.2023 бастап қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

"Арнаулы әлеуметтік қызметтер туралы" 2008 жылғы 29 желтоқсандағы Қазақстан Республикасы Заңының 8-бабының 2) тармақшасына сәйкес БҰЙЫРАМЫН:

1. "Халықты әлеуметтік қорғау саласында арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсету стандарттарын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрінің 2015 жылғы 26 наурыздағы № 165 бұйрығына (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 11038 болып тіркелген, 2015 жылғы 10 маусымда "Әділет" ақпараттық-құқықтық жүйесінде жарияланған) мынадай өзгеріс енгізілсін:

көрсетілген бұйрықпен бекітілген 1, 2, 3 және 4-қосымшалар осы бұйрыққа 1, 2, 3 және 4-қосымшаларға сәйкес жаңа редакцияда жазылсын.

2. Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрлігінің Әлеуметтік қызметтер саясатын дамыту департаменті заңнамада белгіленген тәртіппен:

1) осы бұйрықты Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркеуді;

2) осы бұйрық мемлекеттік тіркелген күннен бастап күнтізбелік он күн ішінде оны қазақ және орыс тілдерінде "Қазақстан Республикасының Заңнама және құқықтық ақпарат институты" шаруашылық жүргізу құқығындағы

республикалық мемлекеттік кәсіпорнына ресми жариялау және Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерінің эталондық бақылау банкіне енгізу үшін жіберуді;

3) осы бұйрық ресми жарияланғаннан кейін оны Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрлігінің интернет-ресурсында орналастыруды;

4) осы бұйрық мемлекеттік тіркелгеннен кейін он жұмыс күні ішінде Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрлігінің Заң қызметі департаментіне осы тармақтың 1), 2), және 3) тармақшаларында көзделген іс-шаралардың орындалуы туралы мәліметтерді ұсынуды қамтамасыз етсін.

3. Осы бұйрықтың орындалуын бақылау Қазақстан Республикасының Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау вице-министрі С.Қ. Жақыповаға жүктелсін.

4. Осы бұйрық алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

*Қазақстан Республикасының
Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрі*

Б. Сапарбаев

КЕЛІСІЛДІ

Қазақстан Республикасының
Білім және ғылым министрлігі

КЕЛІСІЛДІ

Қазақстан Республикасының
Денсаулық сақтау министрлігі

Қазақстан Республикасы
Еңбек және халықты әлеуметтік
қорғау министрінің
2019 жылғы 13 мамырдағы
№ 238 бұйрығына
1-қосымша
Қазақстан Республикасы
Денсаулық сақтау және
әлеуметтік даму министрінің
2015 жылғы 26 наурыздағы
№ 165 бұйрығына
1-қосымша

Халықты әлеуметтік қорғау саласында стационарлық жағдайда арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсету стандарты

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Халықты әлеуметтік қорғау саласында стационарлық жағдайда арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсету стандарты (бұдан әрі – Стандарт) "Арнаулы

әлеуметтік қызметтер туралы" 2008 жылғы 29 желтоқсандағы Қазақстан Республикасы Заңының 8-бабының 2) тармақшасына сәйкес әзірленді.

2. Осы Стандарт стационарлық жағдайда тәулік бойы тұрақты немесе уақытша тұруға арналған, мемлекеттік және мемлекеттік емес меншік нысанында стационарлық үлгідегі ұйымдарда (бұдан әрі – стационарлық үлгідегі ұйымдар) арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсетудің сапасын, көлемін және шарттарын белгілейді, стационарлық үлгідегі ұйымдарға:

1) психоневрологиялық ауытқулары бар үш жастан он сегіз жасқа дейінгі мүгедек балаларды (бұдан әрі – балалар);

2) тірек-қимыл аппараты бұзылған үш жастан он сегіз жасқа дейінгі мүгедек балаларды (бұдан әрі – ТҚА бұзылған балалар);

3) психоневрологиялық аурулары бар он сегіз жастан асқан мүгедектерді (бұдан әрі – он сегіз жастан асқан адамдар);

4) бірінші және екінші топтағы мүгедектерді (бұдан әрі – мүгедектер);

5) егде жасына байланысты өзіне қызмет көрсетуге мүмкіндігі жоқ адамдарды (бұдан әрі – қарттар) қабылдау, ұстау, шығару (шығарып жіберу), уақытша шығу және ауыстыру шарттарын айқындайды.

Жоғарыда көрсетілген санаттар бірлесіп қызметтерді алушылар болып аталады.

2-тарау. Стационарлық үлгідегі ұйымдарда арнаулы әлеуметтік қызметтерді ұсыну шарттары

3. Стационарлық үлгідегі ұйымдарда бюджет қаражаты есебінен арнаулы әлеуметтік қызметтерді ұсыну облыстардың, Нұр-Сұлтан, Алматы және Шымкент қалаларының халықты әлеуметтік қорғау саласындағы уәкілетті органдарының (бұдан әрі – уәкілетті органдар) жолдамалары бойынша қызметтерді алушының тұрғылықты жері бойынша аудандардың, облыстық және республикалық маңызы бар қалалардың (астананың) жұмыспен қамту және әлеуметтік бағдарламалар бөлімдері (бұдан әрі – жұмыспен қамту бөлімдері) арқылы жүзеге асырылады.

4. Арнаулы әлеуметтік қызметтер бюджет қаражаты есебінен ұсынылатын жағдайларды қоспағанда, мемлекеттік емес меншік нысанындағы стационарлық үлгідегі ұйымдар қызметтерді алушыларды қабылдауды шарт негізінде жүзеге асырады.

5. Арнаулы әлеуметтік қызметтердің кепілді көлемін ұсыну үшін өмірлік қиын жағдайда жүрген адам (отбасы) тұрғылықты жері бойынша жұмыспен қамту бөліміне мынадай құжаттарды беру жолымен жүгінеді:

1) осы Стандартқа 1-қосымшаға сәйкес нысан бойынша қызметтерді алушының жазбаша өтініші, ал кәмелетке толмаған және әрекетке қабілетсіз

адамдар үшін – заңды өкілінің (ата-анасының біреуі, қамқоршының немесе қорғаншының, асырап алушының, баланы қабылдайтын ата-ананың, патронат тәрбиешінің және 2011 жылғы 26 желтоқсандағы "Неке (ерлі-зайыптылық) және отбасы туралы" Қазақстан Республикасының Кодексіне сәйкес қамқор болуды, білім беруді, тәрбиелеуді, баланың, он сегіз жастан асқан адамның құқықтары мен мүдделерін қорғауды жүзеге асыратын алмастырушы басқа да адамдардың) (бұдан әрі – заңды өкілі) жазбаша өтініші немесе медициналық ұйымның қолдаухаты;

2) сәйкестендіру үшін қызметтерді алушының жеке сәйкестендіру нөмірі (бұдан әрі – ЖСН) бар жеке басын куәландыратын құжаты;

3) амбулаториялық картадан немесе сырқатнамадан үзінді көшірмесімен қоса осы Стандартқа 2-қосымшаға сәйкес нысан бойынша медициналық картасы.

Жұмыспен қамту бөлімі өтінішті қабылдау кезінде ЖСН бойынша " электрондық үкімет" шлюзі арқылы мемлекеттік органдардың және (немесе) ұйымдардың ақпараттық жүйелеріне (бұдан әрі – ақпараттық жүйелер) мынадай:

1) жеке басын куәландыратын құжат туралы;

2) мүгедектікті белгілеу туралы;

3) мүгедекті оңалтудың жеке бағдарламасында (бұдан әрі – ОЖБ) әзірленген іс-шаралар туралы;

4) он сегіз жастан асқан адамдар үшін - соттың адамды әрекетке қабілетсіз деп тану туралы шешімі (бар болса);

5) зейнеткерлік жастағы адамдар үшін – "Қазақстан Республикасында зейнетақымен қамсыздандыру туралы" 2013 жылғы 21 маусымдағы Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес жасына байланысты зейнетақы төлемдері н тағайындау туралы;

6) Ұлы Отан соғысының қатысушысы мен мүгедегі және оларға теңестірілген адам мәртебесін растайтын мәліметтерді алу үшін сұрау салуды қалыптастырады

Ақпараттық жүйелерде мәліметтер болмаған жағдайда өтінішке мынадай құжаттар қоса беріледі:

1) қызметтерді алушының ЖСН бар жеке басын куәландыратын құжаттың көшірмесі;

2) мүгедектік туралы анықтаманың көшірмесі (қарттар үшін мүгедектігі бар болса);

3) ОЖБ үзінді көшірме (қарттар үшін ОЖБ-сы бар болса);

4) он сегіз жастан асқан адамдар үшін – соттың адамды әрекетке қабілетсіз деп тану туралы шешімінің көшірмесі (бар болса);

5) зейнеткерлік жастағы адамдар үшін – зейнетақы куәлігінің көшірмесі;

б) Ұлы Отан соғысының қатысушылары мен мүгедектері және соларға теңестірілген адамдар үшін – Ұлы Отан соғысының қатысушысы мен мүгедегі және оларға теңестірілген адам мәртебесін растайтын куәліктің көшірмесі.

Құжаттардың көшірмелері түпнұсқаларымен бірге ұсынылады, салыстырып тексерілгеннен кейін медициналық картадан басқасы өтініш берушіге қайтарылады.

6. Осы Стандарттың 5-тармағында көрсетілген құжаттар топтамасы сәйкес болған жағдайда жұмыспен қамту бөлімінің маманы "Е-собес" автоматтандырылған ақпараттық жүйесіне (бұдан әрі – "Е-собес" ААЖ) өмірлік қиын жағдайда жүрген адамның (отбасының) өтінішіндегі деректерді енгізеді.

7. Жергілікті атқарушы орган арнаулы әлеуметтік қызметтер ұсыну туралы шешім шығарғаннан кейін қызметтерді алушының тұрғылықты жері бойынша жұмыспен қамту бөлімі бір жұмыс күні ішінде уәкілетті органға стационарлық үлгідегі ұйымға жолдама беру туралы сұрау салуды жолдайды. Сұрау салуды алған сәттен бастап бір жұмыс күні ішінде уәкілетті орган жұмыспен қамту бөліміне стационарлық үлгідегі ұйымда кезектілік болмаған жағдайда жолдама не кезекке қою туралы хабарлама жібереді.

Егер кезекке қою туралы хабарлама берілген күннен бастап бір айдан астам уақыт өтсе, онда жолдаманы ресімдеу кезінде жұмыспен қамту бөлімі қызметтерді алушыны медициналық тексеріп-қараудан қайта өту қажеттігі және осы Стандартқа 2-қосымшаға сәйкес нысан бойынша медициналық картаны ұсыну туралы хабардар етеді. Қызметтерді алушыда медициналық қарсы көрсетілімдер болған жағдайда, жергілікті атқарушы органның арнаулы әлеуметтік қызметтер ұсыну туралы шешімі қызметтерді алушы онда медициналық қарсы көрсетілімнің жоқ екені туралы куәландыратын осы Стандартқа 2-қосымшаға сәйкес нысан бойынша медициналық картаны ұсынғанға дейін тоқтатыла тұрады.

8. Уәкілетті органнан жолдама алған сәттен бастап бір жұмыс күні ішінде қызметтерді алушының тұрғылықты жері бойынша жұмыспен қамту бөлімі бюджет қаражаты есебінен арнаулы әлеуметтік қызметтерді ұсынатын стационарлық үлгідегі ұйымға мынадай құжаттарды жолдайды:

1) жергілікті атқарушы органның арнаулы әлеуметтік қызметтерді ұсыну туралы шешімі;

2) уәкілетті органның жолдамасы;

3) амбулаториялық картадан немесе сырқатнамадан үзінді көшірмесімен қоса осы Стандартқа 2-қосымшаға сәйкес нысан бойынша медициналық картасы;

4) ақпараттық жүйелерде мәліметтер болмаған жағдайда, осы Стандарттың 5-тармағының 3 абзацында көрсетілген құжаттар.

9. Стационарлық жағдайда арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсетуге мұқтаж балаларды және (немесе) ТҚА бұзылған балаларды және (немесе) он сегіз жастан асқан адамдарды стационарлық үлгідегі ұйымның әкімшілігіне тапсырған кезде заңды өкілі мынадай құжаттардың түпнұсқаларын ұсынады:

он сегіз жастан асқан адамдар үшін – ЖСН-і бар жеке басын куәландыратын құжат, соттың адамды әрекетке қабілетсіз деп тану туралы шешімі (бар болса);

балалар үшін – ЖСН-і бар туу туралы куәлік және "Денсаулық сақтау ұйымдарының бастапқы медициналық құжаттама нысандарын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрі міндетін атқарушының 2010 жылғы 23 қарашадағы № 907 бұйрығымен (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 6697 болып тіркелген) бекітілген Денсаулық сақтау ұйымдарының бастапқы медициналық құжаттама нысандарына сәйкес нысан бойынша профилактикалық егу картасы.

10. Ұлы Отан соғысының қатысушылары мен мүгедектері не және соларға теңестірілген адамдарға арнаулы әлеуметтік қызметтер стационарлық үлгідегі ұйымдарда бірінші кезекте беріледі.

11. Жоба қуаты 6-дан 30-ға дейінгі орындары бар өз бетінше тұруды сүйемелдеу бөлімшілеріне (бұдан әрі – Бөлімше) өз бетінше тұруды сүйемелдеу қызметтерін ұсыну туралы шешімді стационарлық үлгідегі ұйым мамандарының бағалау кешені және мониторингі негізінде уәкілетті орган қабылдайды.

Үнемі бөгде адамның күтіміне немесе бақылауына мұқтаждық Бөлімшеде тұруына қарсы көрсетілім болып табылады.

12. Стационарлық үлгідегі ұйымдар арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсетуі кезінде:

1) қызметтерді алушылардың жеке басына қолсұғылмаушылығы мен қауіпсіздігін қамтамасыз ету;

2) стационарлық үлгідегі ұйымдарда қолайлы моральдық-психологиялық жағдай жасау;

3) қызметтерді алушылардың жеке қажеттіліктерін ескере отырып, олардың жеке даму, әлеуметтену және интеграциялану деңгейін арттыруға бағытталған арнаулы әлеуметтік қызметтерді көрсету;

4) көрсетілетін арнаулы әлеуметтік қызметтердің сапасы мен тиімділігін арттыру;

5) мүгедектерді әлеуметтендіру, тұрмысты, еңбекті ұйымдастыруды жетілдіру және демалыс уақтын, әлеуметте өзара әрекет етуін барынша қолдау сақталады.

13. Стационарлық үлгідегі ұйымнан қызмет алушыларды шығару:

1) қызметтерді алушылардың жазбаша өтініші, ал кәмелетке толмаған және әрекетке қабілетсіз адамдар үшін – заңды өкілінің жазбаша өтініші;

2) мүгедектік алынған немесе үшінші топ мүгедектігі (он сегіз жастан асқан адамдарға және мүгедектерге) белгіленген, медициналық ұйым мүгедектің денсаулық жағдайын бөгде адамның көмегінсіз еңбек қызметін жүзеге асыруға мүмкіндік беретіндей жақсарған деп таныған жағдайда және қызметтерді алушылардың тұрғын үй аумағы және өмір сүруге қаражаты болғанда;

3) балалар мен ТҚА бұзылған балалар кәмелетке толғанда;

4) ақылы арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсету туралы келісімшарт бұзылған жағдайда;

5) қызметтерді алушы қайтыс болған жағдайда жүзеге асырылады.

14. Қызметтерді алушылардың жеке уәждемесі бойынша уақытша (үш айға дейінгі мерзімге) шығуына стационарлық үлгідегі ұйым дәрігерінің қорытындысы ескеріле отырып, мүгедектер мен қарттардың стационарлық үлгідегі ұйым әкімшілігіне жазбаша өтінішінің, ал балалар мен он сегіз жастан асқан адамдар үшін – заңды өкілдерінің, жақын туысының жазбаша өтінішінің негізінде рұқсат етіледі.

15. Арнаулы әлеуметтік қызметтер бюджет қаражаты есебінен көрсетілетін қызметтерді алушылар болмаған уақытта стационарлық үлгідегі ұйым басшысының тиісті бұйрығымен олар үлестен шығарылады және үлеске алынады

16. Бюджет қаражаты есебінен ұсталатын қызметтерді алушыларды бір өңірде орналасқан стационарлық үлгідегі ұйымнан елдің өзге өңірінде орналасқан стационарлық үлгідегі ұйымға ауыстыру тиісті өңірлердің уәкілетті органдарымен келісім бойынша жүзеге асырылады.

17. Қызметтерді алушыларды одан әрі оңалту үшін басқа ұйымға бір жылға дейінгі мерзімге жіберу туралы шешімді қабылдаушы тараптың қызметтерді алушыларды ұстау және оларға қажетті күтімді қамтамасыз ету туралы жазбаша міндеттемесі болған кезде стационарлық үлгідегі ұйым тәртіпаралық комиссияның қорытындысын есепке ала отырып, стационарлық үлгідегі ұйым әкімшілігі қабылдайды.

18. Стационарлық үлгідегі ұйымда тұруға медициналық қарсы көрсетілімдері болған кезде қызметтерді алушылар зерттеу жүргізу және стационарлық немесе амбулаториялық емдеу мәселесін шешу үшін мамандандырылған медициналық ұйымға жолданады.

19. Бала он алты жасқа толған кезде стационарлық үлгідегі ұйым әкімшілігі оның жеке куәлігін ресімдеуді қамтамасыз етеді.

Он сегіз жасқа толған, оның ішінде ТҚА бұзылған балалар медициналық ұйымның және медициналық-әлеуметтік сараптама комиссиясының

қорытындыларына сәйкес қарттарға, мүгедектерге және (немесе) он сегіз жастан асқан адамдарға арналған стационарлық үлгідегі ұйымға қабылданады, не үйіне шығарылады.

20. Стационарлық үлгідегі ұйымда тұратын қызметтерді алушылар мүгедек деп танылған жағдайда жұмыспен қамту бөліміне өтініш ұсыну жолымен "Е-собес" ААЖ-да тіркелуге жатады.

21. Қарттар мен мүгедектер мынадай жағдайларда:

1) ішкі тәртіп қағидаларын тұрақты (үш реттен артық) түрде бұзған, оның ішінде есірткі заттарын, спиртті ішімдіктерді әкелген және қабылдаған, тауарлық-материалдық құндылықтарды және өзге мүлікті бүлдірген, құқыққа қарсы әрекеттер жасаған кезде;

2) мүгедектер мен қарттар спиртті ішімдікке салынудың немесе есірткі заттарын қолданудың салдарынан соттың шешімі бойынша әрекетке қабілеттілігі шектеулі деп танылған кезде шығарылуға жатады.

Әрекет қабілеттілігінің шектелуі соттың шешімі бойынша жойылған жағдайда адам жалпы негізде қайта қабылданады;

3) қамқорлықтағылар стационарлық үлгідегі ұйым аумағынан өз бетімен шығып кеткен және екі тәуліктен астам уақыт бойы болмаған кезде шығарылуға жатады.

Стационарлық үлгідегі ұйым аумағынан шығып кеткен адам осы Стандарттың 2-тарауына сәйкес жалпы негізде қайта қабылдануы мүмкін, ал дәлелді себептер бойынша ол жөнінде хабардар етуге мүмкіндігі болмаған адам дереу қайта қабылдануға жатады.

22. Осы Стандарттың 21-тармағының 1) және 2) тармақшаларында көзделген негіздер бойынша стационарлық үлгідегі ұйымнан шығарып жіберілген қызметтерді алушылар осы Стандарттың 2-тарауында көзделген тәртіппен, бірақ олар шығарып жіберілгеннен кейін күнтізбелік бір жыл өткен соң ғана стационарлық үлгідегі ұйымға қабылданады.

23. Қызметтерді алушыларды шығару (шығарып жіберу), уақытша шығару немесе басқа стационарлық үлгідегі ұйымға ауыстыру стационарлық үлгідегі ұйым басшысының бұйрығы негізінде жүзеге асырылады және "Е-собес" ААЖ-да белгі қойылады.

Бұл ретте міндетті түрде шығару немесе ауыстыру эпикризі, стационарлық үлгідегі ұйым мамандарының ұсынымдары ресімделеді, олар мүгедектер мен қарттардың қолына не қызметтерді алушыларды қабылдайтын тарапқа беріледі.

24. Шығару, уақытша шығару немесе басқа стационарлық үлгідегі ұйымға ауыстыру кезінде қызметтерді алушыларға жеке және маусым бойынша өзіне бекітілген киімі мен аяқ киімі, стационарлық үлгідегі ұйымда сақталған құнды заттары (құжаттары) беріледі.

3-тарау. Стационарлық үлгідегі ұйымдарда арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсету сапасы мен көлемі

25. Әлеуметтік-тұрмыстық қызметтер көрсетуге:

1) денсаулық жағдайына байланысты өзін-өзі күтудің, оның ішінде, төсектен тұру, төсекке жату, киіну және шешіну, жуыну, тамақ ішу, сусын ішу, дәретхананы немесе дәрет ыдысын пайдалану, қозғалып жүру, тісін немесе жағын күту, көзілдірік немесе есту аппаратын қолдану, тырнағын алу, ер кісілерге – сақал-мұртын алу сияқты күнделікті қарапайым процедураларды орындауға қабілетсіз қызметтерді алушыларға жеке қызметтер көрсету және гигиеналық сипаттағы әлеуметтік-тұрмыстық қызметтерді көрсету;

2) тұрғын жай беру, оның ішінде балаға, ТҚА бұзылған балаға кемінде төрт шаршы метр және он сегіз жастан асқан адамға, мүгедекке, қартқа кемінде бес шаршы метр жатын бөлмелерін беру;

3) оңалту, емдеу, білім беру, мәдени іс-шараларына, діни рәсімдерді жасауға, еңбекпен емдеу қызметін ұйымдастыруға, өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын, тұрмыстық бағдарлау негіздеріне үйретуге арналған жиһазбен және (немесе) мамандандырылған жабдықтармен жабдықталған орынжай беру;

4) денсаулық жағдайына байланысты жұмыс істеуге қарсы көрсетілімі жоқ мүгедектерге және он сегіз жастан асқан адамдарға арналған жұмыс орындарын ұйымдастыру үшін жағдай жасау;

5) бөгде адамның көмегіне сүйенбей тұрмыстық мұқтаждықтарын жүзеге асыруды қамтамасыз етуге бейімделген орынжайлар мен құрылғылар ұсыну;

6) дағдарыс палаталарын, паллиативтік көмек палаталарын (бөлімшелерін) жасау үшін интенсивтік күтім және терапия жүргізуге арналған жабдықтармен жабдықталған орынжайлар ұсыну;

7) отбасында тұратын және арнаулы әлеуметтік қызметтерді уақытша көрсетуге мұқтаж қызметтерді алушыларға жергілікті атқарушы орган бекіткен тәртіппен ақылы келісімшарт негізінде стационар жағдайында уақытша (алты айға дейін) болу үшін орынжайлар ұсыну;

8) санитариялық-гигиеналық талаптарға сәйкес тұру жағдайларын сақтау жөнінде қызметтер көрсету;

9) диеталық тамақтандыруды қоса алғанда, тамақ ұсыну;

10) осы Стандартқа 3-қосымшада көзделген көлемнен кем емес киім, аяқ киім, төсек жабдықтарын және жеке гигиенаға арналған заттар беру;

11) тұрмыстық қызметтерімен қамтамасыз ету (кір жуу, кептіру, үтіктеу, іш киімді, киімді, төсек-орын жабдықтарын дезинфекциялау);

12) қалалық телефон байланысы қызметтерін ұсыну;

13) емдеуге, оңалтуға, оқуға, мәдени және тынығу іс-шараларына қатысу үшін тасымалдау кезінде көлік қызметтерін ұсыну;

14) хат жазуға және оқуға көмек көрсету;

15) кәдімгі шаштараздарда қызметтер көрсету қиын немесе мүмкін болмайтын жағдайларда қызметтерді алушыларға шаштараз қызметтерін көрсету ;

16) жерлеу қызметтерін ұйымдастыру (қайтыс болған туыстары (заңды өкілдері) болмаған немесе олар жерлеумен айналысқысы келмеген кезде) жатады .

26. Әлеуметтік-тұрмыстық қызметтер көрсетудің сапасына қойылатын талаптар:

1) берілетін тұрғын жайлары көлемі мен көрсеткіштері бойынша (ғимараттар мен орынжайлардың жай-күйі, олардың жайлылығы) санитариялық-гигиеналық нормалар мен талаптарға сәйкес келеді және қызметтерді алушылардың тұруына қолайлылықты қамтамасыз етеді.

Тұрғын үй-жайларға (бөлмелерге) қызметтерді алушыларды орналастыру кезінде олардың денсаулық жағдайы, жас ерекшеліктері, физикалық және психикалық жағдайы, әдеттері, психологиялық үйлесімділігі, жеке даму және әлеуметтену деңгейі ескеріледі;

Санитариялық нормалар мен қағидаларға, қауіпсіздік талаптарына, өртке қарсы талаптарға жауап беретін барлық тұрғын жайлар, қызметтік және өндірістік орынжайлар телефон байланысымен жабдықталады және коммуналдық-тұрмыстық жабдыкталудың барлық құралдарымен қамтамасыз етіледі және қызметтерді алушыларға олардың талаптары бойынша ұсынылады. Орынжайлар персоналдың, қызметтерді алушылардың денсаулығына және ұсынылатын қызметтердің сапасына кері әсер ететін әр түрлі факторлардың әсерінен және қолайсыз жағдайлардан қорғалады.

Оңалту іс-шараларын, емдеу-еңбек және білім беру қызметтерін, мәдени және тұрмыстық қызметтер көрсетуді ұйымдастыру үшін ұсынылатын орынжайлар көлемі, орналасуы мен конфигурациясы бойынша көрсетілетін қызметтерді алушылардың ерекшелігін ескере отырып, жоғарыда аталған барлық іс-шараларды өткізуді қамтамасыз етеді;

2) стационарлық үлгідегі ұйымдар мамандарының кабинеттері қажетті жиһазбен және мамандандырылған жабдықтармен жабдықталады.

Әрбір мамандандырылған кабинетке ерікті нысанда ресімделген паспорт толтырылады;

3) қызметтерді алушылардың пайдалануына берілетін жиһаз, жабдық, киім, аяқ-киім, төсек жабдықтары мен жеке гигиена заттары Қазақстан

Республикасының аумағында қолданылатын техникалық реттеу саласындағы стандарттау жөніндегі нормативтік құжаттарға сәйкес болады;

4) қызметтерді алушылардың пайдалануына берілетін жиһаз бен төсек-орын жабдықтары қызметтерді алушылардың физикалық жай-күйін және жасын ескере отырып таңдалып, заманауи дизайн талаптарына жауап береді;

5) қызметтерді алушыларға берілетін киім, аяқ киім, іш киім және бірінші қажеттіліктегі заттар киюге ыңғайлы, қызметтерді алушылардың жынысына, бойы мен өлшемдеріне сәйкес келеді, мүмкіндігінше олардың сұраған фасоны мен түсіне, сондай-ақ санитариялық-гигиеналық нормалар мен талаптарға жауап береді;

6) ыстық тамақ, оның ішінде диеталық тамақ сапалы тағамдардан әзірленеді, теңгерімділігі мен калориялық талаптарына жауап береді, санитариялық-гигиеналық талаптарға сәйкес келеді және қызметтерді алушылардың денсаулық жағдайын ескеріп ұсынылады.

Стационарлық үлгідегі ұйымдардың басшысы маусымға қарай (көктем-жаз, күз-қыс) ағымдағы апталық мәзірді және екінші аптаға перспективалық мәзірді бекітеді;

7) бақылаудағы, төсек режиміндегі және денсаулық жағдайына байланысты өзін-өзі күтудің қарапайым процедурасын орындай алмайтын қызметтерді алушыларға жеке қызметтер көрсету және гигиеналық сипаттағы әлеуметтік-тұрмыстық қызмет көрсету олардың денсаулығына қандай да бір зиян, физикалық немесе моральдық азап және қолайсыздық тудырмай орындалады (мұндай қызметтерді көрсету кезінде қызметтерді көрсетуші персонал қызметтерді алушыларға ерекше сыпайылық танытуы қажет);

8) шаштараз қызметтерін көрсету санитариялық-гигиеналық талаптар сақтала отырып, арнайы жабдықталған кабинеттерде жүзеге асырылады;

9) созылмалы үдемелі аурулар жағдайындағы немесе терминалды (соңғы) даму сатысындағы балаларды, он сегіз жастан асқан адамдарды, мүгедектерді, қарттарды үздіксіз бақылау мақсатында паллиативті көмек палаталары (бөлімшелері) құрылады;

10) өзіне дене зақымын келтіретін және (немесе) айналасындағыларға қауіп тудыруы және осы себептермен қосымша күтімге, күшейтілген бақылауға және (немесе) шұғыл медициналық көмекке мұқтаж балалар мен он сегіз жастан асқан адамдар үшін дағдарыс палаталары (бөлімшелері) құрылады;

11) жеке және әлеуметтік мәртебесін қалпына келтіруге мүмкіндік беретін қол шеберлігі мен еңбек дағдыларын қалыптастыру, сондай-ақ жұмыс орындарын ұйымдастыру үшін қызметтерді алушылардың ауруының және (

немесе) мүгедектігінің сипаты, физикалық жай-күйі ескеріліп, тиісті жағдай жасалады және тәрбиелеу мен оқыту процесінде оларға қажетті жайлылықты қамтамасыз етеді;

12) балаларды және он сегіз жастан асқан адамдарды өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларына, тұрмыстық бағдарлау (ас әзірлеу, дастархан жасау, ыдыс жуу, бөлмені (орынжайды) күту және тыныс-тіршілігіне қажетті дағдылар) негіздеріне үйрету үшін қажетті тұрмыстық техникамен және жиһазбен жабдықталған әлеуметтік-тұрмыстық бағдарлау кабинеттері құрылады;

13) қызметтерді алушыларды емдеу, оқыту, мәдени іс-шараларға қатысу үшін автомобиль көлігімен тасымалдау кезінде автокөлік құралдарын пайдалану нормативтері мен қағидалары, жол жүру қауіпсіздігінің талаптары сақталады;

14) тұрмыстық қызметтер көрсетумен қамтамасыз ету (іш киімді, киімді, төсек-орын жабдықтарын жуу, кептіру, үтіктеу, дезинфекциялау) сапа талаптары мен оның уақтылығына жауап береді;

15) діни ғұрыптарды орындау үшін жағдай жасау кезінде қызметтерді алушылардың діни наным-сенімі, жасы, жынысы, физикалық жай-күйі, әр түрлі концессияларда қабылданған діни салттардың ерекшелігі қатаң түрде ескеріледі;

16) жерлеу қызметтерін ұйымдастыру қайтыс болған қызметтерді алушының діни наным-сенімі ескеріліп жүзеге асырылады.

27. Әлеуметтік-медициналық қызметтер көрсетуге:

1) медициналық-әлеуметтік тексеруді ұйымдастыру және жүргізу (қажет болған кезде денсаулық сақтау ұйымдарының мамандарын тарта отырып);

2) дәрігерге дейін көмек көрсету;

3) медициналық-әлеуметтік сараптама жүргізуге уақытында жәрдемдесу;

4) тегін медициналық көмектің кепілді көлемін алуға жәрдемдесу;

5) дәрігерлердің қорытындысы бойынша дәрі-дәрмекпен және медициналық мақсаттағы бұйымдармен қамтамасыз етуге жәрдемдесу;

6) ОЖБ-ға сәйкес санаторий-курорттық емдеумен, техникалық көмекші (орнын толтырушы) құралдармен, міндетті гигиеналық құралдармен қамтамасыз етуге жәрдемдесу;

7) қызметтерді алушыларға техникалық көмекші (орнын толтырушы) құралдарды және міндетті гигиеналық құралдарды пайдалануға үйрету;

8) әлеуметтік-медициналық мәселелер бойынша, оның ішінде жасына қарай бейімделу мәселелері бойынша консультация беру;

9) профильді мамандардың, оның ішінде денсаулық сақтау ұйымдарындағы мамандардың медициналық консультация беруіне жәрдемдесу;

10) денсаулыққа байланысты рәсімдерді жүргізу (дәрі-дәрмек қабылдау, дәрі тамшылату және емдеуші дәрігердің тағайындауына сәйкес рәсімдер);

11) емдік-физикалық жаттығулар жасауға көмек көрсету;

12) алғашқы медициналық тексеру және алғашқы санитариялық тазалау жүргізу;

13) денсаулық жағдайына байланысты қызметтерді алушылардың күтімін қамтамасыз ету;

14) алғашқы медициналық-санитариялық көмек көрсету;

15) санитариялық-гигиеналық қызметтерді көрсету (сүрту, жуу, гигиеналық шомылдыру);

16) денсаулық сақтау ұйымдарына жатқызуға және ілесіп жүруге жәрдемдесу ;

17) емдеу-сауықтыру іс-шараларын, оның ішінде денсаулық сақтау ұйымдарында ұйымдастыру;

18) әлеуметтік-медициналық сипаттағы оңалту іс-шараларын, оның ішінде дәрі-дәрмектік емес терапия қызметтерін жүргізу;

19) диспансеризациядан өтуді ұйымдастыру;

20) емдеуші дәрігердің тағайындауына сәйкес медициналық рәсімдерді жүргізу (тері асты және бұлшық етке дәрілік препараттарды жіберу, компресс кою, қайта орау, ойылған жерлерді, жарақат бетін тазалау; тазалау клизмаларын орындау, зертханалық тексеру жүргізуге қажетті материалдарды алу, міндетті гигиеналық құралдар және медициналық мақсаттағы бұйымдарды пайдалануға көмек көрсету);

21) медициналық көрсетілімдер мен жас ерекшеліктеріне қарай "денсаулық топтарын" қалыптастыру және оның жұмысын ұйымдастыру;

22) қызметтерді алушыларға паллиативтік көмек қызметтерін көрсету;

23) балаларға және он сегіз жастан асқан адамдарға психиатриялық, психотерапевтикалық көмек қызметтерін көрсету жатады.

28. Әлеуметтік-медициналық қызмет көрсетудің сапасына қойылатын талаптар:

1) қызметтерді алушылардың әлеуметтік-медициналық қызметтер алуына көмек көрсету олардың ауруының сипатын, медициналық көрсетілімдерін, физикалық және психикалық жағдайын ескеріп, қызметтердің уақтылы және қажетті көлемде ұсынылуын қамтамасыз етеді;

2) тегін медициналық көмектің кепілді көлемін алуға жәрдемдесу Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген барлық медициналық процедуралар мен іс-шаралардың толық, жоғары сапалы және уақтылы орындалуын қамтамасыз етеді;

3) қызметтерді алушылардың денсаулық жағдайын ескеріп стационарлық үлгідегі ұйымдарда күтуді қамтамасыз ету қызметтерді алушының денсаулық жағдайын күнделікті бақылау (дене ыстығын, артериалдық қысымын өлшеу және аурудың болу немесе болмауын анықтауға бағытталған рәсімдер), емдеуші

дәрігерлердің тағайындауына сәйкес дәрі-дәрмек беру, қызметтерді алушының қозғалуына (қажет болғанда) көмектесу сияқты қызметтерді қамтиды;

4) медициналық процедуралар (тері асты және бұлшық етке дәрілік препараттарды жіберу, компресс қою, қайта орау, ойылған жерлерді, жарақат бетін тазалау; тазалау клизмаларын орындау, зертханалық тексеру жүргізуге қажетті материалдарды алу, міндетті гигиеналық құралдар мен медициналық мақсаттағы бұйымдарды пайдалануға көмек көрсету), сондай-ақ денсаулыққа байланысты өзге процедураларды (дәрі-дәрмек қабылдау, дәрі тамшылату және емдеуші дәрігердің тағайындауына сәйкес рәсімдер) жүргізу қызметтерді алушыларға қандай да бір зиян келтіріп алмай, барынша мұқияттылықпен және сақтықпен жүзеге асырылады;

5) дәрігерге дейін көмек көрсетуді ұйымдастыру уақтылы жүргізіледі және алғашқы диагнозды айқындауға, дәрі-дәрмекті дұрыс таңдауды және алуды, шақыртылған дәрігер келгенше оларды қабылдау тәртібін айқындауды қамтамасыз етеді;

6) психотерапевтік көмек қызметтерді алушылардың өмірлік қиындықтары мен жеке жанжалдардың негізінде жатқан ауыр психологиялық жара салу немесе стресс жағдайларын жеңу, өмірі мен тұрмысының өзгермелі әлеуметтік-экономикалық жағдайына әлеуметтік бейімделу сияқты тиімді шешуіне жәрдемдеседі;

7) емдеу-сауықтыру іс-шараларын ұйымдастыру қызметтерді алушылардың соматикалық жай-күйін, оның жеке қажеттіліктері мен мүмкіндіктерін ескере отырып жүргізіледі;

8) қызметтерді алушыларды денсаулық сақтау ұйымдарына жатқызу немесе жатқызуға жәрдемдесу, сондай-ақ балаларға, қарттар мен мүгедектерге оларды емдеу-алдын алу мекемелеріне немесе санаторий-курорттық емдеуге жіберуге жәрдемдесу жедел, уақтылы жүргізілуге тиіс және қатаң түрде медициналық көрсетілімдер бойынша жүзеге асырылады;

9) қызметтерді алушыларға денсаулық сақтау ұйымдарына жатқызуға жәрдемдесу және онда бірге баруды әлеуметтік жұмыс жөніндегі маман және (немесе) медицина қызметкері жүзеге асырады;

10) әлеуметтік-медициналық мәселелер жөнінде консультация беру қызметтерді алушыларға олардың алдында тұрған әлеуметтік медициналық проблемаларды (тамақтану және тұрғын үй гигиенасы, артық салмақтан, зиянды әдеттерден арылу, әр түрлі аурулардың алдын алу, психосексуалдық консультация беру, жасына байланысты бейімделу, жасына байланысты өзгерістер және медициналық сипаттағы сұрақтары) дұрыс түсінуге және шешуге білікті көмек көрсетуді қамтамасыз етеді.

Қызметтерді алушылармен зиянды әдеттердің алдын алу және олардан арылу, мүгедектерді отбасын құруға және балалы болуға дайындау жөніндегі жеке жұмыс, зиянды әдеттердің (алкоголь ішу, есірткі пайдалану, темекі шегу және т.б.) қауіптілігін, олар әкеп соғатын кері нәтижелерді түсіндіруге бағытталады және нақты жағдайға байланысты бұл әдеттердің алдын алу немесе олардан құтылу бойынша қажетті ұсынымдар беріледі;

11) паллиативті көмек және мейірбике күтімі қызметтері қажет болған сәттен бастап өмірінің соңғы күніне дейін көрсетіледі.

Стационарлық үлгідегі ұйымның әлеуметтік жұмыс жөніндегі маманы медициналық персонал маманымен бірге ай сайын аурудың терминалды (соңғы) сатысында тұрған паллиативтік көмек қызметтері мен мейірбикенің күтімі қажет жазылмайтын ауруларды анықтау мониторингін жүргізеді.

Паллиативті көмек палаталарында (бөлімшелерінде) дәрігердің ұйғарымы бойынша медициналық персоналдың (мейірбике) тәулік бойы бақылауы белгіленеді, күтім жөніндегі әлеуметтік қызметкерлер тағайындалады, дәрі-дәрмекпен, құралдармен және техникалық қамтамасыз ету, сондай-ақ медициналық бұйымдар мен науқасы ауыр қызметтерді алушыны оңалту және күту құралдарына қажеттілік айқындалады.

Денсаулық сақтау ұйымдарымен паллиативті көмек көрсету және мейірбике күтімі мәселелері жөніндегі өзара іс-әрекетті әлеуметтік жұмыс жөніндегі маман мен жетекші дәрігер жүзеге асырады;

12) медициналық-әлеуметтік сараптаманы уақтылы жүргізуге жәрдемдесу, қызметтерді алушыларға организм функциясының тұрақты бұзылуын тудырған тыныс-тіршілігінің шектелуін бағалау негізінде әлеуметтік қорғау шараларына қажеттілікті айқындау мақсатында куәландырудан өту үшін құжаттарды дайындауда көмек көрсету;

13) оңалту іс-шараларын жүргізу қызметтерді алушылардың денсаулық жағдайына қарай жүзеге асырылады, әлеуметтік-орта бағдарына және әлеуметтік-тұрмыстық бейімделуге және т.б. бағытталған өзі үшін қолайлы медициналық іс-шаралар кешенін орындауды қамтамасыз етеді;

14) емдік-дене шынықтыру жаттығуларын орындауға көмек көрсету қызметтерді алушылардың денсаулығын нығайту үшін жүйелі орындау мақсатында олардың қолжетімді және денсаулыққа қауіпсіз дене шынықтыру жаттығуларын кешенін меңгеруін қамтамасыз етеді;

15) диспансеризациядан өтуді ұйымдастыру денсаулық жағдайын тереңдетіп және жан-жақты тексеру үшін қызметтерді алушылардың барлық ұйғарылған маман дәрігерлерге баруын қамтамасыз етеді;

16) медициналық-әлеуметтік тексеруді, білікті консультация беруді ұйымдастыру, бастапқы медициналық тексеруді және бастапқы санитариялық

тазалауды жүргізу, дәрігерге дейінгі алғашқы көмек көрсету, бастапқы медициналық-санитариялық көмек көрсетуді қамтамасыз етеді;

17) техникалық көмекші (орнын толтырушы) құралдарды, сондай-ақ күту және оңалту құралдарын алуға жәрдемдесу қызметтерді алушылардың практикалық қажеттіліктеріне сәйкес жүзеге асырылады;

18) техникалық көмекші (орнын толтырушы) құралдар мен міндетті гигиеналық құралдарды пайдалануды үйрету қызметтерді алушылардың осы құралдарды өздігінен пайдалана алу практикалық дағдыларын дамытады;

19) санитариялық-гигиеналық қызметтерді көрсету қызметтерді алушылардың денсаулық жағдайы мен көңіл-күйінің жақсаруына жәрдемдеседі, жағымсыз қолайсыздық сезімін жоюға мүмкіндік береді;

20) медициналық көрсетілімдер мен жас ерекшеліктеріне қарай "денсаулық топтарын" қалыптастыру және оның жұмысын ұйымдастыру қызметтерді алушылардың жеке қажеттіліктері мен олардың денсаулық жағдайларына қарай жүзеге асырылады;

21) дәрігерлердің қорытындысы бойынша дәрілік заттармен және медициналық мақсаттағы бұйымдармен қамтамасыз етуге жәрдемдесу қызметтерді алушылардың ауруларын уақтылы анықтауға және жоюға ықпал етеді;

22) профильді мамандардың, оның ішінде денсаулық сақтау ұйымдары мамандарының медициналық консультация беруіне жәрдемдесу қызметтерді алушыларға бастапқы диагноз қоюды қамтамасыз етуге көмектеседі.

29. Әлеуметтік-психологиялық қызметтерге:

1) тұлғаны психологиялық диагностикалау және тексеру;

2) әлеуметтік-психологиялық патронаж (жүйелі бақылау);

3) мүгедектермен және қарттармен психологиялық алдын алу жұмыстарын жүргізу;

4) психологиялық консультация беру;

5) шұғыл психологиялық (оның ішінде телефон бойынша) көмек;

6) қызметтерді алушыларға психологиялық көмек көрсету, оның ішінде әңгімелесу, қарым-қатынас, тыңдау, көңілін көтеру, белсенділікке ынталандыру;

7) психологиялық тренингтер;

8) қызметтерді алушыларды психологиялық түзеу;

9) өзара қолдау топтарында және қарым-қатынас клубтарында сабақ өткізу жатады.

30. Әлеуметтік-психологиялық қызметтер көрсетудің сапасына қойылатын талаптар:

1) психологиялық консультация беру қызметтерді алушыларға жанжалдың алдын алу және жою үшін тұлғааралық қарым-қатынастарды жақсарту бойынша білікті көмек көрсетуді қамтамасыз етеді.

Психологиялық консультация беру қызметтерді алушыдан алынған ақпараттар мен туындаған әлеуметтік-психологиялық проблемаларды онымен талқылау негізінде ішкі ресурстарды ашуға және жұмылдыруға әрі осы проблемаларды шешуге көмектеседі;

2) қызметтерді алушылардың психологиялық диагностикасы стационарлық үлгідегі ұйымның басшысы бекітетін психодиагностикалық пакет негізінде жүзеге асырылады.

Тұлғаны психодиагностикалау және тексеру қызметтерді алушылардың мінез-құлқындағы және айналасындағы адамдармен қарым-қатынаста ауытқушылықтарға әсер ететін олардың психикалық жай-күйін және жеке тұлғалық ерекшеліктерін анықтау мен талдаудың нәтижесі бойынша түзету іс-шараларын жүргізудің болжамын жасау және ұсынымдарды әзірлеу үшін қажетті ақпарат беруге тиіс;

3) белсенді психологиялық ықпал ретінде психологиялық түзету қызметтерді алушылардың мінез-құлқындағы, эмоционалдық жай-күйіндегі ауытқушылықтарды (оның ішінде жекелеген адамдардың эмоционалдық жауап қайтаруы мен мінез стереотипінің жайсыз формалары, жанжалдасқан қарым-қатынастарды) жеңуді немесе бәсеңдетуді қамтамасыз етеді, бұл аталған көрсеткіштерді жас нормалары мен әлеуметтік орта талаптарына сәйкес келтіруге мүмкіндік береді;

4) белсенді психологиялық ықпал ретіндегі психологиялық тренингтердің психологиялық жара салу жағдайларының, нервтік-психологиялық шиеленістердің салдарын жоюда, тұрмыс-тіршіліктің бейәлеуметтік нысанын жеңуші адамдарды әлеуметтік құнды нормаларға дағдыландырудағы, өзгермелі жағдайларға бейімделу үшін тұлғалық алғышарттарды қалыптастырудағы тиімділігімен бағаланады;

5) әлеуметтік-психологиялық патронаж қызметтерді алушыларды жүйелі бақылау негізінде психикалық жайсыздық, тұлғалық (тұлғайшілік) немесе тұлғааралық жанжал және қызметтерді алушылардың өмірлік қиын жағдайын ауырлататын жағдайларды уақтылы анықтауды және оларға осы сәтте қажетті әлеуметтік-психологиялық көмек көрсетуді қамтамасыз етеді;

6) қызметтерді алушыларды өзара қолдау топтарында, қарым-қатынас клубтарында сабақ өткізуге тарту қызметтерді алушылардың жайсыздық жағдайынан шығуына, психикалық денсаулығын сақтауды және нығайтуды,

стресске төзімділігін, бірінші кезекте тұлғааралық байланыс және қарым-қатынас саласында психологиялық мәдениет деңгейін арттыруға көмек көрсетуді қамтамасыз етеді;

7) шұғыл психологиялық көмек қызметтерді алушыларға дереу психологиялық консультация беруді, дағдарыс жағдайынан шығу үшін олардың физикалық, рухани, тұлғалық, зияткерлік ресурстарын жұмылдыруды, туындаған проблемаларды өздігінен шешу және қиындықтарды жеңу, өзіне деген сенімін нығайту үшін қолдануға болатын құралдардың диапазонын кеңейтуге жәрдемдесуді қамтамасыз етеді;

8) психологиялық алдын алу жұмысы мүгедектер мен қарттарда психологиялық білімге және оларды өзін түзеу және өз проблемаларымен жұмыс жүргізу үшін пайдалану ықыласына қажеттілігін қалыптастыруға, тұлғаның әрбір жас кезеңінде толыққанды психикалық дамуы үшін жағдай жасауға, тұлғалық қалыптасуда және дамуда болатын бұзылушылықтарды уақтылы алдын алуға мүмкіндік туғызады;

9) әңгімелесу, қарым-қатынас жасау, тыңдау, көңілін көтеру, белсенділікке ынталандыру, өмірлік тонусын психологиялық қолдау қызметтерді алушылардың психикалық денсаулығын нығайтуды, олардың стресске төзімділігі мен психикалық қорғалуын қамтамасыз етеді.

31. Балаларға, ТҚА бұзылған балаларға, он сегіз жастан асқан адамдарға ұсынылатын әлеуметтік-педагогикалық қызметтерге:

- 1) әлеуметтік-педагогикалық консультация беру;
- 2) балалардың дене мүмкіндіктері мен ақыл-ой қабілеттеріне сәйкес арнайы оқу бағдарламалары бойынша білім алуына жәрдемдесу;
- 3) ТҚА бұзылған балалардың жалпы білім беретін мектептерде, техникалық және кәсіптік ұйымдарда білім алуына жәрдемдесу;
- 4) балаларды және он сегіз жастан асқан адамдарды тұрмыстық бағдарлау және қол еңбегі дағдыларының негіздеріне үйрету;
- 5) өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын, жеке гигиена, тұрмыста және қоғамдық орындарында өзін-өзі ұстауды, өзін-өзі бақылауды, қарым-қатынас дағдыларын қалыптастыру жөніндегі қызметтер;
- 6) баланың, оның ішінде ТҚА бұзылған баланың және он сегіз жастан асқан адамның жеке тұлғасына, даму деңгейіне педагогикалық және түзеу-дамыту диагностикасын және зерттеуді жүргізу;
- 7) балаларды, оның ішінде ТҚА бұзылған балаларды педагогикалық түзеу;
- 8) балалардың дене мүмкіндіктері мен ақыл-ой қабілеттерін ескере отырып, оларды арнайы оқу бағдарламалары бойынша оқытуды ұйымдастыру;
- 9) есту қабілеті бұзылған балалар мен мүгедектердің, сондай-ақ олардың ата-анасы мен басқа да мүдделі адамдардың ымдау тілін үйренуіне жәрдемдесу;

10) ымдау тіліне аудару қызметтері жатады.

32. Әлеуметтік-педагогикалық қызмет ұсынудың сапасына қойылатын талаптар:

1) әлеуметтік-педагогикалық консультация беру қызметтерді алушыларға олардың алдында тұрған әлеуметтік-педагогикалық проблемаларды шешуде білікті көмек көрсетуді қамтамасыз етеді;

2) тұлғаны педагогикалық диагностикалау және зерттеу заманауи аспаптарды, аппаратураны, тестілерді пайдалана отырып жүргізіледі және балаларды, ТҚА бұзылған балаларды, он сегіз жастан асқан адамдарды тұлғалық жан-жақты зерттеу негізінде күйзеліс немесе жанжалдық жағдайға ұшыраған қызметтерді алушыға белгіленген диагнозға сәйкес тиімді педагогикалық көмек көрсету, балалардың, ТҚА бұзылған балалардың, он сегіз жастан асқан адамдардың зияткерлік дамуын айқындау, олардың бейімділіктерін зерттеу үшін жай-күйінің объективті бағасын береді;

3) балаларды және он сегіз жастан асқан адамдарды оқытуды ұйымдастыру білім беру саласындағы уәкілетті орган бекіткен арнаулы оқу бағдарламалары бойынша жүзеге асырылады.

Сондай-ақ жеке қажеттіліктер негізінде әзірленетін авторлық бағдарламалар (үлгілер) бойынша қызметтерді алушылардың өзіне-өзі қызмет көрсету, жеке гигиена дағдыларын, қозғалу, сенсорлық және когнитивтік дағдыларын қалыптастыру бойынша қызметтер жүзеге асырылады.

Авторлық бағдарламалар (модульдер) сол немесе өзге қызметтерді алушыны тәрбиелеу дағдыларын немесе оқу материалдарын қабылдау және игеру қабілетін ескере отырып жасалады;

4) әлеуметтік дағдыларды қалыптастыру және түзеу-дамыта оқытуды жүргізу үшін балаларды, ТҚА бұзылған балалар мен он сегіз жастан асқан адамдарды, олардың жас ерекшеліктерін (үш жастан бес жасқа дейін, алты жастан сегіз жасқа дейін, тоғыз жастан он үш жасқа дейін, он төрт жастан он сегіз жасқа дейін, он сегіз жастан жиырма үш жасқа дейін және қажеттігіне қарай одан үлкен) әлеуметтік дағдылары мен когнитивтік дамуын ескеріп, толықтыра отырып топтарға бөлу жүргізіледі:

өзіне-өзі қызмет көрсетудің және жеке гигиенаның қарапайым дағдылары болмаған кезде (өздігінен жүріп-тұра алмайтын және өздігінен тамақтана алмайтын), үнемі бөгде адамның күтіміне мұқтаж алты адамнан асырмай;

қалыптасқан (ішінара қалыптасқан) өзіне-өзі қызмет көрсету және жеке гигиена дағдылары болған кезде, үнемі бөгде адамның бақылауына мұқтаж сегіз адамнан асырмай;

қалыптасқан (ішінара қалыптасқан) тұрмыстық дағдылары болған кезде он адамнан асырмай;

қалыптасқан қолымен жұмыс істей алу дағдылары болған кезде он екі адамнан асырмай (еңбек бағдары бағдарламасын іске асыруға арналған топ алты адамнан тұратын кіші топтарға бөлінеді) бөлінеді.

Білім алуда жәрдемдесуге балаларды, ТҚА бұзылған балалар мен он сегіз жастан асқан адамдарды оқыту нысандары мен оқыту бағдарламасының типін айқындау және олардың әлеуметтік-педагогикалық бейімсіздену дәрежесін, білім деңгейін, физикалық және психикалық жағдайын ескере отырып, оқытуды ұйымдастыруда практикалық көмек көрсету жатады.

5) тұрмыстық бағдар негіздеріне оқыту көрнекі және тиімді болып табылады, нәтижесінде қызметтерді алушылар ас әзірлеу, киімді ұсақ жөндеу, тұрғын орынжайды күту, аумақты тазалау және жайластыру және т.б. сияқты тұрмыстық рәсімдерді толық көлемде үйренеді;

6) ымдау тілін игеруге жәрдемдесу және ымдау тіліне аудару жөніндегі қызметтер қызметтерді алушылардың стационарлық үлгідегі ұйымның мамандарымен өзара қарым-қатынасын орнатуға жәрдемдеседі.

7) стационарлық үлгідегі ұйымдардың балаларға, ТҚА бұзылған балаларға, он сегіз жастан асқан адамдарға сабақ өткізу ұзақтығы осы Стандартқа 4-қосымшада көрсетілген.

33. Әлеуметтік-еңбек қызметтеріне:

1) қызметтерді алушылардың бойындағы еңбек дағдыларын зерттеп-тексеру жөнінде іс-шаралар жүргізу;

2) емдеу-еңбек қызметін жүргізу;

3) ТҚА бұзылған балаларды, мүгедектерді кәсіптік бағдарлау;

4) профиль бойынша еңбек дағдыларын қалыптастыру;

5) қолжетімді кәсіптік дағдыларға үйрету жөніндегі іс-шараларды жүргізу;

6) қарттар мен он сегіз жастан асқан адамдардың бойындағы жоғалған тұрмыстық дағдыларды қалпына келтіру жөніндегі қызметтер жатады.

34. Әлеуметтік-еңбек қызметін көрсетудің сапасына қойылатын талаптар:

1) еңбек дағдыларын, білім мен шеберлікті қалыптастыру мақсатында он сегіз жастан асқан адамдарға, мүгедектер мен қарттарға, олардың жеке қажеттіліктеріне қарай қызметтерді алушылардың жеке және әлеуметтік мәртебесін қалпына келтіруге жәрдемдесетін қолжетімді кәсіптік дағдыларға үйрету жөніндегі іс-шараларға белсенді қатысуын қамтамасыз ететін еңбек қызметінің түрлері тағайындалады;

2) емдеу-еңбек қызметін жүргізу арнайы ұйымдастырылған кабинеттерде (шеберханаларда) жүзеге асырылады және стационарлық үлгідегі ұйымдарда қызметтерді алушыларды олардың денсаулық жағдайын ескеріп, тыныс-тіршіліктің әр түрлі нысандарына тартуға мүмкіндік беретін жағдай жасауды қамтамасыз етеді;

3) он сегіз жастан асқан адамдар мен мүгедектерде шамасы келетін еңбек дағдыларын қалыптастыру үшін, сондай-ақ қарттар мен он сегіз жастан асқан адамдардың жойылған тұрмыстық дағдыларын қалпына келтіру бойынша фронтальді және жеке сабақтар ұйымдастырылады;

4) қолжетімді кәсіптік дағдыларды оқыту, тұлғалық және әлеуметтік мәртебесін қалпына келтіру жөніндегі іс-шаралар арнайы жабдықталған кабинеттерде жүргізіледі;

5) мүгедектерді кәсіптік оңалту олардың кәсіптік дағдыларын барынша ықтимал қалпына келтіруге және жаңа кәсіптерді меңгеруге мүмкіндік береді;

6) ТҚА бұзылған балаларды, мүгедектерді кәсіптік бағдарлау оларға кәсіп таңдауға көмек көрсететін іс-шаралармен бірге жүргізіледі;

7) қызметтерді алушылардың еңбек дағдыларын зерттеп тексеру жөніндегі іс-шаралар олардың жеке ерекшеліктерін, мүмкіндіктерінің шектелу дәрежесін, қызметтерді алушылардың физикалық және психикалық жай-күйін ескеріп жүргізіледі.

35. Әлеуметтік-мәдени қызметтерге:

1) мерекелер мен тынығу іс-шараларын ұйымдастыру;

2) клуб және үйірме жұмыстарын ұйымдастыру және жүргізу;

3) қызметтерді алушыларды тынығу іс-шараларына, мәдени іс-шараларға қатысуға тарту жатады.

36. Әлеуметтік-мәдени қызметтер көрсетудің сапасына қойылатын талаптар:

1) мерекелер, мерейтойлар, туған күндер өткізу, экскурсияларға, театрларға, кинотеатрларға, көрмелерге, концерттерге бару және әр түрлі мәдени, тынығу іс-шараларын өткізу стационарлық үлгідегі ұйымның басшысы бекіткен тоқсандық жоспар бойынша жүзеге асырылады;

2) көркемөнерпаздар үйірмелерін ұйымдастыру қызметтерді алушылардың әлеуметтік-мәдени және рухани қажеттіліктерін қанағаттандыруға, қарым-қатынас саласын кеңейтуге бағытталады;

3) қызметтерді алушыларды концерт бағдарламалары мен өткізілетін іс-шаралар сценарийлерінің жобасын әзірлеуге тарту қызметтерді алушылардың жалпы және мәдени ой-өрісінің кеңеюіне, шығармашылық белсенділігінің артуына жәрдемдеседі;

4) қызметтерді алушыларды тынығу іс-шараларына тарту, оның ішінде қарттар мен мүгедектер қатарынан мәдени-тұрмыстық комиссия құру стационарлық үлгідегі ұйым ұжымының қоғамдық өміріне қатыстыру арқылы әлеуметтік және коммуникативтік байланыстарды жолға қоюға жәрдемдеседі.

37. Әлеуметтік-экономикалық қызметтерге "Қазақстан Республикасында мүгедектігі бойынша және асыраушысынан айырылу жағдайы бойынша берілетін мемлекеттік әлеуметтік жәрдемақылар туралы" 1997 жылғы 16

маусымдағы, "Қазақстан Республикасындағы арнаулы мемлекеттік жәрдемақы туралы" 1999 жылғы 5 сәуірдегі, "Мемлекеттік атаулы әлеуметтік көмек туралы" 2001 жылғы 17 шілдедегі, "Балалы отбасыларға берілетін мемлекеттік жәрдемақылар туралы" 2005 жылғы 28 маусымдағы Қазақстан Республикасының Заңдарына және Қазақстан Республикасының өзге де нормативтік құқықтық актілеріне сәйкес тиесілі жеңілдіктерді, жәрдемақыларды, өтемақыларды, алименттер мен тиісті төлемдерді алуға, тұрғын үй жағдайын жақсартуға жәрдемдесу жатады.

38. Әлеуметтік-экономикалық қызметтер көрсету сапасына қойылатын талаптарға қызметтерді алушыларға тиесілі жеңілдіктерді, жәрдемақыларды, өтемақылар мен тиісті төлемдерді алуға жәрдемдесу олар үшін қызығушылық тудыратын мәселелерді шешуде уақтылы, толық, білікті және тиімді көмек көрсетуді қамтамасыз ету жатады.

39. Әлеуметтік-құқықтық қызметтерге:

1) арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсету саласында және Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес әлеуметтік қамсыздандыру және әлеуметтік көмек алу құқығымен байланысты мәселелер бойынша заңгерлік консультация беру;

2) заңды мәні бар құжаттарды ресімдеуге көмек көрсету;

3) арнаулы әлеуметтік қызметтерді көрсететін және қызметтерді алушылардың заңды құқығын бұзатын немесе шектейтін ұйымдардың әрекетіне немесе әрекетсіздігіне өтініш дайындауға және беруге көмек көрсету;

4) заңнамада белгіленген жеңілдіктер мен басымдықтарды, әлеуметтік төлемдерді алуға заңгерлік көмек көрсету және жәрдемдесу;

5) Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексінде белгіленген тәртіппен тиесілі жәрдемақыларды, әлеуметтік төлемдерді сенімхат бойынша алу;

6) құқығы мен мүддесін қорғау үшін сотта өкілдікті қамтамасыз ету;

7) Кодекске сәйкес жетім балаларды және ата-анасының қамқорлығынсыз қалған балаларды асырап алу, қамқоршылыққа және қорғаншылыққа алу мәселелері бойынша заңгерлік консультация беру жатады.

40. Әлеуметтік-құқықтық қызметтер көрсетудің сапасына қойылатын талаптар:

1) қызметтерді алушыларға арнаулы әлеуметтік қызметтер алу және өздерінің мүдделерін қорғау құқығымен байланысты мәселелер бойынша консультация беру заңнамада белгіленген құқықтар мен ықтимал бұзушылықтардан қорғау тәсілдері туралы толық түсінік береді;

2) қызметтерді алушыларға әлеуметтік-құқықтық мәселелер (азаматтық, тұрғын үй, отбасы, еңбек, зейнетақы, қылмыстық заңнама) бойынша консультация беру оларды қызықтыратын заңнамалық актілер мен көтерілген

мәселелердегі құқықтары туралы толық түсінік беруге, осы мәселелерді іс жүзінде шешу үшін қажетті құжаттарды дайындау және тиісті адресатқа жіберуде қажетті көмек көрсетеді;

3) мемлекеттік органдар мен ұйымдардың қызметтерді алушылардың заңды құқықтарын бұзатын немесе шектейтін лауазымды тұлғаларының әрекетіне немесе әрекетсіздігіне шағым дайындауда көмек көрсету оларға шағымдарында шағымданатын әрекеттің мәнін, жол берілген заң бұзушылықты жою талабын заң тұрғысынан сауатты жазуға және шағымды адресатқа жіберуге көмек көрсетеді;

4) құжаттарды (жеке басын куәландыратын, заңнама бойынша тиісті жеңілдіктерді, жәрдемақыларды және әлеуметтік төлемдерді алуға, балаларды, ТҚА бұзылған балаларды асырап алуға және отбасылық тәрбиенің өзге нысандарын алуға, мүгедектердің жұмысқа орналасуы үшін) рәсімдеуде құқықтық көмек көрсету, қызметтерді алушыларға мақсатына қарай қажетті құжаттардың мазмұнын түсіндіруді, құжат мәтінін баяндауды және жазып беруді (қажетіне қарай) немесе нысанды бланкілерді толтыруды, ілеспе хаттар жазуды қамтамасыз етеді;

5) Кодекске сәйкес қамқоршылық немесе қорғаншылық жөніндегі функцияларды жүзеге асыратын органдарға балаларды, оның ішінде ТҚА бұзылған балаларды асырап алуға, қорғаншылыққа, патронатқа, қамқоршылыққа алуға жәрдемдеседі.

41. Стационарлық үлгідегі ұйымдарда мамандардың жұмыс сапасын стационарлық үлгідегі ұйымның басшысы немесе уәкілетті орган:

1) отбасыларға қайтарылған (берілген) және (немесе) жартылай стационарлық және үйде қызмет көрсету жағдайында арнаулы әлеуметтік қызметтер алатын;

2) тұрмыстық және еңбек қызметіне тартылған қызметтерді алушылар санының алдыңғы жылғымен салыстырғанда көбеюі бойынша бағалайды.

42. Стационарлық үлгідегі ұйымдарда қажетті мамандар болмаған жағдайда жеке жоспарды әзірлеу, оңалту іс-шараларының немесе консультациялардың нәтижелігін бағалау үшін келісімшарт негізінде мамандарды қосымша тартуға болады.

43. Стационарлық үлгідегі ұйымда шағымдар мен ұсыныстар кітабы ресімделеді, ол стационарлық үлгідегі ұйым басшысында сақталады және қызметтерді алушылар мен келушілердің бірінші талабы бойынша беріледі.

Шағымдар мен ұсыныстар кітабын стационарлық үлгідегі ұйымның басшысы апта сайын, ал уәкілетті орган ай сайын қарайды.

**Облыстық және республикалық маңызы бар ауданның, қаланың (астананың)
жұмыспен қамту әлеуметтік бағдарламалар бөлімінің басшысы**

_____ (облыстық және республикалық маңызы бар ауданның, қаланың (астананың)
жұмыспен қамту әлеуметтік бағдарламалар бөлімі басшысының Т.А.Ә. (бар
болса)

Жеке басты куәландыратын құжаттың № ____ " ____ " _____ 20 __ жылы берілді

Тіркелген жері _____

Тұратын жері _____

Туған жері _____

Туған күні " ____ " _____ жыл

Жәрдемақының түрі мен мөлшері _____

Мүгедектік санаты _____

Туыстары (заңды өкілдері) _____

_____ (туыстық қатынасы, жасы, әлеуметтік мәртебесі, тұратын мекенжайы,
байланыс телефоны)

ӨТІНІШ

_____ (қызметтерді алушының Т.А.Ә. (бар болса)

стационарлық жағдайда арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсетуге мұқтаж
болғандықтан,

_____ (стационарлық үлгідегі ұйымның атауы)

тұрақты/уақытша (керегін сызу) тәулік бойы тұруға қабылдауды сұраймын.

Мынадай құжаттарды қоса беріп отырмын:

1) _____ 2) _____

3) _____ 4) _____

5) _____ 6) _____

7) _____ 8) _____

9) _____ 10) _____

Стационарлық үлгідегі ұйымдарда арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсетуге құжаттар ресімдеуге қажетті менің дербес деректерімді жинауға және өңдеуге келісім беремін.

Стационарлық үлгідегі ұйымға қабылдау, онда ұстау, одан ауыстыру, шығару шарттарымен және ішкі тәртіп қағидаларымен таныстым.

20 ___ жылғы "___" _____

(Өтініш иесінің Т.А.Ә. (бар болса) және қолы)

Құжаттарды қабылдаған _____

(Т.А.Ә. (бар болса), лауазымы, қолы)

20 ___ жылғы "___" _____

Халықты әлеуметтік
қорғау саласында стационарлық
жағдайда арнаулы әлеуметтік
қызметтер көрсету стандартына
2-қосымша
Нысан

МЕДИЦИНАЛЫҚ КАРТА

_____

— (медициналық ұйымның атауы)

Т.А.Ә. (бар болса) _____

— Туған күні "___" _____ 20 ___ жыл

Үйінің мекенжайы _____

— Қысқаша анамнез (бастан өткерген аурулар жөнінде, дәрілік препараттарды, азық-түлікті көтере алмаушылық және тағы басқа):

_____

_____

— Медициналық тексеру (негізгі және ілеспелі диагнозды, асқынудың орын алғандығын,

бұрын болған аурулар туралы мәліметтерді көрсету қажет):

хирург _____

_____

_____

_____

невропатолог _____

—

_____

—

психиатр _____

—

_____

—

окулист _____

—

_____

—

отоларинголог _____

—

_____

—

дерматовенеролог _____

—

_____

—

фтизиатр (флюорография мәліметтерінің болуы міндетті) _____

—

_____

—

терапевт/педиатр _____

—

_____

—

_____

—

эпидемиологиялық ортасы туралы қорытынды _____

—

_____

—

Көрсеткіштер бойынша:

стоматолог _____

—

эндокринолог _____

—

кардиолог _____

ортопед _____

нарколог _____

онколог _____

гинеколог (уролог) _____

Зертханалық зерттеулердің нәтижелері:

қанның жалпы анализі _____

(мерзімі, нәтижесі)

АИТВ инфекциясына қанның анализі _____

(мерзімі, нәтижесі)

сифилиске қанның анализі _____

(мерзімі, нәтижесі)

зәрдің жалпы анализі _____

(мерзімі, нәтижесі)

нәжіс жұғындарын гельминттер жұмыртқасына паразитологиялық зерттеу

(мерзімі, нәтижесі)

нәжіс жұғындарын ішек таяқшасына бактериологиялық зерттеу

(мерзімі, нәтижесі)

менингококк инфекциясына зертханалық зерттеу

(мерзімі, нәтижесі)

психоневрологиялық аурулары бар 18 жастан асқан адамдар үшін:

әйелдердің қынап жағындысы _____

(мерзімі, нәтижесі)

ерлердің уретральды жағындысы _____

(мерзімі, нәтижесі)

Дәрігерлік-консультативтік комиссия төрағасының қорытындысы

(стационарлық үлгідегі ұйымда болуға медициналық қарсы көрсетілімдер бар ма)

М.О.

Медициналық ұйымның басшысы: _____

(Т.А.Ә. (бар болса), қолы)

20__ жылғы " __ " _____

Халықты әлеуметтік
қорғау саласында стационарлық
жағдайда арнаулы әлеуметтік
қызметтер көрсету стандартына
3-қосымша

Стационарлық үлгі дегі ұйымдарға арналған киімдердің, аяқ киімдердің, төсек жабдықтары мен жеке гигиеналық заттардың, сондай-ақ олардың тозу мерзімдерінің ең төмен нормалары

№	Атауы	Өлшем бірлігі	Балаларға және ТҚА бұзылған балаларға		Он сегіз жастан асқан адамдарға, мүгедектер мен қарттарға	
			Норма	Мерзімі (жыл)	Норма	Мерзімі (жыл)
Төсек-орын жабдықтары						
1	Ақ жайма	дана	3	1	3	1
2	Сейсеп	дана	3	1	3	1
3	Жастық тысы	дана	4	1	4	1
4	Матрац (оның ішінде басылып қалмайтын матрац)	дана	1	2	1	3/2*
5	Жастық	дана	1	2	1	3
6	Көрпе	дана	1	2	2	3
7	Жамылғы	дана	1	4	1	4
8	Вафельді сүлгілер	дана	4	1	4	1
9	Түкті сүлгілер	дана	2	1	2	1
Бөлмелерге арналған заттар (қажеттілік болса)**						
10	Резина клеенка	дана	қажеттігіне қарай		1	тоқсанда

11	Әйелдерге арналған сіңіргіш төсемелер	дана	16	айына	16	айына
Санитариялық-гигиеналық заттар**						
12	Дәрігердің тағайындауы бойынша жаялықтар: мүгедекке ОЖБ сәйкес нормаларға қосымша; ОЖБ жоқ паллиативті көмек палаталарында (бөлімінде) жатқан қарттарға	дана дана	2	күніне	2 4	күніне күніне
13	Дастархан	дана	1	1	1	1
14	Үстелге арналған майлық орамалдар	дана	4	1	4	1

Ескертпе:

* 4-тармақтағы бірінші сан жалпы бөлім үшін орындау мерзімін, ал екінші сан ауыр науқастар үшін орындау мерзімін көрсетеді;

** бөлмелерге арналған заттардың (қажеттілік болса) және санитариялық-гигиеналық заттардың нормативтері балаларға, он сегіз жастан асқан адамдарға, мүгедектерге және ОЖБ жоқ паллиативті көмек палаталарында (бөлімінде) жатқан қарттарға ғана қолданылады.

Стационарлық үлгідегі ұйымдарда балаларға, он сегіз жастан асқан адамдарға, мүгедектер мен қарттарға киім мен аяқ киім мынадай көлемде беріледі:

№	Атауы	Өлшем бірлігі	Балаларға (Он сегіз жастан асқан адамдарға, мүгедектер мен қарттарға)		психоневрологиялық ауытқулары бар)	
			Норма	Мерзімі (жыл)	Норма	Мерзімі (жыл)
Киім						
1	Пальто немесе куртка	дана	1	2	1	3
2	Плащ немесе жел өткізбейтін күрте	дана	1	2	1	2

3	Жүн матадан тігілген костюм	дана	1	2	1	3
4	Мақта матадан тігілген костюм	дана	1	1	1	1
5	Спорттық костюм	дана	1	1	1	1
6	Шалбар немесе джинсы	дана	3/4*	1	4	1
7	Көйлек, сарафан немесе халат	дана	3/4*	1	4	1
8	Жүн матадан тігілген юбка	дана	1	2	1	2
9	Мақта матадан тігілген юбка	дана	3/4*	1	2	1
10	Мақта матадан тігілген блузка	дана	2	1	2	1
11	Свитер, жекет, жемпір, кофта немесе трикотаж жаймадан тігілген желет	дана	1	2	4	2
12	Трико	дана	2	1	2	1
13	Футболка	дана	3	1	3	1
14	Мақта матадан тігілген кеудеге киетін жейде	дана	3/4*	1	3/4**	1
Іш киім						
15	Трусы немесе панталон	дана	6/4*	1	4/8**	1
16	Түнде киетін жейде немесе пижама	дана	2/3*	1	2/3**	1
17	Майка	дана	2	1	3	1
18	Мақта матадан және иілімді трикотаж жаймадан	дана	2	1		1

	тігілген киім-кешек бұйымы (буюстгальтер)				4	
19	Кальсондар	дана	-	-	2	1
20	Гамаштар	дана	1	1	1	1
Орамал-шарф бұйымдары мен бас киімдер						
21	Шарф	дана	1	1	1	1
22	Бөрі к немесе берет	дана	1	2	2	2
23	Панама, фуражка немесе кепкалар	дана	1	1	1	1
24	Әйелдердің бас орамалы	дана	1	1	1	1
25	Тақия	дана	-	-	1	2
26	Қолғап немесе биялай	дана	1	1	1	1
27	Жүн орамал (жартылай жүн)	дана	-	-	1	1
28	Тоқыма шапка	дана	1	1	1	1
Носки-шұлық бұйымдары						
29	Колготки	дана	6	1	6	1
30	Шұлық	дана	-	-	12	1
31	Носки	дана	6/12*	1	12/10**	1
32	Гольфы	дана	3	1	-	-
Аяқ киім						
33	Қысқы етік немесе киізден тігілген аяқ киім	дана	1	1	2	3
34	Пима	дана	1	1	1	1
35	Маусымдық етік	дана	1	1	1	2
36	Қысқа етік	дана	1	1	1	2
37	Бәтеңке немесе туфли	дана	1	1	1	1
38	Қысқа бәтеңке	дана	1	1	1	1
39	Жалаңаяқ киетін аяқ киім немесе сандали	дана	2	1	1	1

40	Спорттық аяқ киім	дана	1	1	1	1
41	Бөлмеде киетін тәпішке	дана	3/4*	1	4	1
42	Сланцы	дана	1	1	2	1

Ескертпе:

1) * 6, 7, 9, 14, 15, 16, 31, 41-тармақтардағы бірінші сан – он төрт жасқа дейінгі балаларға арналған кию нормасын, екінші сан – он төрттен он сегіз жасқа дейінгі балаларға арналған кию нормасын көрсетеді;

2) ** 14, 15, 16, 31-тармақтарда ересектерге арналған бірінші сан – еркектерге арналған кию нормасын, екінші сан – әйелдерге арналған кию нормасын көрсетеді .

Халықты әлеуметтік
қорғау саласында стационарлық
жағдайда арнаулы әлеуметтік
қызметтер көрсету стандартына
4-қосымша

Балаларды, ТҚА бұзылған балаларды және он сегіз жастан асқан адамдарды стационарлық үлгідегі ұйымдарда оқыту ұзақтығы

Балаларды, ТҚА бұзылған балаларды және он сегіз жастан асқан адамдарды оқыту ұзақтығы барлық үлгідегі ұйымдарда олардың дағды деңгейі не, танымдық қызметі мен жас ерекшеліктеріне қарай құрылады:

1) балалардың әлеуметтік дағдылары, әлеуметтену және танымдық қызметі ең төмен деңгейде болғанда сабақтың ұзақтығы 15 минутқа дейін созылады;

2) әлеуметтік дағдылары, әлеуметтену және танымдық қызметі төмен деңгейде болғанда – 20 минутқа дейін;

3) әлеуметтік дағдылары, әлеуметтену және танымдық қызметі қалыпты деңгейде болғанда – сабақ 30 минутқа дейін;

4) әлеуметтік дағдыларының, әлеуметтену және танымдық қызметінің деңгейі айтарлықтай төмендемеген жағдайда – 45 минутқа созылады.

Академиялық сағаттың (45 минут) қалған уақытында балаларға және он сегіз жастан асқан адамдарға оқу жоспарының бағдарламасына және әр сабаққа әзірленген тақырыптық жоспарларға сәйкес дидактикалық және дамыту ойындар өткізіледі .

Қазақстан Республикасы
Еңбек және халықты әлеуметтік
қорғау министрінің
2019 жылғы 13 мамырдағы
№ 238 бұйрығына
2-қосымша
Қазақстан Республикасы

Халықты әлеуметтік қорғау саласында жартылай стационарлық жағдайда арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсету стандарты

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Халықты әлеуметтік қорғау саласында стационарлық жағдайда арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсету стандарты (бұдан әрі – Стандарт) "Арнаулы әлеуметтік қызметтер туралы" 2008 жылғы 29 желтоқсандағы Қазақстан Республикасы Заңының 8-бабының 2) тармақшасына сәйкес әзірленді.

2. Осы Стандарт тәуліктің күндізгі уақытында ұзақ немесе уақытша (6 айға дейінгі мерзімге) болуға арналған мемлекеттік және мемлекеттік емес меншік нысанындағы жартылай стационарлық үлгідегі ұйымдарда (бұдан әрі – жартылай стационарлық үлгідегі ұйымдар) арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсетудің сапасын, көлемін және шарттарын белгілейді, мыналарға:

1) психоневрологиялық ауытқулары бар бір жарым жастан он сегіз жасқа дейінгі мүгедек балаларға (бұдан әрі – балалар);

2) тірек-қимыл аппараты бұзылған бір жарым жастан он сегіз жасқа дейінгі мүгедек балаларға (бұдан әрі – ТҚА бұзылған балалар);

3) психоневрологиялық аурулары бар он сегіз жастан асқан мүгедектерге (бұдан әрі – он сегіз жастан асқан адамдар);

4) бірінші және екінші топтағы мүгедектерге (бұдан әрі – мүгедектер);

5) егде жасына байланысты өзіне қызмет көрсетуге мүмкіндігі жоқ адамдарға (бұдан әрі – қарттар) арнаулы әлеуметтік қызметтерді ұсыну, тоқтату (тоқтата тұру) шарттарын айқындайды.

Жоғарыда көрсетілген санаттар бірлесіп қызметтерді алушылар деп аталады.

2-тарау. Жартылай стационарлық үлгідегі ұйымдарда арнаулы әлеуметтік қызметтерді ұсыну шарттары

3. Жартылай стационарлық үлгідегі ұйымдарда бюджет қаражаты есебінен арнаулы әлеуметтік қызметтерді ұсыну облыстардың, Нұр-Сұлтан, Алматы және Шымкент қалаларының халықты әлеуметтік қорғау саласындағы уәкілетті органдарының (бұдан әрі – уәкілетті органдар) жолдамалары бойынша қызметтерді алушының тұрғылықты жері бойынша аудандардың, облыстық және

республикалық маңызы бар қалалардың (астананың) жұмыспен қамту және әлеуметтік бағдарламалар бөлімдері (бұдан әрі – жұмыспен қамту бөлімдері) арқылы жүзеге асырылады.

4. Арнаулы әлеуметтік қызметтер бюджет қаражаты есебінен ұсынылатын жағдайларды қоспағанда, мемлекеттік емес меншік нысанындағы жартылай стационарлық үлгідегі ұйым қызметтерді алушыларды қабылдауды шарт негізінде жүзеге асырады.

Қызметтерді алушыларға әзірленген мүгедекті оңалтудың жеке бағдарламасы (бұдан әрі – ОЖБ) бойынша бір уақытта екі жартылай стационарлық үлгідегі ұйымдарда бюджет қаражаты есебінен арнаулы әлеуметтік қызметтер алуға жол берілмейді.

5. Арнаулы әлеуметтік қызметтердің кепілді көлемін ұсыну үшін өмірлік қиын жағдайда жүрген адам (отбасы) тұрғылықты жері бойынша жұмыспен қамту бөліміне мынадай құжаттарды беру жолымен жүгінеді:

1) осы Стандартқа 1-қосымшаға сәйкес нысан бойынша қызметтерді алушының жазбаша өтініші, ал кәмелетке толмаған және әрекетке қабілетсіз адамдар үшін – заңды өкілінің (ата-анасының біреуінің, қамқоршының немесе қорғаншының, асырап алушы, баланы қабылдайтын ата-ана, патронат тәрбиеші және 2011 жылғы 26 желтоқсандағы "Неке (ерлі-зайыптылық) және отбасы туралы" Қазақстан Республикасының Кодексіне (бұдан әрі – Кодекс) сәйкес қамқор болуды, білім беруді, тәрбиелеуді, баланың, он сегіз жастан асқан адамның құқықтары мен мүдделерін қорғауды жүзеге асыратын алмастырушы басқа да адамдардың) (бұдан әрі – заңды өкілі) жазбаша өтініші немесе медициналық ұйымның қолдау хаты;

2) сәйкестендіру үшін қызметтерді алушының жеке сәйкестендіру нөмірі (бұдан әрі – ЖСН) бар жеке басын куәландыратын құжаты;

3) осы Стандартқа 2-қосымшаға сәйкес нысан бойынша медициналық картасы;

Жұмыспен қамту бөлімі өтінішті қабылдау кезінде ЖСН бойынша "электрондық үкімет" шлюзі арқылы мемлекеттік органдардың және (немесе) ұйымдардың ақпараттық жүйелеріне (бұдан әрі – ақпараттық жүйелер) мынадай:

1) жеке басын куәландыратын құжат туралы;

2) мүгедектікті белгілеу туралы;

3) мүгедекті оңалтудың жеке бағдарламасында (бұдан әрі – ОЖБ) әзірленген іс-шаралар туралы;

4) он сегіз жастан асқан адамдар үшін - соттың адамды әрекетке қабілетсіз деп тану туралы шешімі (бар болса);

5) зейнеткерлік жастағы адамдар үшін – "Қазақстан Республикасында зейнетақымен қамсыздандыру туралы" 2013 жылғы 21 маусымдағы Қазақстан

Республикасының Заңына сәйкес жасына байланысты зейнетақы төлемдері н тағайындау туралы;

б) Ұлы Отан соғысының қатысушысы мен мүгедегі және оларға теңестірілген адам мәртебесін растайтын мәліметтерді алу үшін сұрау салуды қалыптастырады

Ақпараттық жүйелерде мәліметтер болмаған жағдайда өтінішке мынадай құжаттар қоса беріледі:

1) қызметтерді алушының ЖСН бар жеке басын куәландыратын құжаттың көшірмесі;

2) мүгедектік туралы анықтаманың көшірмесі (қарттар үшін мүгедектігі бар болса);

3) ОЖБ-дан үзінді көшірме (қарттар үшін ОЖБ-сы бар болса);

4) он сегіз жастан асқан адамдар үшін – соттың адамды әрекетке қабілетсіз деп тану туралы шешімінің көшірмесі (бар болса);

5) зейнеткерлік жастағы адамдар үшін – зейнетақы куәлігінің көшірмесі;

б) Ұлы Отан соғысының қатысушылары мен мүгедектері және соларға теңестірілген адамдар үшін – Ұлы Отан соғысының қатысушысы мен мүгедегі және оларға теңестірілген адам мәртебесін растайтын куәліктің көшірмесі.

Құжаттардың көшірмелері түпнұсқаларымен бірге ұсынылады, салыстырып тексерілгеннен кейін медициналық картадан басқасы өтініш берушіге қайтарылады.

6. Осы Стандарттың 5-тармағында көрсетілген құжаттар топтамасы сәйкес болған жағдайда жұмыспен қамту бөлімінің маманы "Е-собес" автоматтандырылған ақпараттық жүйесіне (бұдан әрі – "Е-собес" ААЖ) өмірлік қиын жағдайда жүрген адамның (отбасының) өтінішіндегі деректерді енгізеді.

7. Жергілікті атқарушы орган арнаулы әлеуметтік қызметтер ұсыну туралы шешім шығарғаннан кейін қызметтерді алушының тұрғылықты жері бойынша жұмыспен қамту бөлімі бір жұмыс күні ішінде уәкілетті органға жартылай стационарлық үлгідегі ұйымға жолдама беру туралы сұрау салуды жолдайды. Сұрау салуды алған сәттен бастап бір жұмыс күні ішінде уәкілетті орган жұмыспен қамту бөліміне жартылай стационарлық үлгідегі ұйымда кезектілік болмаған жағдайда жолдама не кезекке қою туралы хабарлама жібереді.

Егер кезекке қою туралы хабарлама берілген күннен бастап бір айдан астам уақыт өтсе, онда жолдаманы ресімдеу кезінде жұмыспен қамту бөлімі қызметтерді алушыны медициналық тексеріп-қараудан қайта өту қажеттігі және осы Стандартқа 2-қосымшаға сәйкес нысан бойынша медициналық картаны ұсыну туралы хабардар етеді. Қызметтерді алушыда медициналық қарсы көрсетілімдер болған жағдайда, жергілікті атқарушы органның арнаулы әлеуметтік қызметтер ұсыну туралы шешімі қызметтерді алушы онда

медициналық қарсы көрсетілімнің жоқ екені туралы куәландыратын осы Стандартқа 2-қосымшаға сәйкес нысан бойынша медициналық картаны ұсынғанға дейін тоқтатыла тұрады.

8. Уәкілетті органнан жолдама алған сәттен бастап бір жұмыс күні ішінде қызметтерді алушының тұрғылықты жері бойынша жұмыспен қамту бөлімі бюджет қаражаты есебінен арнаулы әлеуметтік қызметтерді ұсынатын жартылай стационарлық үлгідегі ұйымға мынадай құжаттарды жолдайды:

1) жергілікті атқарушы органның арнаулы әлеуметтік қызметтерді ұсыну туралы шешімі;

2) уәкілетті органның жолдамасы;

3) осы Стандартқа 2-қосымшаға сәйкес нысан бойынша медициналық картасы;

4) ақпараттық жүйелерде мәліметтер болмаған жағдайда, осы Стандарттың 5-тармағының 3 абзацында көрсетілген құжаттар.

9. Ұлы Отан соғысының қатысушылары мен мүгедектері және соларға теңестірілген адамдарға арнаулы әлеуметтік қызметтер жартылай стационарлық үлгідегі ұйымдарда бірінші кезекте беріледі.

10. Жартылай стационарлық үлгідегі ұйымдар арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсетуі кезінде:

1) қызметтерді алушылардың жеке басына қолсұғылмаушылық пен қауіпсіздігін қамтамасыз ету;

2) қолайлы моральдық психологиялық жағдай жасау;

3) қызметтерді алушыларға осы Стандартқа сәйкес сауықтыру және әлеуметтік-оңалту іс-шараларын өткізуге бағытталған қажетті арнаулы әлеуметтік қызметтер кешенін ұсыну арқылы жан-жақты көмек көрсету сақталады.

11. Бюджет қаражаты есебінен ұсталатын қызметтерді алушыларды бір жартылай стационарлық үлгідегі ұйымнан бір елді мекен шегіндегі басқасына ауыстыру уәкілетті органның келісімі бойынша қызметтерді алушының жазбаша өтініші, ал кәмелетке толмаған және әрекетке қабілетсіз адамдар үшін заңды өкілінің жазбаша өтініші бойынша жүзеге асырылады. Уәкілетті орган қызметтерді алушыны ауыстыру жүзеге асырылатын ұйымда бос орындар болған жағдайда, тұрғылықты жері бойынша жұмыспен қамту бөлімі сұрау салу келіп түскен сәттен бастап үш жұмыс күні ішінде ауыстыруға келісім береді.

12. Қызметтерді алушылар мүгедек деп танылған жағдайда жұмыспен қамту бөліміне өтініш ұсыну жолымен "Е-собес" ААЖ-да тіркелуге жатады.

13. Жартылай стационарлық үлгідегі ұйымда арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсетуді тоқтату:

1) қызметтерді алушылардың жазбаша өтініші, ал кәмелетке толмаған және әрекетке қабілетсіз адамдар үшін – заңды өкілінің жазбаша өтініші;

2) қызметтерді алушылардың жеке жоспарындағы оңалту іс-шараларының мерзімі өткен жағдайда және әрі қарай оңалту іс-шараларын өткізуге көрсетілімдердің болмауы негізінде;

3) мүгедектік алынған немесе үшінші топ мүгедектігі белгіленген жағдайда;

4) стационарлық жағдайда немесе үйде арнаулы қызметтер алған кезде;

5) қызметтерді алушы ішкі тәртіп қағидаларын жүйелі түрде (үш реттен артық) бұзған кезде;

6) ақылы арнаулы әлеуметтік қызметтерді ұсыну туралы шартты бұзған жағдайда;

7) қызметтерді алушы қайтыс болған жағдайда жүзеге асырылады.

14. Арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсетуді қалпына келтіру осы Стандарттың 2-тарауында көзделген тәртіппен жүзеге асырылады.

Арнаулы әлеуметтік қызметтерді көрсету осы Стандарттың 13-тармағының 5) тармақшасында көзделген негіз бойынша тоқтатылған қызметтерді алушыларға арнаулы әлеуметтік қызметтерді көрсетуді қалпына келтіру арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсету тоқтатылғаннан кейін күнтізбелік бір жыл асқаннан кейін ғана жүзеге асырылады.

15. Қызметтерді алушыда жартылай стационарлық үлгідегі ұйымда болуға медициналық қарсы көрсетілім пайда болған жағдайда арнаулы әлеуметтік қызметтерді көрсету уақытша тоқтатыла тұрады.

Арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсетуді қалпына келтіру қызметтерді алушы жартылай стационарлық үлгідегі ұйымда болуға медициналық қарсы көрсетілім болып табылатын сырқаттың болмауын растайтын медициналық құжатты ұсынғаннан кейін жүзеге асырылады.

16. Арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсетуді тоқтату және тоқтата тұру немесе басқа жартылай стационарлық үлгідегі ұйымға ауыстыру жартылай стационарлық үлгідегі ұйым басшысының бұйрығы негізінде жүзеге асырылады және "Е-собес" ААЖ-да белгі қойылады.

Бұл ретте шығару эпикризі, жартылай стационарлық үлгідегі ұйым мамандарының ұсынымдары ресімделеді, олар қызметтерді алушының не оның заңды өкілінің қолына беріледі.

3-тарау. Жартылай стационарлық үлгідегі ұйымдарда арнаулы әлеуметтік қызметтерді көрсету сапасы мен көлемі

17. Әлеуметтік-тұрмыстық қызметтерге:

1) денсаулық жағдайына байланысты өзін-өзі күтудің, оның ішінде төсектен тұру, төсекке жату, киіну және шешіну, жуыну, тамақ ішу, сусын ішу,

дәретхананы немесе дәрет ыдысын пайдалану, қозғалып жүру, тісін немесе жағын күту, көзілдірік немесе есту аппаратын қолдану, тырнағын алу, ер кісілерге – сақал-мұртын алу сияқты күнделікті қарапайым процедураларды орындауға қабілетсіз қызметтерді алушыларға жеке қызметтер көрсету және гигиеналық сипаттағы әлеуметтік-тұрмыстық қызметтерді көрсету;

2) жиһазбен және тұрмысқа бейімдеуді, оңалту, емдеу, білім беру, мәдени іс-шараларын ұйымдастыруға арналған мамандандырылған жабдықтармен жабдықталған орынжай беру;

3) диеталық тамақтандыруды қоса алғанда, тамақ ұсыну;

4) осы Стандартқа 3-қосымшаға сәйкес көзделген көлемнен кем емес төсек жабдықтарын ұсыну;

5) қызметтерді алушыларды үйден жартылай стационарлық үлгідегі ұйымға дейін және кері бағытта, сондай-ақ емдеуге, оқуға, мәдени іс-шараларға қатысу үшін тасымалдау кезінде көлік қызметтерін ұсыну;

6) санитариялық-гигиеналық талаптарға сәйкес болу жағдайларын қолдау жөнінде қызметтер көрсету жатады.

18. Әлеуметтік-тұрмыстық қызметтер көрсетудің сапасына қойылатын талаптар:

1) берілетін орынжайлар көлемі және көрсеткіштері (ғимарат пен орынжайдың жағдайы, олардың жайлылығы) бойынша санитариялық гигиеналық нормалар мен талаптарға сәйкес келеді және қызметтерді алушылардың болуына қолайлылықты қамтамасыз етеді.

Қызметтерді алушыларды қабылдау және орналастыру олардың ауруларын, жағдайының ауырлығын, жасын, оларды жаңа жағдайға бейімдеу бойынша іс-шаралар жүргізу ескеріле отырып іске асырылады.

Барлық қызметтік және өндірістік орынжайлар санитариялық нормалар мен қағидаларға, қауіпсіздік талаптарына, өртке қарсы талаптарға жауап береді, телефон байланысымен жабдыкталады және коммуналдық-тұрмыстық жабдыкталудың барлық құралдарымен қамтамасыз етіледі және қызметтерді алушыларға олардың талабы бойынша беріледі. Орынжайлар персоналдың, қызметтерді алушылардың денсаулығына және ұсынылатын қызметтердің сапасына кері әсер ететін әр түрлі факторлардың әсерінен қолайсыз жағдайлардан қорғалады.

Оңалту іс-шараларын, емдеу-еңбек және білім беру қызметтерін, мәдени және тұрмыстық қызмет көрсетуді ұйымдастыру үшін ұсынылған орынжайлар көлемі, орналасқан жері және конфигурациясы бойынша қызметтерді алушылардың ерекшеліктерін ескере отырып, жоғарыда көрсетілген іс-шараларды өткізуді қамтамасыз етеді;

2) жартылай стационарлық үлгідегі ұйымдарда ұйым мамандарының кабинеті қажетті жиһазбен және мамандандырылған жабдықтармен жабдықталады.

Әрбір мамандандырылған кабинетке ерікті нысанда ресімделген паспорт толтырылады;

3) қызметтерді алушылардың пайдалануына берілетін жиһаз, жабдық, төсек жабдықтары Қазақстан Республикасының аумағында қолданылатын техникалық реттеу саласындағы стандарттау жөніндегі нормативтік құжаттарға сәйкес келеді ;

4) қызметтерді алушыларға берілетін жиһаз бен төсек-орын жабдықтары қызметтерді алушылардың физикалық жай-күйін және жасын ескере отырып таңдалып, қазіргі заманғы дизайн талаптарына жауап береді;

5) 4 сағаттан асатын режимде жұмыс істейтін жартылай стационарлық үлгідегі ұйымда сапалы тағамдардан әзірленетін, теңгерімділік пен калориялық талаптарына жауап беретін, санитариялық-гигиеналық талаптарға сәйкес келетін, қызметтерді алушының денсаулық жағдайы ескеріліп ұсынылатын ыстық, оның ішінде диеталық тағамдар беріледі.

Жартылай стационарлық үлгідегі ұйымның басшысы маусымға қарай (көктем-жаз, күз-қыс) ағымдағы апталық мәзірді бекітеді;

б) денсаулық жағдайына байланысты өзін-өзі күтудің қарапайым процедураларын орындай алмайтын қызметтерді алушыларға жеке қызмет көрсету және гигиеналық сипаттағы әлеуметтік-тұрмыстық қызметтерді көрсету, олардың денсаулығына қандай да бір зиян, физикалық немесе моральдық азап және қолайсыздық тудырмай орындауды қамтамасыз етеді (мұндай қызметтерді көрсету кезінде қызметтер көрсетуші персонал қызметтерді алушыларға ерекше сыпайылық танытуы қажет);

7) жеке және әлеуметтік мәртебесін қалпына келтіруге мүмкіндік беретін қол шеберлігі және қолынан келетін еңбек дағдыларын қалыптастыру үшін қызметтерді алушының сырқатының және (немесе) мүгедектігінің сипаты, физикалық жай-күйі ескеріліп тиісті жағдай жасалады және тәрбиелеу әрі оқыту процесінде оларға қажетті жайлылықты қамтамасыз етеді;

8) балаларды және он сегіз жастан асқан адамдарды өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларына, тұрмыстық бағдарлау (ас әзірлеу, дастархан жасау, ыдыс жуу, бөлмені (орынжайды) күту және тыныс-тіршілігі қажетті дағдылар) негіздеріне үйрету үшін қажетті техникамен және жиһазбен жабдықталған әлеуметтік-тұрмыстық бағдарлау кабинеттері құрылады;

9) қызметтерді алушыларды емдеу, үйрету, мәдени іс-шараларға қатыстыру үшін автомобиль көлігімен тасымалдау кезінде автокөлік құралдарын пайдалану нормативтері мен қағидалары, жол жүру қауіпсіздігінің талаптары сақталады.

19. Әлеуметтік-медициналық қызметкерлерге:

1) медициналық-әлеуметтік тексеруді ұйымдастыру және жүргізу (қажет болған кезде денсаулық сақтау ұйымдарының мамандарын тарта отырып);

2) дәрігерге дейін көмек көрсету;

3) медициналық-әлеуметтік сараптама жүргізуге жәрдемдесу;

4) тегін медициналық көмектің кепілді көлемін алуға жәрдемдесу;

5) емдеуші дәрігердің қорытындысы бойынша дәрілік заттармен және медициналық мақсаттағы бұйымдармен қамтамасыз етуге жәрдемдесу;

6) ОЖБ-ға сәйкес санаторий-курорттық емдеумен, техникалық көмекші (орнын толтырушы) құралдармен, міндетті гигиеналық құралдармен қамтамасыз етуге жәрдемдесу;

7) қызметтерді алушыларды техникалық көмекші (орнын толтырушы) құралдарды және міндетті гигиеналық құралдарды пайдалануға үйрету;

8) әлеуметтік-медициналық мәселелер, оның ішінде жасына байланысты бейімделу мәселесі жөнінде консультация беру;

9) профильді мамандардың, оның ішінде денсаулық сақтау ұйымдарындағы мамандардың медициналық консультация беруіне жәрдемдесу;

10) денсаулыққа байланысты процедураларды (дәрі қабылдау, дәрі тамызу және емдеуші дәрігердің тағайындауына сәйкес рәсімде) жүргізу;

11) емдік-дене жаттығулар жасауға көмек көрсету;

12) кезеңдік медициналық-әлеуметтік зерттеп тексеру (қажет болған кезде денсаулық сақтау ұйымдарының мамандарын тарта отырып), оңалтудың медициналық бөлігінің жеке жоспарын әзірлеу және дәрігердің тағайындауына сәйкес медициналық рәсімдерді жүргізу;

13) қызметтерді алушылардың денсаулық жағдайын ескере отырып күтім көрсетуді қамтамасыз ету;

14) емдеу-сауықтыру іс-шараларын, оның ішінде денсаулық сақтау ұйымдарында ұйымдастыру;

15) әлеуметтік-медициналық сипаттағы оңалту іс-шараларын, оның ішінде дәрі-дәрмексіз терапия қызметтерін жүргізу;

16) ТҚА бұзылған балаларға және мүгедектерге дене шынықтыру жаттығуларын орындауда көмек көрсету жатады.

20. Әлеуметтік-медициналық қызметтер көрсетудің сапасына қойылатын талаптар:

1) қызметтерді алушылардың әлеуметтік-медициналық қызметтер алуына көмек көрсету олардың ауруының сипатын, медициналық көрсетілімдерін, физикалық және психикалық жағдайын ескеріп, қызметтердің уақтылы және қажетті көлемде ұсынылуын қамтамасыз етеді;

2) тегін медициналық көмектің кепілді көлемін алуға жәрдемдесу Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген барлық медициналық процедуралар

мен іс-шаралардың толық, жоғары сапалы және уақтылы орындалуын қамтамасыз етеді;

3) дәрігерге дейін көмек көрсетуді ұйымдастыру уақтылы көрсетіледі және алғашқы диагнозды айқындауға, дәрі-дәрмекті дұрыс таңдауды және алуды, шақыртылған дәрігер келгенше оларды қабылдау тәртібін айқындауды қамтамасыз етеді;

4) әлеуметтік-медициналық мәселелер жөнінде консультация беру қызметтерді алушыларға, олардың алдында тұрған нақты әлеуметтік медициналық проблемаларды (тамақтану және тұрғын үй гигиенасы, артық салмақтан, зиянды әдеттерден арылу, әр түрлі аурулардың алдын алу, психосексуалдық консультация беру, жасына байланысты бейімделу, жасына байланысты өзгерістер және медициналық сипаттағы сұрақтары) дұрыс түсінуге және шешуге білікті көмек көрсетуді қамтамасыз етеді.

Қызметтерді алушылармен зиянды әдеттердің алдын алу және олардан арылу, мүгедектерді отбасы құруға және баланың туылуына дайындау жөніндегі жеке жұмыс зиянды әдеттердің (алкоголь ішу, есірткі пайдалану, темекі шегу және т.б.) қауіптілігін, олар әкеп соғатын кері нәтижелерді түсіндіруге бағытталған және нақты жағдайға байланысты бұл әдеттердің алдын алу немесе олардан құтылу бойынша қажетті ұсынымдар беріледі;

5) емдеу-сауықтыру іс-шараларын ұйымдастыру қамқорлықтағы адамның соматикалық жай-күйін, олардың жеке қажеттіліктері мен мүмкіндіктерін ескере отырып жүргізіледі;

6) медициналық-әлеуметтік сараптама жүргізуге жәрдемдесу, қызметтерді алушыларға организм функциясының тұрақты бұзылуын тудырған тыныс-тіршілігінің шектелуін бағалау негізінде әлеуметтік қорғау шараларына қажеттілікті айқындау мақсатында куәландырудан өту үшін құжаттарды дайындауда көмек көрсету;

7) оңалту іс-шараларын жүргізу қызметтерді алушының денсаулық жағдайын ескере отырып жүзеге асырылады, ол үшін оңтайлы әлеуметтік ортаға бағдарлауға және әлеуметтік-тұрмыстық бейімдеуге бағытталған медициналық іс-шаралар кешенін орындауды қамтамасыз етеді;

8) емдік-дене жаттығуларын орындауға көмек қызметтерді алушылардың денсаулығын нығайту үшін жүйелі орындау мақсатында олардың қолжетімді және денсаулыққа қауіпсіз дене шынықтыру жаттығулары кешенін меңгеруін қамтамасыз етеді;

9) протездік-ортопедиялық көмекті және техникалық көмекші (орнын толтырушы) құралдарды алуға жәрдемдесу қызметтерді алушының практикалық қажеттіліктеріне сәйкес жүзеге асырылады;

10) техникалық көмекші (орнын толтырушы) құралдар мен міндетті гигиеналық құралдарды пайдалануды үйрету қызметтерді алушылардың осы құралдарды өздігінен пайдалана алу практикалық дағдыларын дамытады;

11) қызметтерді алушылардың денсаулық жағдайын ескеріп жартылай стационарлық үлгідегі ұйымдарда күтуді қамтамасыз ету қызметтерді алушының денсаулық жағдайын күнделікті бақылау (дене ыстығын, артериалдық қысымын өлшеу және аурудың болу немесе болмауын анықтауға бағытталған рәсімдер), емдеуші дәрігерлердің тағайындауына сәйкес дәрі-дәрмек беру, қызметтерді алушының қозғалуына (қажет болғанда) көмектесу сияқты қызметтерді қамтиды;

12) денсаулыққа байланысты процедураларды (дәрі қабылдау, дәрі тамызу және емдеуші дәрігердің тағайындауына сәйкес рәсімдер) жүргізу қызметтерді алушыларға қандай да бір зиян келтірмей аса ұқыптылықпен және сақтықпен жүзеге асырылады;

13) дәрігерлердің қорытындысы бойынша дәрілік заттармен және медициналық мақсаттағы бұйымдармен қамтамасыз етуге жәрдемдесу қызметтерді алушылардың ауруларын уақтылы алдын алуға және жоюға мүмкіндік береді;

14) профильді мамандардың, оның ішінде денсаулық сақтау ұйымдары мамандарының медициналық консультация беруіне жәрдемдесу қызметтерді алушыларға алдын ала диагноз қоюды қамтамасыз етуге көмектеседі.

21. Әлеуметтік-психологиялық қызметтерге:

1) тұлғаны психологиялық диагностикалау және тексеру;

2) әлеуметтік-психологиялық патронаж (жүйелі бақылау);

3) мүгедектермен және қарттармен психологиялық алдын алу жұмыстарын жүргізу;

4) психологиялық консультация беру;

5) шұғыл психологиялық көмек (оның ішінде телефон арқылы);

6) қызметтерді алушыларға психологиялық көмек көрсету, оның ішінде әңгімелесу, қарым-қатынас жасау, тыңдау, көңілін көтеру, белсенділікке ынталандыру;

7) психологиялық тренинг;

8) қызметтерді алушыларды психологиялық түзеу;

9) қолайлы психологиялық климатты қамтамасыз ету, келіспеушілік жағдайлардың алдын алу және жою үшін отбасы мүшелеріне психологиялық көмек көрсету жатады.

22. Әлеуметтік-психологиялық қызметтер көрсетудің сапасына қойылатын талаптар:

1) психологиялық консультация беру қызметтерді алушыларға жанжалдың алдын алу және жою үшін ішкі ресурстарын ашу, тұлғааралық

қарым-қатынастарды жақсарту бойынша білікті көмек көрсетуді қамтамасыз етеді.

Психологиялық консультация беру қызметтерді алушыдан алынған ақпарат және туындаған әлеуметтік-психологиялық проблемаларды онымен талқылау, негізінде оған ішкі ресурстарды ашуға және жұмылдыруға әрі осы проблемаларды шешуге көмектеседі;

2) әңгімелесу, қарым-қатынас жасау, тыңдау, көңілін көтеру, белсенділікке ынталандыру, өмірлік тонусын психологиялық қолдау қызметтерді алушылардың психикалық денсаулығын нығайтуды, олардың стреске төзімділігін арттыруды және психикалық қорғауды қамтамасыз етеді;

3) қызметтерді алушылардың психологиялық диагностикасы жартылай стационарлық үлгідегі ұйымның басшысы бекітетін психодиагностикалық пакет негізінде жүзеге асырылады.

Психологиялық диагностика қызметтерді алушылардың мінез-құлқындағы және айналасындағы адамдармен қарым-қатынаста ауытқушылықтарға әсер ететін оның психикалық жағдайын және қызметтерді алушылардың жеке тұлғалық ерекшелігін анықтау мен талдаудың нәтижесі бойынша түзету іс-шараларын жүргізудің болжамын жасау және ұсынымдарды әзірлеу үшін қажетті ақпарат береді;

4) белсенді психологиялық ықпал ретіндегі психологиялық түзету қамқорлықтағы адамдардың жүріс-тұрысындағы, эмоционалдық жай-күйіндегі ауытқушылықтарды (оның ішінде жекелеген адамдардың эмоционалдық жауап қайтару және мінез стереотипінің жайсыз формалары, жайсыз қарым-қатынастарды) жеңуді немесе бәсеңдетуді қамтамасыз етеді, бұл аталған көрсеткіштерді жас нормалары мен әлеуметтік орта талаптарына сәйкес келтіруге мүмкіндік береді;

5) белсенді психологиялық ықпал ретіндегі психологиялық тренингтердің психологиялық жара салу жағдайларының, нервтік-психологиялық шиеленістердің салдарын жоюда, тұрмыс-тіршіліктің бейәлеуметтік нысанын жеңуші адамдарды әлеуметтік құнды нормаларға дағдыландырудағы, өзгермелі жағдайларға бейімделу үшін тұлғалық алғышарттарды қалыптастырудағы тиімділігімен бағаланады;

6) шұғыл психологиялық көмек: қызметтерді алушыларға дереу психологиялық консультация беруді, дағдарыс жағдайынан шығу үшін олардың физикалық, рухани, тұлғалық, зияткерлік ресурстарын жұмылдыруға, туындаған проблемаларды өздігінен шешу және қиындықтарды жеңу, өзіне деген сенімін нығайту үшін қолдануға болатын құралдардың диапазонын кеңейтуге жәрдемдесуді қамтамасыз етеді;

7) әлеуметтік-психологиялық патронаж қызметтерді алушыларды жүйелі бақылау негізінде психикалық жайсыздық, тұлғалық (тұлғашілік) немесе тұлғааралық жанжалды және қызметтерді алушылардың өмірлік қиын жағдайын ауырлататын жағдайларды уақтылы анықтауды және оларға осы сәтте қажетті әлеуметтік-психологиялық көмек көрсетуді қамтамасыз етеді;

8) психологиялық алдын алу жұмыстары мүгедектер мен қарттарда психологиялық білімге және оларды өзін түзеу және өз проблемаларымен жұмыс жүргізу үшін пайдалану ықыласына қажеттігін қалыптастыруға, тұлғаның әрбір жас кезеңінде толыққанды психикалық дамуы үшін жағдай жасауға, тұлғалық қалыптасуда және дамуда болатын бұзушылықтарды уақтылы алдын алуға мүмкіндік туғызады;

9) қызметтерді алушылардың отбасы мүшелеріне психологиялық көмек көрсету отбасында қызметтерді алушының денсаулығы мен психикасына кері әсер ететін жанжалдардың және стресс жағдайларын алдын алуға бағытталған.

23. Жартылай стационарлық үлгідегі ұйымда балаларға, ТҚА бұзылған балаларға, он сегіз жастан адамдарға ұсынылатын әлеуметтік-педагогикалық қызметтерге:

- 1) әлеуметтік-педагогикалық консультация беру;
- 2) балалардың дене мүмкіндіктері мен ақыл-ой қабілеттеріне сәйкес арнаулы оқу бағдарламалары бойынша білім алуына жәрдемдесу;
- 3) ТҚА бұзылған балалардың жалпы білім беретін мектептерде, техникалық және кәсіптік ұйымдарда білім алуына жәрдемдесу;
- 4) балаларды және он сегіз жастан асқан адамдарды тұрмыстық бағдарлану негіздеріне және қол еңбегі машығына үйрету;
- 5) өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын, жеке гигиена, тұрмыста және қоғамдық орындарында өзін-өзі ұстауды, өзін-өзі бақылауды, қарым-қатынас дағдыларын қалыптастыру жөніндегі қызметтер;
- 6) баланың, оның ішінде ТҚА бұзылған баланың және он сегіз жастан асқан адамның жеке тұлғасына, даму деңгейіне педагогикалық және түзеу-дамыту диагностикасын және зерттеуді жүргізу;
- 7) балаларды, оның ішінде ТҚА бұзылған балаларды педагогикалық түзеу;
- 8) балаларды дене мүмкіндіктері мен ақыл-ой қабілеттерін ескере отырып, оларды арнаулы оқу бағдарламалары бойынша оқытуды ұйымдастыру;
- 9) есту қабілеті бұзылған балалар мен мүгедектерді, сондай-ақ олардың ата-анасы мен басқа да мүдделі адамдарды ымдау тілін үйретуіне жәрдемдесу;
- 10) ымдау тіліне аудару жөніндегі қызметтер жатады.

24. Әлеуметтік-педагогикалық қызметтер ұсыну сапасына қойылатын талаптар:

1) әлеуметтік-педагогикалық консультация беру қызметтерді алушыларға олардың алдында тұрған әлеуметтік-педагогикалық проблемаларды шешуде білікті көмек көрсетуді қамтамасыз етеді;

2) тұлғаны педагогикалық диагностикалау және зерделеу заманауи аспаптарды, аппаратураны, тестілерді пайдалана отырып жүргізіледі және балаларды, ТҚА бұзылған балаларды, он сегіз жастан асқан адамдарды тұлғалық жан-жақты зерттеу негізінде күйзеліс немесе жанжалдық жағдайға ұшыраған қызметтерді алушыға белгіленген диагнозға сәйкес тиімді педагогикалық көмек көрсету, балалардың, ТҚА бұзылған балалардың, он сегіз жастан асқан адамдардың зияткерлік дамуын айқындау, олардың бейімділігін зерттеу үшін жай-күйінің объективті бағасын береді;

3) балаларды және он сегіз жастан асқан адамдарды оқытуды ұйымдастыру білім беру саласындағы уәкілетті орган бекіткен арнайы оқу бағдарламалары бойынша жүзеге асырылады.

Сондай-ақ, жеке қажеттіліктер негізінде әзірленетін авторлық бағдарламалар (үлгілер) бойынша қызметтерді алушылардың өзіне-өзі қызмет көрсету, жеке гигиена дағдыларын, қозғалу, сенсорлық және когнитивтік дағдыларын қалыптастыру бойынша қызметтер жүзеге асырылады.

Авторлық бағдарламалар (модельдер) сол немесе өзге қызметтерді алушыны тәрбиелеу дағдыларын немесе оқу материалдарын қабылдау және игеру қабілетін ескере отырып жасалады;

4) әлеуметтік дағдыларды қалыптастыру және түзеу-дамыта оқытуды жүргізу үшін балаларды, ТҚА бұзылған балалар мен он сегіз жастан асқан адамдарды, олардың жас ерекшеліктерін (бір жарым жастан бес жасқа дейін, алты жастан сегіз жасқа дейін, тоғыз жастан он үш жасқа дейін, он төрт жастан он сегіз жасқа дейін, он сегіз жастан жиырма үш жасқа дейін және қажетіне қарай одан үлкен), әлеуметтік дағдыларын, когнитивтік дағдыларын ескеріп, толықтыра отырып топтарға бөлу жүргізіледі:

өзіне-өзі қызмет көрсетудің және жеке гигиенаның қарапайым дағдылары болмаған кезде (өздігінен жүріп-тұра алмайтын және өздігінен тамақтана алмайтын), үнемі бөгде адамның күтіміне мұқтаж – алты адамнан асырмай;

қалыптасқан (ішінара қалыптасқан) өзіне-өзі қызмет көрсету және жеке гигиена дағдылары болған кезде, үнемі бөгде адамның бақылауына мұқтаж – сегіз адамнан асырмай;

қалыптасқан (ішінара қалыптасқан) тұрмыстық дағдылары болған кезде – он адамнан асырмай;

қалыптасқан қолмен жұмыс істей алу дағдылары болған кезде – он екі адамнан асырмай таратып бөлу (еңбек бағдарын беру бағдарламасын іске асыруға арналған топ алты адамнан тұратын кіші топтарға бөлінеді).

Балалардың, ТҚА бұзылған балалар мен он сегіз жастан асқан адамдардың оқыту нысанын айқындауды және оқу бағдарламасының типімен білім алуға жәрдемдесуды және олардың әлеуметтік-педагогикалық бейімсізденуін, білім деңгейін, физикалық және психикалық жай-күйін ескеріп оқытуды ұйымдастыруға тәжірибелік көмек көрсетуді қамтиды;

5) тұрмыстық бағдарлану негіздеріне үйрету көрнекі және тиімді болып табылады, оның нәтижелері бойынша қызметтерді алушылар тамақ пісіру, киімді усақ жөндеу, тұрғын жайды күту, аумақты жинау және жабдықтау сияқты тұрмыстық рәсімдерді толық көлемде игереді;

6) педагогикалық түзеу ата-анаға жіберген педагогикалық қателерін немесе отбасында балаларды, ТҚА бұзылған балаларды жаралайтын жанжал жағдайын жоюға және түзетуге, сондай-ақ ата-аналардың барабар емес нұсқамаларын және балаларды тәрбиелеу кезіндегі мінез-құлқын түзетуде білікті және тиімді педагогикалық көмек көрсетуді (әңгімелесу, түсіндіру, ұсынымдар және т.б. түрінде) қамтамасыз етеді;

7) ымдау тілін үйретуге жәрдемдесу және ымдау тіліне аудару қызметтері қызметтерді алушылардың жартылай стационарлық үлгідегі ұйым мамандарымен өзара байланысын белгілеуге ықпал етеді.

8) жартылай стационарлық үлгідегі ұйымдардың балаларға, ТҚА бұзылған балаларға, он сегіз жастан асқан адамдарға сабақ өткізу ұзақтығы осы Стандартқа 4-қосымшада көрсетілген.

25. Әлеуметтік-еңбек қызметтеріне:

1) қызметтерді алушыларда бар еңбек дағдыларын зерттеу жөніндегі іс-шаралар жүргізу;

2) емдеу-еңбек қызметтерін жүргізу;

3) ТҚА бұзылған балаларды, мүгедектерді кәсіптік бағдарлау;

4) мүгедектерді кәсіптік оңалту;

5) профиль бойынша еңбек дағдыларын қалыптастыру;

6) қарт адамдарда және он сегіз жастан адамдарда жоғалтқан тұрмыстық дағдыларын қайта қалпына келтіру жөніндегі қызметтер;

7) жеке дене және ақыл-ой қабілеттеріне сәйкес кәсіп алуға жәрдемдесу жатады.

26. Әлеуметтік-еңбек қызметтерін көрсетудің сапасына қойылатын талаптар:

1) еңбек дағдыларын, білім мен шеберлікті қалыптастыру мақсатында он сегіз жастан асқан адамдарға, мүгедектерге және қарттарға жеке қажеттіліктерінің негізінде қызметтерді алушылардың тұлғалық және әлеуметтік мәртебесін қалпына келтіруге мүмкіндік туғызатын қолжетімді кәсіптік дағдыларға үйрету іс-шараларына белсене қатысуын қамтамасыз ететін еңбек қызметінің түрлері тағайындалады;

2) емдеу-еңбек қызметтерін жүргізу арнайы ұйымдастырылған кабинеттерде (шеберханаларда) жүзеге асырылады және жартылай стационарлық үлгідегі ұйымда қызметтерді алушылардың денсаулық жағдайын ескеріп, оларды тіршілік-тынысының түрлі нысандарына қатыстыруға мүмкіндік беретін жағдайларды жасауды қамтамасыз етеді;

3) мүгедектерді кәсіптік оңалту арнайы ұйымдастырылған кабинеттерде (шеберханаларда) жүзеге асырылады және жартылай стационарлық үлгідегі ұйымда қызметтерді алушылардың денсаулық жағдайын ескеріп, оларды тіршілік-тынысының түрлі нысандарына қатыстыруға мүмкіндік беретін жағдайларды жасауды қамтамасыз етеді;

4) он сегіз жастан асқан адамдарда, мүгедектерде шамасы келетін еңбек дағдыларын қалыптастыру сондай-ақ қарт адамдарда және он сегіз жастан асқан адамдарда жоғалтқан тұрмыстық дағдыларды қайта қалпына келтіру үшін фронтальды және жеке сабақтар ұйымдастырылады;

5) қолжетімді кәсіптік дағдыларды оқыту, тұлғалық және әлеуметтік мәртебесін қалпына келтіру бойынша іс-шаралар арнайы жабдықталған кабинеттерде жүргізіледі;

6) мүгедектерді кәсіптік оңалту олардың кәсіптік дағдыларын қалпына келтіруге және жаңа кәсіптерді игеруіне барынша мүмкіндік туғызады;

7) ТҚА бұзылған балаларды, мүгедектерді кәсіптік бағдарлау оларға кәсіп таңдауға көмектесе алатын іс-шаралармен ілеседі;

8) кәсіп алуға жәрдемдесу кезінде қызметтерді алушының жеке физикалық және ақыл-ой қабілеттері, оның таңдаған кәсібі бойынша жұмыс істеу ықыласы ескеріледі;

9) қызметтерді алушыларда бар еңбек дағдыларын зерттеу жөніндегі іс-шаралар олардың жеке ерекшеліктері, мүмкіндіктерінің шектелу дәрежесі, психикалық және физикалық жай-күйі ескеріліп жүргізіледі.

27. Әлеуметтік-мәдени қызметтерге:

1) мерекелер мен тынығу іс-шараларын ұйымдастыру;

2) клуб және үйірме жұмыстарын ұйымдастыру;

3) қызметтерді алушыларды тынығу іс-шараларына, мәдени іс-шараларға қатысуға тарту жатады.

28. Әлеуметтік-мәдени қызметтер көрсетудің сапасына қойылатын талаптар:

1) мерекелер, мерейтойлар, туған күндер өткізу, экскурсияларға, театрларға, кинотеатрларға, көрмелерге, концерттерге бару және әр түрлі мәдени, тынығу іс-шаралары жартылай стационарлық үлгідегі ұйымның басшысы бекіткен тоқсандық жоспар бойынша жүзеге асырылады;

2) көркемөнерпаздар үйірмелерін ұйымдастыру қызметтерді алушылардың әлеуметтік-мәдени және рухани қажеттілігін қанағаттандыруға, қарым-қатынас аясының кеңеюіне бағытталған;

3) қызметтерді алушыларды концерттік бағдарламалар мен өткізілетін іс-шаралардың сценарийлерін әзірлеуге қатыстыру қызметтерді алушылардың жалпы және мәдени ой-өрісінің кеңеюіне, шығармашылық белсенділігінің артуына мүмкіндік туғызады;

4) қызметтерді алушыларды тынығу іс-шараларына қатыстыру жартылай стационарлық үлгідегі ұйым ұжымының қоғамдық өміріне қатысу арқылы әлеуметтік және коммуникативтік байланыстарды дұрыстауға мүмкіндік туғызады.

29. Жартылай стационарлық үлгідегі ұйымдарда көрсетілетін әлеуметтік-экономикалық қызметтерге:

1) "Қазақстан Республикасында мүгедектігі бойынша және асыраушысынан айырылу жағдайы бойынша берілетін мемлекеттік әлеуметтік жәрдемақылар туралы" 1997 жылғы 16 маусымдағы, "Қазақстан Республикасындағы арнаулы мемлекеттік жәрдемақы туралы" 1999 жылғы 5 сәуірдегі, "Мемлекеттік атаулы әлеуметтік көмек туралы" 2001 жылғы 17 шілдедегі, "Балалы отбасыларға берілетін мемлекеттік жәрдемақылар туралы" 2005 жылғы 28 маусымдағы Қазақстан Республикасының Заңдарына және Қазақстан Республикасының өзге де нормативтік құқықтық актілеріне сәйкес тиесілі жеңілдіктерді, жәрдемақыларды, өтемақыларды, алименттерді және тиісті төлемдерді алуға, тұрғын үй жағдайларын жақсартуға жәрдемдесу;

2) қарттар мен мүгедектерге, сондай-ақ балаларды тәрбиелеп отырған және он сегіз жастан адамдарды күтуді жүзеге асыратын отбасыларға өзін-өзі қамтамасыз ету және отбасының материалдық жағдайын жақсарту мәселелері бойынша консультация беру жатады.

30. Әлеуметтік-экономикалық қызметтер көрсетудің сапасына қойылатын талаптар:

1) қызметтерді алушыларға тиесілі жеңілдіктер, жәрдемақылар, өтемақылар мен тиісті төлемдерді алуға жәрдемдесу қызметтерді алушылар үшін мүдделі мәселелерді шешуде уақтылы, толық, білікті және тиімді көмек көрсетуді қамтамасыз етеді;

2) өзін-өзі қамтамасыз ету және материалдық жағдайын жақсарту жөнінде консультация беру қызметтерді алушыларға немесе олардың отбасы мүшелеріне отбасылық кәсіпкерлікті, үй кәсіпшілігін дамытуда олардың құқықтары мен мүмкіндіктерін түсіндіреді және өзінің материалдық жағдайын және отбасының өмір сүру деңгейін қолдау және жақсарту мәселелерін шешуде білікті көмек көрсетеді.

31. Әлеуметтік-құқықтық қызметтерге:

1) арнаулы әлеуметтік қызметтерді көрсету саласында және Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес әлеуметтік қамсыздандыру мен көмек құқықтарымен байланысты мәселелер жөнінде заңгерлік консультация беру;

2) заңды маңызы бар құжаттарды рәсімдеуге көмектесу;

3) қызметтерді алушылардың заңды құқықтарын бұзатын немесе шектейтін мемлекеттік органдар мен ұйымдардың лауазымдық тұлғаларының әрекетіне немесе әрекетсіздігіне шағым дайындауда көмек көрсету;

4) заңнамада белгіленген жеңілдіктер мен басымдықтарды, әлеуметтік төлемдерді алуға заңгерлік көмек көрсету және жәрдемдесу;

5) Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексінде белгіленген тәртіппен тиесілі жәрдемақыларды, әлеуметтік төлемдерді сенімхат бойынша алу;

6) Қазақстан Республикасының Азаматтық іс жүргізу кодексінде, "Адвокаттық қызмет және заң көмегі туралы" 2018 жылғы 5 шілдедегі Қазақстан Республикасының Заңында белгіленген жағдайларда және тәртіппен адвокаттың тегін көмегін алуға жәрдемдесу жатады.

32. Әлеуметтік-құқықтық қызметтер көрсетудің сапасына қойылатын талаптар:

1) қызметтерді алушыларға арнаулы әлеуметтік қызметтер алу және өз мүдделерін қорғау құқығымен байланысты мәселелер жөнінде консультация беру заңнамамен белгіленген құқықтарды және пайда болуы мүмкін бұзушылықтардан қорғау тәсілдерін толық түсіндіру береді;

2) қызметтерді алушыларға әлеуметтік-құқықтық мәселелер жөнінде (азаматтық, тұрғын үй, отбасылық, еңбек, зейнетақы, қылмыстық заңнамалар) консультация беру, олар білгісі келетін заңнама актілері мен көтеріліп отырған мәселелердегі құқықтары туралы толық түсінік береді, осы мәселелерді шешу үшін қажетті құжаттарды дайындауда және тиісті мекенжайларға жіберуде қажетті көмек көрсетеді;

3) қызметтерді алушылардың заңды құқықтарын бұзатын немесе шектейтін мемлекеттік органдар мен ұйымдардың лауазымдық тұлғаларының әрекетіне немесе әрекетсіздігіне шағым дайындауда көмек көрсету оларға шағымдарда шағым жасалған іс-әрекеттің мәнін заңды түрде сауатты жазуға көмектесуге негізделеді;

4) құжаттарды (жеке басын куәландыратын, заңнама бойынша тиісті жеңілдіктерді, жәрдемақыларды және әлеуметтік төлемдерді алуға, балаларды, ТҚА бұзылған балаларды асырап алуға және отбасылық тәрбиенің өзге нысандарын алуға, мүгедектердің жұмысқа орналасуы үшін) рәсімдеуде құқықтық көмек көрсету, қызметтерді алушыларға мақсатына қарай қажетті құжаттардың мазмұнын түсіндіруді, құжат мәтінін баяндауды және жазып беруді

(қажетіне қарай) немесе нысанды бланкілерді толтыруды, ілеспе хаттар жазуды қамтамасыз етеді;

5) құқықтары мен мүдделерін қорғау үшін адвокаттың тегін көмегін алуға жәрдемдесу қызметтерді алушыларға заңды құқықтарын заңды түрде қорғауға және оның мәселесі бойынша объективті шешім қабылдау мақсатында заңды көмекке кепілдік береді;

6) отбасында қызметтерді алушыға немесе оның отбасы мүшелеріне жасалған физикалық және психикалық зорлық-зомбылыққа кінәлі адамдарды қылмыстық жауапкершілікке тартуға жәрдемдесу сотқа жүгіну үшін зардап шеккен адамдардың қажетті құжаттарын дайындауға, жәбірленушінің құқығын қорғау мақсатында сот процесіне қатысуға негізделеді.

33. Жартылай стационарлық үлгідегі ұйымдарда әлеуметтік жұмыс жөніндегі мамандардың жұмыс сапасын:

1) жеке даму деңгейі, мінез-құлық бейімделуінің дағдылары, әлеуметтік бейімделу мен әлеуметтену деңгейі жоғарылаған балалар мен он сегіз жастан асқан адамдардың;

2) білім беру жүйесінің арнайы түзеу ұйымдарына немесе инклюзивті сыныптарына ауыстырылған балалардың;

3) қозғалу функциялары толтықтырылған, қоғамға кіріктірілген ТҚА бұзылған мүгедектер мен балалардың;

4) әлеуметтенген және өздігінен өмір сүруге бейімделген қызметтерді алушылар санының, ағымдағы жылмен салыстырғанда, көбеюі бойынша жартылай стационарлық үлгідегі ұйымның басшысы немесе уәкілетті орган бағалайды.

34. Жартылай стационарлық үлгідегі ұйымда қажетті мамандар болмаған жағдайда, жеке жоспарды әзірлеу, оңалту іс-шараларының нәтижелілігін бағалау немесе консультация беру үшін шарт негізінде басқа ұйымдардан мамандар тартуға рұқсат етіледі.

35. Жартылай стационарлық үлгідегі ұйымда шағымдар мен ұсыныстар кітабы ресімделеді, ол жартылай стационарлық үлгідегі ұйымның басшысында сақталады және қызметтерді алушылар мен олардың заңды өкілдерінің бірінші талабы бойынша беріледі.

Шағымдар мен ұсыныстар кітабын жартылай стационарлық үлгідегі ұйымның басшысы апта сайын, ал уәкілетті орган және (немесе) құрылтайшы – ай сайын қарайды.

Халықты әлеуметтік
қорғау саласында жартылай
стационарлық жағдайда арнаулы

**Ауданның, облыстық және республикалық маңызы бар қаланың (астананың)
жұмыспен қамту әлеуметтік бағдарламалар бөлімінің басшысы**

_____ (ауданның, облыстық және республикалық маңызы бар қаланың (астананың)
жұмыспен қамту әлеуметтік бағдарламалар бөлімі басшысының Т.А.Ә. (бар
болса)

ӨТІНІШ

_____ жылы " ____ " _____ туған, _____

—
_____ мекенжайы бойынша тұратын

_____ (Т.А.Ә. (бар болса) жартылай стационарлық жағдайда арнаулы әлеуметтік
қызметтер көрсетуге мұқтаж болғандықтан _____

_____ (жартылай стационарлық үлгідегі ұйымның атауы)

күндіз болуға қабылдауды сұраймын.

Мынадай құжаттарды қоса беріп отырмын:

- 1) _____ 2) _____
- 3) _____ 4) _____
- 5) _____ 6) _____
- 7) _____ 8) _____
- 9) _____ 10) _____

Жартылай стационарлық үлгідегі ұйымда арнаулы әлеуметтік қызметтер
көрсетуге құжаттар ресімдеуге қажетті менің дербес деректерімді жинауға және
өңдеуге келісім беремін.

Жартылай стационарлық үлгідегі ұйымға қабылдау, онда болу, одан шығарып
тастау және шығару шарттарымен және ішкі тәртіп қағидалармен таныстым.

20 ____ жылғы " ____ " _____

—
_____ (өтініш иесінің Т.А.Ә. (бар болса) және қолы)

Құжаттарды қабылдаған _____ 20 ____ жылғы " ____ " _____

—
_____ (Т.А.Ә. (бар болса), лауазымы, қолы)

МЕДИЦИНАЛЫҚ КАРТА

— (медициналық ұйымның атауы)

Т.А.Ә. (бар болса) _____

— Туған күні " ____ " _____ 20 ____ жыл

Үйінің мекенжайы _____

— Қысқаша анамнез (бастан өткерген аурулар жөнінде, дәрілік препараттарды, азық-түлікті көтере алмаушылық және тағы басқа):

— Медициналық тексеру (негізгі және ілеспелі диагнозды, асқынудың орын алғандығын,

бұрын болған аурулар туралы мәліметтерді көрсету қажет):

хирург _____

— невропатолог _____

— психиатр _____

— окулист _____

отоларинголог _____

—

_____

—

дерматовенеролог _____

—

_____

—

фтизиатр (флюорографияның мәліметтері болуы міндетті) _____

—

_____

—

терапевт/педиатр _____

—

_____

—

_____

—

эпидемиологиялық ортасы туралы қорытынды _____

—

_____

—

Көрсеткіштер бойынша: стоматолог

_____

эндокринолог _____

—

кардиолог _____

—

ортопед _____

—

нарколог _____

—

онколог _____

—

гинеколог (уролог) _____

—

Зертханалық зерттеулердің нәтижелері:

қанның жалпы анализі _____

—

(мерзімі, нәтижесі)

АИТВ инфекциясына қанның анализі _____

(мерзімі, нәтижесі)

сифилиске қанның анализі _____

(мерзімі, нәтижесі)

зәрдің жалпы анализі _____

(мерзімі, нәтижесі)

нәжіс жұғындарын гельминттер жұмыртқасына паразитологиялық зерттеу

(мерзімі, нәтижесі)

нәжіс жұғындарын ішек таяқшасына бактериологиялық зерттеу

(мерзімі, нәтижесі)

менингококк инфекциясына диагностикалық зерттеу

(мерзімі, нәтижесі)

психоневрологиялық аурулары бар 18 жастан асқан адамдар үшін:

әйелдердің қынап жағындысы _____

(мерзімі, нәтижесі)

ерлердің уретральды жағындысы _____

(мерзімі, нәтижесі)

Дәрігерлік-консультативтік комиссия төрағасының қорытындысы:

(жартылай стационарлық үлгідегі ұйымда болуға медициналық қарсы көрсетілімдер бар ма)

М.О.

Медициналық ұйымның басшысы: _____

(Т.А.Ә. (бар болса), қолы)

20 ____ жылғы " ____ " _____

Жартылай стационарлық үлгі дегі ұйымдарға арналған төсек жабдықтар, сондай-ақ олардың тозу мерзімдерінің ең төмен нормалары

№	Атауы	Өлшем бірлігі	Балаларға және ТҚА бұзылған балаларға		Он сегіз жастан асқан адамдарға, мүгедектер мен қарттарға	
			Норма	Мерзімі (жыл)	Норма	Мерзімі (жыл)
Төсек-орын жабдықтары						
1	Ақ жайма	дана	3	1	3	1
2	Сейсеп	дана	3	1	3	1
3	Жастық тысы	дана	4	1	4	1
4	Матрац (оның ішінде басылып қалмайтын матрац)	дана	1	2	1	3/2*
5	Жастық	дана	1	2	1	3
6	Көрпе	дана	1	2	2	3
7	Жамылғы	дана	1	4	1	4
8	Вафельді сүлгілер	дана	4	1	4	1
9	Түкті сүлгілер	дана	2	1	2	1

Ескертпе:

* 4-тармақтағы бірінші цифр жалпы бөлім үшін, екінші сан – ауыр науқастар үшін пайдалану мерзімін көрсетеді.

Балаларды, ТҚА бұзылған балаларды, он сегіз жастан асқан адамдарды жартылай стационарлық үлгі дегі ұйымдарда оқыту ұзақтығы

Балаларды, ТҚА бұзылған балаларды және он сегіз жастан асқан адамдарды оқыту ұзақтығы барлық үлгідегі ұйымдарда олардың дағды деңгейі не, танымдық қызметі мен жас ерекшеліктері не қарай құрылады:

1) балалардың әлеуметтік дағдылары, әлеуметтену және танымдық қызметі ең төмен деңгейде болғанда сабақтың ұзақтығы 15 минутқа дейін созылады;

2) әлеуметтік дағдылары, әлеуметтену және танымдық қызметі төмен деңгейде болғанда – 20 минутқа дейі н;

3) әлеуметтік дағдылары, әлеуметтену және танымдық қызметі қалыпты деңгейде болғанда – сабақ 30 минутқа дейі н;

4) әлеуметтік дағдыларының, әлеуметтену және танымдық қызметінің деңгейі айтарлықтай төмендемеген жағдайда – 45 минутқа созылады.

Академиялық сағаттың (45 минут) қалған уақытында балаларға және он сегіз жастан асқан адамдарға оқу жоспарының бағдарламасына және әр сабаққа әзірленген тақырыптық жоспарларға сәйкес дидактикалық және дамытушы ойындар өткізіледі .

Қазақстан Республикасы
Еңбек және халықты әлеуметтік
қорғау министрінің
2019 жылғы 13 мамырдағы
№ 238 бұйрығына
3-қосымша
Қазақстан Республикасы
Денсаулық сақтау және
әлеуметтік даму министрінің
2015 жылғы 26 наурыздағы
№ 165 бұйрығына
3-қосымша

Халықты әлеуметтік қорғау саласында үйде қызметтер көрсету жағдайында арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсету стандарты

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Халықты әлеуметтік қорғау саласында үйде қызметтер көрсету жағдайында арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсету стандарты (бұдан әрі – Стандарт) " Арнаулы әлеуметтік қызметтер туралы" 2008 жылғы 29 желтоқсандағы Қазақстан Республикасы Заңының 8-бабының 2) тармақшасына сәйкес әзірленді.

2. Осы Стандарт қызметтерді алушылардың тұрғылықты жері бойынша үйде қызметтер көрсету жағдайында арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсетуге арналған мемлекеттік және мемлекеттік емес меншік нысанында үйде қызметтер көрсету ұйымдарда (бұдан әрі – үйде қызметтер көрсету ұйымдары) арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсетудің сапасын, көлемін және тәртібін белгілейді, мыналарға:

1) психоневрологиялық ауытқулары бар бір жарым жастан он сегіз жасқа дейінгі мүгедек балаларға (бұдан әрі – балалар);

2) тірек-қимыл аппараты бұзылған бір жарым жастан он сегіз жасқа дейінгі мүгедек балаларға (бұдан әрі – ТҚА бұзылған балалар);

3) психоневрологиялық аурулары бар он сегіз жастан асқан мүгедектерге (бұдан әрі – он сегіз жастан асқан адамдар);

4) бірінші және екінші топтағы мүгедектерге (бұдан әрі – мүгедектер);

5) егде жасына байланысты өзіне қызметтер көрсетуге мүмкіндігі жоқ адамдарға (бұдан әрі – қарттар) арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсету, тоқтату және тоқтата тұру шарттарын айқындайды.

Жоғарыда көрсетілген санаттар бірлесіп қызметтерді алушылар болып аталады.

2-тарау. Үйде қызметтер көрсететін ұйымдарда арнаулы әлеуметтік қызметтер ұсыну шарттары

3. Үйде қызметтер көрсету ұйымдарда бюджет қаражаты есебінен арнаулы әлеуметтік қызметтер ұсыну қызметтерді алушының тұрғылықты жері бойынша аудандардың, облыстық және республикалық маңызы бар қалалардың (астананың) жұмыспен қамту және әлеуметтік бағдарламалар бөлімдерінің немесе аудандық маңызы бар қалалар, ауылдар, кенттер, ауылдық округтер әкімдерінің (бұдан әрі – уәкілетті органдар) жолдамалары бойынша жүзеге асырылады.

4. Арнаулы әлеуметтік қызметтер бюджет қаражаты есебінен ұсынылатын жағдайларды қоспағанда, мемлекеттік емес меншік нысанындағы үйде қызметтер көрсететін ұйым қызметтерді алушыларды қабылдауды шарт негізінде жүзеге асырады.

5. Арнаулы әлеуметтік қызметтердің кепілді көлемін ұсыну үшін өмірлік қиын жағдайда жүрген адам (отбасы) тұрғылықты жері бойынша уәкілетті органға мынадай құжаттарды беру жолымен жүгінеді:

1) осы Стандартқа 1-қосымшаға сәйкес нысан бойынша қызметтерді алушының жазбаша өтініші, ал кәмелетке толмаған және әрекетке қабілетсіз адамдар үшін – заңды өкілінің (ата-анасының біреуі, қамқоршының немесе қорғаншының, асырап алушының, баланы қабылдайтын ата-ананың, патронат тәрбиешінің және 2011 жылғы 26 желтоқсандағы "Неке (ерлі-зайыптылық) және отбасы туралы" Қазақстан Республикасының Кодексіне (бұдан әрі – Кодекс) сәйкес қамқор болуды, білім беруді, тәрбиелеуді, баланың, он сегіз жастан асқан адамның құқықтары мен мүдделерін қорғауды жүзеге асыратын оларды алмастырушы басқа да адамдардың) (бұдан әрі – заңды өкілі) жазбаша өтініші немесе медициналық ұйымның қолдаухаты;

2) сәйкестендіру үшін қызметтерді алушының жеке сәйкестендіру нөмірі (бұдан әрі – ЖСН) бар жеке басын куәландыратын құжаты;

3) осы Стандартқа 2-қосымшаға сәйкес нысан бойынша медициналық картасы;

4) балалар үшін – психологиялық-медициналық-педагогикалық консультация қорытындысының көшірмесі.

Уәкілетті орган өтінішті қабылдау кезінде ЖСН бойынша "электрондық үкімет" шлюзі арқылы мемлекеттік органдардың және (немесе) ұйымдардың ақпараттық жүйелеріне (бұдан әрі – ақпараттық жүйелер) мынадай:

- 1) жеке басын куәландыратын құжат туралы;
- 2) тұрақты тұратын жері бойынша тіркелгені туралы;
- 3) мүгедектікті белгілеу туралы;
- 4) мүгедекті оңалтудың жеке бағдарламасында (бұдан әрі – ОЖБ) әзірленген іс-шаралар туралы;

5) зейнеткерлік жастағы адамдар үшін – "Қазақстан Республикасында зейнетақымен қамсыздандыру туралы" 2013 жылғы 21 маусымдағы Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес жасына байланысты зейнетақы төлемдері н тағайындау туралы;

6) Ұлы Отан соғысының қатысушысы мен мүгедегі және оларға теңестірілген адам мәртебесін растайтын мәліметтерді алу үшін сұрау салуды қалыптастырады

Ақпараттық жүйелерде мәліметтер болмаған жағдайда өтінішке мынадай құжаттар қоса беріледі:

1) қызметтерді алушының ЖСН бар жеке басын куәландыратын құжаттың көшірмесі;

2) тұрғылықты тұратын жері бойынша тіркелгені н растайтын құжат (мекенжай анықтамасы не село және (немесе) ауыл әкімдерінің анықтамасы);

3) мүгедектік туралы анықтаманың көшірмелері (қарттар үшін мүгедектігі бар болса);

4) мүгедекті оңалтудың жеке бағдарламасынан үзінді көшірме (қарттар үшін мүгедектерді оңалтудың жеке бағдарламасы (бұдан әрі – ОЖБ) бар болса);

5) зейнеткерлік жастағы адамдар үшін – зейнетақы куәлігінің көшірмесі;

6) Ұлы Отан соғысының қатысушылары мен мүгедектері және соларға теңестірілген адамдар үшін – Ұлы Отан соғысының қатысушысы мен мүгедегі және оларға теңестірілген адам мәртебесін растайтын куәліктің көшірмесі.

Құжаттардың көшірмелері түпнұсқаларымен бірге ұсынылады, салыстырып тексерілгеннен кейін, медициналық картадан басқасы өтініш берушіге қайтарылады.

6. Осы Стандарттың 5-тармағында көрсетілген құжаттар топтамасы сәйкес болған жағдайда жұмыспен қамту бөлімінің маманы "Е-собес" автоматтандырылған ақпараттық жүйесіне (бұдан әрі – "Е-собес" ААЖ) өмірлік қиын жағдайда жүрген адамның (отбасының) өтінішіндегі деректерді енгізеді.

7. Егер кезекке қою туралы хабарлама берілген күннен бастап бір айдан астам уақыт өтсе, онда жолдаманы ресімдеу кезінде уәкілетті орган қызметтерді алушыны медициналық тексеріп-қараудан қайта өту қажеттігі және осы Стандартқа 2-қосымшаға сәйкес нысан бойынша медициналық картаны ұсыну туралы хабардар етеді. Қызметтерді алушыда медициналық қарсы көрсетілімдер болған жағдайда, жергілікті атқарушы органның немесе аудандық маңызы бар қалалар, ауылдар, кенттер, ауылдық округтер әкімдерінің арнаулы әлеуметтік қызметтер ұсыну туралы шешімі қызметтерді алушы онда медициналық қарсы көрсетілімнің жоқ екені туралы куәландыратын осы Стандартқа 2-қосымшаға сәйкес нысан бойынша медициналық картаны ұсынғанға дейін тоқтатыла тұрады.

8. Жазбаша өтінішті және осы Стандарттың 5-тармағында көзделген құжаттарды қабылдағаннан кейін уәкілетті органның маманы бес жұмыс күні ішінде мүгедектің және қарт адамның тұратын жеріне барады және осы Стандартқа 3-қосымшаға сәйкес нысан бойынша тұрғын үй және материалдық-тұрмыстық жағдайларды зерттеп-тексеру актісін жасайды.

Тұрғын үй және материалдық-тұрмыстық жағдайларды зерттеп-тексеру актісі тексеру жүргізілгеннен кейін үш жұмыс күні ішінде жасалады.

9. Тұрғын үй және материалдық-тұрмыстық жағдайларды зерттеп-тексеру актісін жасаған сәттен бастап бір жұмыс күні ішінде қызметтерді алушының тұрғылықты жері бойынша уәкілетті орган бюджет қаражаты есебінен арнаулы әлеуметтік қызметтерді ұсынатын үйде қызметтер көрсететін ұйымға мынадай құжаттарды жолдайды:

1) жергілікті атқарушы органының немесе аудандық маңызы бар қала, ауыл, кент, ауылдық округ әкімінің арнаулы әлеуметтік қызметтерді ұсыну туралы шешімі;

2) уәкілетті органның жолдамасы;

3) осы Стандартқа 2-қосымшаға сәйкес нысан бойынша медициналық картасы;

4) балалар үшін – психологиялық-медициналық-педагогикалық консультация қорытындысының көшірмесі;

5) ақпараттық жүйелерде мәліметтер болмаған жағдайда, осы Стандарттың 5-тармағының 3 абзацында көрсетілген құжаттар.

Жоғарыда көрсетілген құжаттарды бюджет қаражаты есебінен арнаулы әлеуметтік қызметтерді ұсынатын үйде қызметтер көрсету ұйымына жіберу туралы талап тұрғылықты жері бойынша уәкілетті орган үйде қызметтер көрсету жағдайларында арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсеткен жағдайларда қолданылмайды.

10. Ұлы Отан соғысының қатысушылары мен мүгедектері не және соларға теңестірілген адамдарға арнаулы әлеуметтік қызметтер үйде қызметтер көрсету ұйымдарымен бірінші кезекте беріледі.

11. Арнаулы әлеуметтік қызметтерге мұқтаж және бір отбасында тұратын балалар, ТҚА бұзылған балалар, он сегіз жастан асқан адамдар, мүгедектер мен қарттар жеке адам ретінде есептеледі.

12. Арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсету кезінде қызметтерді алушының жасы мен денсаулық жағдайы, мүгедектің ОЖБ мазмұны, қозғалыс белсенділігінің төмендеу дәрежесі, тұру жағдайы ескеріледі.

13. Қызметтерді алушылар мүгедек деп танылған жағдайда уәкілетті органға өтініш ұсыну жолымен "Е-собес" ААЖ-да тіркелуге жатады.

14. Үйде қызметтер көрсететін ұйымдар арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсетуі кезінде:

1) көрсетілетін арнаулы әлеуметтік қызметтердің сапасы мен тиімділігін арттыру;

2) қалыпты әлеуметтік ортада қолайлы моральдық-психологиялық жағдай жасауға жәрдемдесу;

3) осы Стандартқа сәйкес сауықтыру және әлеуметтік-оналту іс-шараларын жүргізуге бағытталған қажетті арнаулы әлеуметтік қызметтер кешенін ұсыну арқылы қызметтерді алушыларға жан-жақты көмек көрсету сақталады.

15. Үйде қызметтер көрсету ұйымында арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсетуді тоқтату:

1) қызметтерді алушылардың жазбаша өтініші, ал кәмелетке толмаған және әрекетке қабілетсіз адамдар үшін – заңды өкілінің жазбаша өтініші;

2) мүгедектік алынған немесе үшінші топ мүгедектігі белгіленген жағдайда;

3) стационарлық немесе жартылай стационарлық жағдайда арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсетілген кезде;

4) қызметтерді алушы басқа елді мекенге көшкен кезде;

5) қызметтерді алушы немесе оның отбасы мүшелері тарапынан күтім жөніндегі әлеуметтік қызметкерге негізсіз оның адами құндылықтарын кемсітетін сөздер айтылған және кінә тағылған, ол куәгерлердің жазбаша көрсеткіштерімен расталған кезде;

6) ақылы арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсету туралы шарт бұзылған кезде;

7) қызметтерді алушы қайтыс болған жағдайда;

8) оналту орталықтарында, білім беру жүйесінің күндіз болу қызметтерінде, бөлімшелерінде арнаулы әлеуметтік қызметтер алған жағдайда жүзеге асырылады.

16. Арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсетуді қалпына келтіру осы Стандарттың 2-тарауында көзделген тәртіппен жүзеге асырылады.

Арнаулы әлеуметтік қызметтерді көрсету осы Стандарттың 15-тармағының 5) тармақшасында көзделген негіз бойынша тоқтатылған қызметтерді алушыларға арнаулы әлеуметтік қызметтерді көрсетуді қалпына келтіру арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсету тоқтатылғаннан кейін бір күнтізбелік жыл асқаннан кейін ғана жүзеге асырылады.

17. Қызметтерді алушыда жартылай стационарлық үлгідегі ұйымда болуға медициналық қарсы көрсетілім пайда болған жағдайда арнаулы әлеуметтік қызметтерді көрсету уақытша тоқтатыла тұрады.

Арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсетуді қалпына келтіру қызметтерді алушы үйде қызметтер көрсету ұйымында болуға медициналық қарсы көрсетілім болып табылатын сырқаттың болмауын растайтын медициналық құжатты ұсынғаннан кейін жүзеге асырылады.

18. Үйде қызметтер көрсету ұйымдарда арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсетуді тоқтату, тоқтата тұру үйде қызметтер көрсету ұйымы басшысының шешімі негізінде жүзеге асырылады және "Е-собес" ААЖ-да белгі қойылады.

19. Бұл ретте, үйде қызметтер көрсету ұйымы мамандарының ұсынымдары ресімделеді, ол қызметтерді алушының не оның заңды өкілінің қолына беріледі.

3-тарау. Үйде қызметтер көрсету ұйымдарында арнаулы әлеуметтік қызметтерді көрсету сапасы мен көлемі

20. Әлеуметтік-тұрмыстық қызметтерге:

1) денсаулық жағдайы байланысты өзін-өзі күтудің, оның ішінде, төсектен тұру, төсекке жату, киіну және шешіну, жуыну, тамақ ішу, сусын ішу, дәретхананы немесе дәрет ыдысын пайдалану, қозғалып жүру, тісін немесе жағын күту, көзілдірік немесе есту аппаратын қолдану, тырнағын алу, ер кісілерге – сақал-мұртын алу сияқты күнделікті қарапайым процедураларды орындауға қабілетсіз қызметтерді алушыларға жеке қызметтер көрсету және гигиеналық сипаттағы әлеуметтік-тұрмыстық қызметтерді көрсету;

2) қызметтерді алушылардың отбасы мүшелеріне жеке қызметтер көрсетушінің және гигиеналық-санитариялық сипаттағы практикалық дағдыларды үйрету;

3) қарттар мен мүгедектер үшін қосымша:

үйден тыс жерде бір елді мекен шегінде ілесіп жүру;

хат жазу және оқуға көмек көрсету;

ыстық тамақ, азық-түлік және күнделікті қажетті азық-түліктік емес тауарларды сатып алу және үйге жеткізіп беруге жәрдемдесу;

ас әзірлеуге көмектесу;

пеш жағуға, отын, көмір және су әкелуге жәрдемдесу;

киімдерді жууға, химиялық тазалауға, жөндеуге тапсыру және оларды алып келуге жәрдемдесу;

кір жууға көмектесу;

тұрғын үй-жайларды жөндеуге және жинауға жәрдемдесу;

тұрғын үй және коммуналдық қызметтерді төлеуге жәрдемдесу;

жерлеу қызметтерін ұйымдастыруға көмектесу (қайтыс болған қызметтерді алушының туыстары (заңды өкілдері) болмаған кезде) жатады.

21. Әлеуметтік-тұрмыстық қызметтер көрсетудің сапасына қойылатын талаптар:

1) бақылау, төсек режиміндегі және денсаулық жағдайы бойынша өзін-өзі күтудің қарапайым процедураларын орындай алмайтын қызметтерді алушыларға жеке қызметтер көрсету және гигиеналық сипаттағы әлеуметтік-тұрмыстық қызметтерді көрсету олардың денсаулығына қандай да бір зиян, физикалық немесе моральдық азап және қолайсыздық тудырмай орындауды қамтамасыз етеді (мұндай қызметтерді көрсету кезінде қызметтер көрсетуші персонал қызметтерді алушыларға ерекше сыпайылық танытуы қажет);

2) үйден тыс бір елді мекен шегінде, оның ішінде денсаулық сақтау, әлеуметтік қорғау объектілеріне және басқа да әлеуметтік инфрақұрылым объектілеріне барарда ілесіп жүру қызметтерді алушылардың жүріп-тұруы кезінде сақтық пен қауіпсіздікті қамтамасыз етеді;

3) пеш жағуға, ағаш, көмір және су тасуға жәрдемдесу орталықтан жылытылмайтын және (немесе) сумен жабдықталмаған тұрғын үйлерде тұратын қарттар мен мүгедектерге көрсетіледі.

Бір келгенде 30 кг дейін ағаш пен көмір әкелінеді және 30 литрге дейін су тасылып, күл, су шығарылады.

4) ыстық тамақ, бірінші қажеттіліктегі азық-түлік пен азық-түлік емес тауарларды сатып алу және үйге жеткізу, ас әзірлеуге көмектесу, киімдерді жууға, химиялық тазалауға, жөндеуге тапсыру және оларды қайтып әкелу, іш киімдерді және төсек-орындарды жууға көмектесу, тұрғын жайларды жөндеуді және жинауды ұйымдастыруға жәрдемдесу, тұрғын үй және коммуналдық қызмет төлемдерін төлеу клиенттерге қалыпты өмір сүру жағдайын жасау мақсатында осы проблемаларды шешу үшін олардың мұқтаждықтары мен қажеттіліктерін толық және уақытында қанаттандыруды қамтамасыз етеді;

5) жерлеу қызметін ұйымдастыру (қайтыс болған қарттардың және мүгедектердің туыстары немесе олардың оны жерлеумен айналысуға құлқы болмаған кезде) қайтыс болған қызмет алушының діни наным ескеріле отырып жүзеге асырылады.

22. Әлеуметтік-медициналық қызметтер көрсетуге:

1) дәрігерге дейін көмек көрсету;

- 2) медициналық-әлеуметтік сараптама жүргізуге жәрдемдесу;
- 3) тегін медициналық көмектің кепілді көлемін алуға жәрдемдесу;
- 4) дәрігерлердің қорытындысы бойынша дәрілік заттармен және медициналық мақсаттағы бұйымдармен қамтамасыз етуге жәрдемдесу;
- 5) ОЖБ-на сәйкес санаторий-курорттық емдеумен, техникалық қосалқы (орнын толтырушы) құралдармен, міндетті гигиеналық құралдармен қамтамасыз етуге жәрдемдесу;
- 6) қызмет алушыларға техникалық көмекші (орнын толтырушы) құралдарды және міндетті гигиеналық құралдарды пайдалануды үйрету;
- 7) мүгедектердің ОЖБ-на сәйкес протездік-ортопедиялық және есту-протездік көмек алуына жәрдемдесу;
- 8) әлеуметтік-медициналық мәселелер бойынша, оның ішінде жасына қарай бейімделу мәселелері бойынша консультация беру;
- 9) профильді маманның, оның ішінде денсаулық сақтау ұйымы маманының медициналық консультация беруіне жәрдемдесу;
- 10) денсаулыққа байланысты рәсімдерді жүргізу (дәрі-дәрмек қабылдау, дәрі тамшылату және емдеуші дәрігердің тағайындауына сәйкес рәсімдер);
- 11) емдік-физикалық жаттығулар жасауға көмек көрсету;
- 12) үйге дәрігер шақырту және денсаулық ұйымдарына дейін қызметтерді алушыларға ілесіп жүру;
- 13) балаларды, ТҚА бұзылған балаларды патронаждық бақылау;
- 14) мүгедектер мен қарттарға санитариялық-гигиеналық қызметтер көрсету (сүрту, жуу, гигиеналық шомылдыру);
- 15) оңалту іс-шараларын жүргізуге жәрдемдесу.

23. Әлеуметтік-медициналық қызметтер көрсетудің сапасына қойылатын талаптар:

1) қызметтерді алушылардың әлеуметтік-медициналық қызметтер алуына көмек көрсету олардың ауруының сипатын, медициналық көрсетілімдерін, физикалық және психикалық жағдайын ескеріп, қызметтердің уақытылы және қажетті көлемде ұсынылуын қамтамасыз етеді;

2) тегін медициналық көмектің кепілді көлемін алуға жәрдемдесу Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген барлық медициналық процедуралар мен іс-шаралардың толық, жоғары сапалы және уақтылы орындалуын қамтамасыз етеді;

3) дәрігерге дейін көмек көрсетуді ұйымдастыру уақтылы көрсетіледі және алғашқы диагнозды айқындауға, дәрі-дәрмекті дұрыс таңдауды және алуды, шақыртылған дәрігер келгенше оларды қабылдау тәртібін айқындауды қамтамасыз етеді;

4) әлеуметтік-медициналық мәселелер жөнінде консультация беру қызметтерді алушыларға, олардың алдында тұрған нақты әлеуметтік медициналық проблемаларды (тамақтану және тұрғын үй гигиенасы, артық салмақтан, зиянды әдеттерден арылу, әр түрлі аурулардың алдын алу, психосексуалдық консультация беру, жасына байланысты бейімделу, жасына байланысты өзгерістер және медициналық сипаттағы сұрақтары) дұрыс түсінуге және шешуге білікті көмек көрсетуді қамтамасыз етеді;

Қызметтерді алушылармен зиянды әдеттердің алдын алу және олардан арылу, мүгедектерді отбасы құруға және баланың туылуына дайындау жөніндегі жеке жұмыс зиянды әдеттердің (алкоголь ішу, есірткі пайдалану, темекі шегу және т.б.) қауіптілігін, олар әкеп соғатын кері нәтижелерді түсіндіруге бағытталады және нақты жағдайға байланысты бұл әдеттердің алдын алу немесе олардан құтылу бойынша қажетті ұсынымдар беріледі;

5) медициналық-әлеуметтік сараптама жүргізуге жәрдемдесу, қызметтерді алушыларға "Қазақстан Республикасында мүгедектерді әлеуметтік қорғау туралы" 2005 жылғы 13 сәуірдегі Қазақстан Республикасы Заңының 13-бабының 2-тармағына сәйкес бекітілетін тәртіппен организм функциясының тұрақты бұзылуын тудырған тыныс-тіршілігінің шектелуін бағалау негізінде әлеуметтік қорғау шараларына қажеттілікті айқындау мақсатында куәландырудан өту үшін құжаттарды дайындауда көмек көрсету;

6) дене шынықтыру жаттығуларын орындауға көмек көрсету қамқорлықтағы адамдардың денсаулығын нығайту үшін жүйелі орындау мақсатында олардың қолжетімді және денсаулыққа қауіпсіз дене шынықтыру жаттығулары кешенін меңгеруін қамтамасыз етеді;

7) техникалық көмекші (орнын толтырушы) құралдарды, сондай-ақ күту және оңалту құралдарын алуға жәрдемдесу қызметтерді алушылардың практикалық қажеттіліктеріне сәйкес жүзеге асырылады;

8) техникалық көмекші (орнын толтырушы) құралдар мен міндетті гигиеналық құралдарды пайдалануды үйрету қызметтерді алушылардың осы құралдарды өздігінен пайдалана алу практикалық дағдыларын дамытады;

9) үйге дәрігер шақыру және қызметтері алушыны денсаулық сақтау ұйымына апару қызметтері уақтылы көрсетіледі, және де қызметтерді алушылардың жүріп-тұруы кезінде қауіпсіздікті қамтамасыз етеді;

10) отбасы мүшелеріне үй жағдайында оңалту жүргізілетін медициналық күтім негіздеріне үйрету отбасы мүшелеріне қызметтерді алушыға өздігінше медициналық күтім көрсетуге бағытталған білімнің қажетті көлемін қамтамасыз етеді;

11) балаларды, ТҚА бұзылған балаларды патронаждық бақылау қызметтерді алушыларды жүйелі бақылау негізінде қызметтерді алушылардың денсаулығына

қауіп төндіретін жағдайларды уақтылы анықтауды қамтамасыз етеді және сол сәтте қажетті әлеуметтік-медициналық көмек көрсетеді;

12) санитариялық-гигиеналық қызметтерді көрсету қызметтерді алушылардың денсаулық жағдайы мен көңіл күйінің жақсаруына жәрдемдеседі, жағымсыз қолайсыздық сезімін жояды;

13) денсаулыққа байланысты процедураларды (дәрі қабылдау, дәрі тамызу және емдеуші дәрігердің тағайындауына сәйкес рәсімдер) жүргізу қызметтерді алушыларға қандай да бір зиян келтірмей аса ұқыптылықпен және сақтықпен жүзеге асырылады;

14) дәрігерлердің қорытындысы бойынша дәрілік заттармен және медициналық мақсаттағы бұйымдармен қамтамасыз етуге жәрдемдесу қызметтерді алушылардың ауруларын уақтылы алдын алуға және жоюға мүмкіндік береді;

15) профильді мамандардың, оның ішінде денсаулық сақтау ұйымдары мамандарының медициналық консультация беруіне жәрдемдесу қызметтерді алушыларға алдын ала диагноз қоюды қамтамасыз етуге көмектеседі.

24. Әлеуметтік-психологиялық қызметтерге:

1) әлеуметтік-психологиялық патронаж (жүйелі бақылау);

2) қызметтерді алушыларға әлеуметтік-психологиялық көмек көрсету, оның ішінде әңгімелесу, қарым-қатынас, тыңдау, көңілін көтеру, белсенділікке ынталандыру;

3) қолайлы психологиялық климатты қамтамасыз ету, келіспеушілік жағдайлардың алдын алу және жою үшін қызметтерді алушылармен бірге тұратын отбасы мүшелеріне әлеуметтік-психологиялық қолдау көрсету жатады.

25. Әлеуметтік-психологиялық қызметтер көрсетудің сапасына қойылатын талаптар:

1) әлеуметтік-психологиялық патронаж қызметтерді алушыларды жүйелі бақылау негізінде психикалық қолайсыздық жағдайын және тұлғалық (тұлғашылық) немесе тұлғааралық жанжалды және қызметтерді алушылардың өмірлік қиын жағдайын ауырлататын жағдайларды уақытында анықтауды әрі оларға сол кезде қажетті әлеуметтік-психологиялық көмек көрсетуді қамтамасыз етеді;

2) әңгімелесу, қарым-қатынас жасау, тыңдау, көңілін көтеру, белсенділікке ынталандыру, өмірлік тонусын психологиялық қолдау қызметтерді алушылардың психикалық денсаулығын нығайтуды, олардың стреске төзімділігін арттыруды және психикалық қорғауды қамтамасыз етеді;

3) балаларды, ТҚА бұзылған балаларды тәрбиелеп отырған және он сегіз жастан асқан адамдарға күтім көрсететін отбасы мүшелеріне әлеуметтік-психологиялық көмек көрсету отбасында қызметтерді алушылардың

денсаулығы мен психикасына кері әсер ететін жанжалдардың және стресс жағдайларын алдын алуға бағытталуға тиіс.

26. Үйде қызметтер көрсету жағдайында балаларға, ТҚА бұзылған балаларға, он сегіз жастан асқан адамдарға көрсетілетін әлеуметтік-педагогикалық қызметтер көрсетуге:

- 1) әлеуметтік-педагогикалық консультация беру;
- 2) балалардың дене мүмкіндіктері мен ақыл-ой қабілеттеріне сәйкес арнайы оқу бағдарламалары бойынша білім алуына жәрдемдесу;
- 3) ТҚА бұзылған балалардың жалпы білім беретін мектептерде, техникалық және кәсіптік ұйымдарда білім алуына жәрдемдесу;
- 4) балаларды және он сегіз жастан асқан адамдарды тұрмыстық бағдарлау және қол еңбегі машығына негіздеріне үйрету;
- 5) өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын, жеке гигиена, тұрмыста және қоғамдық орындарында өзін-өзі ұстауды, өзін-өзі бақылауды, қарым-қатынас дағдыларын қалыптастыру жөніндегі қызметтер;
- 6) балаларды мектепке дейінгі тәрбиелеуге және олардың арнайы оқу бағдарламалары бойынша білім алуына жағдай жасау мәселелері жөнінде отбасы мүшелеріне консультация беру;
- 7) кәсіптік білім алуға жәрдемдесу;
- 8) ата-аналарына және отбасы мүшелеріне үй жағдайында оңалтудың негіздерін үйрету;
- 9) отбасы мүшелеріне балаларға және он сегіз жастан асқан адамдарға қажетті өмір сүру дағдыларын қалыптастыруды үйрету жатады.

27. Әлеуметтік-педагогикалық қызметтер көрсетудің сапасына қойылатын талаптар:

- 1) әлеуметтік-педагогикалық консультация беру қызметтерді алушыларға олардың алдында тұрған әлеуметтік-педагогикалық проблемаларды шешуде білікті көмек көрсетуді қамтамасыз етеді;
- 2) балаларда, ТҚА бұзылған балаларда, он сегіз жастан асқан адамдарда өзіне-өзі қызмет көрсету, жеке гигиена дағдыларын, сенсорлық және когнитивтік дағдыларды қалыптастыру бойынша практикалық көмек көрсету олардың әлеуметтік-педагогикалық бейімсіздену дәрежесі, білім деңгейі, физикалық және психикалық жай-күйі ескеріліп жүзеге асырылады;
- 3) тұрмыстық бағдарлану негіздеріне үйрету көрнекі және тиімді болып табылады, оның нәтижесінде қызметтерді алушылар тамақ пісіру, киім жөндеу, тұрғын жайды күту, аумақты жинау және жабдықтау сияқты тұрмыстық рәсімдерді толық көлемде игереді;
- 4) отбасы мүшелерін қызметтерді алушыларда қажетті өмірлік дағдыларды оңалту және қалыптастыру негіздеріне үйрету отбасы мүшелеріне үй жағдайында

оңалту іс-шараларын көрсетуге бағытталған білімдердің қажетті көлемін қамтамасыз етеді.

Отбасы мүшелерін үйрету кезінде балалардың, ТҚА бұзылған балалардың, он сегіз жастан асқан адамдардың жеке ерекшеліктері, сондай-ақ отбасы мүшелерінің осы рәсімдерге дайындық дәрежесі ескеріледі;

5) отбасы мүшелеріне балаларды ТҚА бұзылған балаларды мектепке дейінгі тәрбиелеу және олардың арнаулы оқу бағдарламалары бойынша білім алуы үшін жағдайлар жасау мәселелері жөнінде консультация беру тәрбиелік жұмыстар мен оқытудың табысты және нәтижелі жүргізілуіне мүмкіндік береді;

6) кәсіптік білім алуға жәрдемдесу ТҚА бұзылған балалардың жеке физикалық және ақыл-ой қабілетін, олардың таңдаған кәсіптері бойынша жұмыс істеуге ықыласын ескере отырып жүзеге асырылады.

7) үйде қызметтер көрсету жағдайларында балаларға, ТҚО бұзылған балаларға, он сегіз жастан асқан адамдарға сабақ өткізу ұзақтығы осы Стандартқа 4-қосышада көрсетілген.

28. Он сегіз жастан асқан адамдарға, мүгедектер мен қарттарға үйде қызметтер көрсету жағдайында көрсетілетін әлеуметтік-еңбек қызметтерін көрсетуге:

1) ТҚА бұзылған балаларды, мүгедектерді кәсіптік бағдарлау;

2) қызметтерді алушылар мен олардың отбасы мүшелерін үй еңбегін ұйымдастыруда консультация беру;

3) мүгедектердің жұмысқа орналасуына жәрдемдесу жатады.

29. Әлеуметтік-еңбек қызметтерін көрсетудің сапасына қойылатын талаптар:

1) ТҚА бұзылған балаларды, мүгедектерді кәсіптік бағдарлау оларға кәсіп таңдауға көмектесе алатын іс-шаралармен жалғастырылады;

2) қызметтерді алушылар мен олардың отбасы мүшелеріне үйдегі еңбекті ұйымдастыру мәселесі жөнінде консультация беру қызметтерді алушыларға өзінің материалдық жағдайын және отбасының өмір сүру деңгейін қолдау және жақсарту мәселелерін шешуде көмегін тигізеді;

3) жұмысқа орналасуға жәрдемдесу кезінде қызметтерді алушының жеке физикалық және ақыл-ой қабілеттері, оның таңдаған кәсібі бойынша жұмыс істеу мүмкіндігі ескеріледі.

30. Әлеуметтік-мәдени қызметтерге:

1) мерекелер мен тынығу іс-шараларын ұйымдастыру;

2) клуб және үйірме жұмыстарын ұйымдастыру және жүргізу;

3) қызметтерді алушыларды тынығу іс-шараларына, мәдени іс-шараларға қатысуға тарту жатады.

31. Әлеуметтік-мәдени қызметтер көрсетудің сапасына қойылатын талаптар:

1) мерекелер, мерейтойлар, туған күндер өткізу, экскурсияларға, театрларға, кинотеатрларға, көрмелерге, концерттерге бару және әр түрлі мәдени, тынығу іс-шараларын өткізу медициналық-әлеуметтік ұйымның басшысы бекіткен тоқсандық жоспар бойынша өткізіледі;

2) көркемөнерпаздар үйірмелерін ұйымдастыру қызметтерді алушылардың әлеуметтік-мәдени және рухани қажеттілігін қанағаттандыруға, қарым-қатынас аясының кеңеюіне бағытталады;

3) қызметтерді алушыларды концерттік бағдарламалар мен өткізілетін іс-шаралардың сценарийлерін әзірлеуге қатыстыру қызметтерді алушылардың жалпы және мәдени ой-өрісінің кеңеюіне, шығармашылық белсенділігінің артуына мүмкіндік береді;

4) қызметтерді алушыларды тынығу іс-шараларына қатыстыру ұжымның қоғамдық өміріне қатысу арқылы әлеуметтік және коммуникативтік байланыстарды дұрыстауға мүмкіндік береді.

32. Үйде қызмет көрсететін ұйым жағдайларына әлеуметтік-экономикалық қызметтерге:

1) "Қазақстан Республикасында мүгедектігі бойынша және асыраушысынан айырылу жағдайы бойынша берілетін мемлекеттік әлеуметтік жәрдемақылар туралы" 1997 жылғы 16 маусымдағы, "Қазақстан Республикасындағы арнаулы мемлекеттік жәрдемақы туралы" 1999 жылғы 5 сәуірдегі, "Мемлекеттік атаулы әлеуметтік көмек туралы" 2001 жылғы 17 шілдедегі, "Балалы отбасыларға берілетін мемлекеттік жәрдемақылар туралы" 2005 жылғы 28 маусымдағы Қазақстан Республикасының заңдарына және Қазақстан Республикасының өзге де нормативтік құқықтық актілеріне сәйкес тиесілі жеңілдіктерді, өтемақыларды, алименттер мен тиісті төлемдерді алуға, тұрғын үй жағдайын жақсартуға жәрдемдесу;

2) қарттар мен мүгедектерге, сондай-ақ балаларды тәрбиелеп отырған және он сегіз жастан асқан адамдарды күтуді жүзеге асыратын отбасыларға өзін-өзі қамтамасыз ету және аботбасының материалдық жағдайын жақсарту мәселелері бойынша консультация беру жатады.

33. Әлеуметтік-экономикалық қызметтер көрсетудің сапасына қойылатын талаптар:

1) қызметтерді алушыларға тиесілі жеңілдіктер, жәрдемақылар, өтемақылар мен тиісті төлемдерді алуға жәрдемдесу қызметтерді алушылар үшін мүдделі мәселелерді шешуде уақтылы, толық, білікті және тиімді көмек көрсетуді қамтамасыз етеді;

2) өзін-өзі қамтамасыз ету және материалдық жағдайын жақсарту жөнінде консультация беру қызметтерді алушыларға немесе олардың отбасы мүшелеріне отбасылық кәсіпкерлікті, үй кәсіпшілігін дамытуда олардың құқықтары мен

мүмкіндіктерін түсіндіреді және өзінің материалдық жағдайын және отбасының өмір сүру деңгейін қолдау және жақсарту мәселелерін шешуде білікті көмек көрсетеді.

34. Әлеуметтік-құқықтық қызметтерге:

1) арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсету саласында және Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес әлеуметтік қамсыздандыру және әлеуметтік көмек алу құқығымен байланысты мәселелер бойынша заңгерлік консультация беру;

2) заңды мәні бар құжаттарды ресімдеуге көмек;

3) арнаулы әлеуметтік қызметтерді көрсететін және қызметтерді алушылардың заңды құқығын бұзатын немесе шектейтін ұйымдардың әрекетіне немесе әрекетсіздігіне өтініш дайындауға және беруге көмек көрсету;

4) заңнамада белгіленген жеңілдіктер мен басымдықтарды, әлеуметтік төлемдерді алуға заңгерлік көмек көрсету және жәрдемдесу;

5) Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексінде белгіленген тәртіппен тиісті жәрдемақыларды, әлеуметтік төлемдерді сенімхат бойынша алу;

6) қызметтерді алушыларға немесе олардың отбасы мүшелеріне жасалған дене және психологиялық зорлыққа кінәлі адамдарды қылмыстық жауапқа тартуға жәрдемдесу;

7) Кодекске сәйкес қамқоршылық немесе қорғаншылық жөніндегі функцияларды жүзеге асыратын органдарға балаларды, оның ішінде ТҚА бұзылған балаларды асырап алуға, қорғаншылыққа, патронатқа, қамқоршылыққа алуға жәрдемдесу;

8) қызметтерді алушыларды арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсететін мекемелерге, ұйымдарға орналастыруға, сондай-ақ стационарлық және жартылай стационарлық үлгідегі ұйымдарға құжаттарды ресімдеуге көмектесу;

9) кәмелетке толмағандардың ісі жөніндегі комиссияға балаларының, оның ішінде ТҚА бұзылған балалардың тәрбиесінен жалтарған ата-аналардың үстінен ұсынымдар ресімдеу;

10) қызметтерді алушыларға жұмысқа орналасу, жеке басын куәландыратын құжат және заңды мәні бар басқа да құжаттар алу үшін құжаттарды ресімдеуде заңгерлік көмек көрсетуге жәрдемдесу;

11) Қазақстан Республикасының Азаматтық іс жүргізу кодексінде, "Адвокаттық қызмет және заң көмегі туралы" 2018 жылғы 5 шілдедегі Қазақстан Республикасының Заңында белгіленген жағдайларда және тәртіппен адвокаттың тегін заңгерлік көмегін алуға жәрдемдесу жатады.

35. Әлеуметтік-құқықтық қызметтер көрсетудің сапасына қойылатын талаптар:

1) қызметтерді алушыларға арнаулы әлеуметтік қызметтер алу және өз мүдделерін қорғау құқығымен байланысты мәселелер жөнінде консультация беру заңнамамен белгіленген құқықтарды және пайда болуы мүмкін бұзушылықтардан қорғау тәсілдерін толық түсіндіреді;

2) қызметтерді алушыларға әлеуметтік-құқықтық мәселелер (азаматтық, тұрғын үй, отбасылық, еңбек, зейнетақы, қылмыстық заңнамалар) жөнінде консультация беру олар білгісі келетін заңнама актілері және көтеріліп отырған мәселелердегі құқықтары туралы толық түсінік береді, осы мәселелерді шешу үшін қажетті құжаттарды дайындауда және тиісті мекенжайларға жіберуде қажетті көмек көрсетеді;

3) қызметтерді алушылардың заңды құқықтарын бұзатын немесе шектейтін мемлекеттік органдар мен ұйымдардың лауазымдық тұлғаларының әрекетіне немесе әрекетсіздігіне шағым дайындауда көмек көрсету оларға шағымдарда шағым жасалған іс-әрекеттің мәнін заңды түрде сауатты жазуға көмектесуге негізделеді;

4) құжаттарды (жеке басын куәландыратын, заңнама бойынша тиісті жеңілдіктерді, жәрдемақыларды және әлеуметтік төлемдерді алуға, балаларды, ТҚА бұзылған балаларды асырап алуға және отбасылық тәрбиенің өзге нысандарын алуға, мүгедектердің жұмысқа орналасуы үшін) рәсімдеуде құқықтық көмек көрсету, қызметтерді алушыларға мақсатына қарай қажетті құжаттардың мазмұнын түсіндіруді, құжат мәтінін баяндауды және жазып беруді (қажетіне қарай) немесе нысанды бланкілерді толтыруды, ілеспе хаттар жазуды қамтамасыз етеді;

5) құқықтары мен мүдделерін қорғау үшін адвокаттың тегін көмегін алуға жәрдемдесу қызметтерді алушыларға заңды құқықтарын заңды түрде қорғауға және оның мәселесі бойынша объективті шешім қабылдау мақсатында заңды көмекке кепілдік береді;

б) отбасында қызметтерді алушыға немесе олардың отбасы мүшелеріне жасалған физикалық және психикалық зорлық-зомбылыққа кінәлі адамдарды қылмыстық жауапкершілікке тартуға жәрдемдесу сотқа жүгіну үшін зардап шеккен адамдардың қажетті құжаттарын дайындауға, жәбірленушінің құқын қорғау сот процесіне қатысуға негізделеді;

7) жауапкершілікке тартумен, балалардың заңды құқықтары мен мүдделерін қорғаумен байланысты мәселелерді шешу үшін кәметке толмағандардың істері жөніндегі комиссияға балаларын, оның ішінде ТҚА бұзылған балаларын тәрбиелеуден жалтарған ата-анаға ұсынымдар ресімдеу.

36. Үйде қызметтер көрсету ұйымында мамандардың жұмыс сапасы үйде қызметтер көрсету ұйымының басшысы немесе уәкілетті орган:

1) жеке даму деңгейі жоғарылаған балалар мен он сегіз жастан асқан адамдар;

2) білім берудің арнайы түзету ұйымдарына ауыстырылған балалар;

3) өзін-өзі күту дағдылары қалыптасқан ТҚА бұзылған балалар санының алдыңғы жылмен салыстырғанда көбеюі бойынша бағаланады.

37. Үйде қызметтер көрсету ұйымында қажетті мамандар болмаған жағдайда жеке жоспарды әзірлеу, оңалту іс-шараларының немесе консультациялардың нәтижелігін бағалау үшін келісімшарт негізінде қосымша мамандарды тартуға болады.

38. Үйде қызметтер көрсету ұйымының мамандары қызметтерді алушыларға баруды үйде қызметтер көрсету ұйымның басшысы бекітетін қызметтерді алушыларға бару кестесіне сәйкес жүзеге асырылады.

Қызметтерді алушыға барған күні үйде қызметтер көрсету ұйымының мамандары нысаны осы Стандартқа 5-қосымшада көзделген арнаулы әлеуметтік қызметтерді есепке алу журналына тиісті белгі қояды. Арнаулы әлеуметтік қызметтерді есепке алу журналы қызметтерді алушыда (заңды өкілінде) болады және ай аяқталған соң күтім жөніндегі әлеуметтік қызметкерге беріледі.

39. Уәкілетті орган немесе құрылтайшы немесе үйде қызметтер көрсету ұйымының басшысы арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсету үшін жағдайлар жасайды, оның ішінде:

1) қажетті техникамен және байланыспен, оңалту іс-шараларын жүргізуге қажетті диагностикалық, дидактикалық, дамытушы және өзге де материалдармен жабдықталған орынжайлар;

2) персоналды қызметтерді алушыларға күтім көрсету жөніндегі білімін, іскерлігін және дағдыларын қалыптастыруға септігін тигізетін әдістемелік әдебиетпен қамтамасыз ету;

3) персоналды қажет болған кезде көлік құралымен, жол жүру билеттерімен немесе жол жүру билетінің құны мөлшерінде ақшалай өтемақымен қамтамасыз ету;

4) қарттар мен мүгедектердің күтімі жөніндегі әлеуметтік қызметкерді арнайы киіммен, шаруашылыққа қажетті керек-жарақтармен:

жуғыш заттар;

шүберек;

резеңке қолғаптар;

шаруашылық инвентарлармен қамтамасыз етеді.

40. Үйде қызметтер көрсету ұйымында шағымдар мен ұсыныстар кітабы ресімделеді, ол үйде қызметтер көрсету ұйымының басшысында сақталады және қызметтерді алушылар немесе олардың заңды өкілдерінің бірінші талабы бойынша беріледі.

Шағымдар мен ұсыныстар кітабын үйде қызметтер көрсету ұйымының басшысы апта сайын, ал уәкілетті орган және (немесе) құрылайшы ай сайын қарайды.

Халықты әлеуметтік қорғау
саласында үйде қызметтер
көрсету жағдайында
арнаулы әлеуметтік қызметтер
көрсету стандартына
1-қосымша
Нысан

Аудандардың, облыстық және республикалық маңызы бар қалалардың (астананың) жұмыспен қамту және әлеуметтік бағдарламалар бөлімдерінің басшысы немесе аудандық маңызы бар қалалар, ауылдар, кенттер, ауылдық округтер әкіміне

_____

— (аудандардың, облыстық және республикалық маңызы бар қалалардың (астананың)

жұмыспен қамту және әлеуметтік бағдарламалар бөлімі басшысының немесе аудандық

маңызы бар қалалар, ауылдар, кенттер, ауылдық округтер әкімінің Т.А.Ә. (бар болса)

аты _____

_____

(үйде қызметтер көрсететін ұйымның атауы)

Т.А.Ә. (бар болса) _____

Туған күні _____ жылы " _____ " _____

— Тұратын жері _____

_____

Телефон нөмірі (үйдің, ұялы) _____

Мүгедектік санаты (бар болса) _____

Бірге тұратын отбасы мүшелері (Т.А.Ә. (бар болса), туыстығын көрсету керек)

_____

_____

_____

ӨТІНІШ

(қызметтерді алушының Т.А.Ә. (бар болса) көрсету керек)

Үйде арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсету үшін есепке алуыңызды сұраймын.

Үйде күтім жасау жағдайларында арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсетуге құжаттарды

рәсімдеуге қажетті менің дербес деректерімді жинауға және өңдеуге келісім беремін.

Үйде арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсету тәртібімен және шарттарымен таныстым.

Мынадай құжаттарды қоса беріп отырмын:

Т.А.Ә. (бар болса) және қолы _____

күні 20__ жылғы "___" _____

_____ өтінішті қабылдады.

(Т.А.Ә. (бар болса) және лауазымын көрсету)

Қолы _____ Күні 20__ жылғы "___" _____

Халықты әлеуметтік қорғау
саласында үйде қызметтер
көрсету жағдайында
арнаулы әлеуметтік қызметтер
көрсету стандартына
2-қосымша
Нысан

МЕДИЦИНАЛЫҚ КАРТА

(медициналық ұйымның атауы)

Т.А.Ә. (бар болса) _____

Туған күні "___" _____ жыл

Үйінің мекенжайы _____

Қысқаша анамнез (бастан өткерген аурулар жөнінде, дәрілік препараттарды, азық-түлікті көтере алмаушылық және тағы басқа):

—

—

— Медициналық тексеру: (негізгі және ілеспелі диагнозды, асқынудың орын алғандығын,

бұрын болған аурулар туралы мәліметтерді көрсету қажет):

хирург _____

—

—

— невропатолог _____

—

— психиатр _____

—

— окулист _____

—

— отоларинголог _____

—

— дермаовенеролог _____

—

— фтизиатр (флюорография мәліметтерінің болуы міндетті) _____

—

— терапевт/педиатр _____

эпидемиологиялық ортасы туралы қорытынды _____

Зертханалық зерттеулердің нәтижелері:
қанның жалпы анализі _____

(мерзімі, нәтижесі)

зәрдің жалпы анализі _____

(мерзімі, нәтижесі)

нәжіс жұғындарын ішек таяқшасына бактериологиялық зерттеу

(мерзімі, нәтижесі)

Дәрігерлік-консультативтік комиссия төрағасының қорытындысы:

(үйде қызмет көрсету ұйымда болуға медициналық қарсы көрсетілімдер бар ма)

М.О.

Медициналық ұйымның басшысы: _____

(Т.А.Ә. (бар болса), қолы)

20__ жылғы " __ " _____

Халықты әлеуметтік қорғау
саласында үйде қызметтер
көрсету жағдайында
арнаулы әлеуметтік қызметер
көрсету стандартына
3-қосымша
Нысан

Тұрғын үй және материалдық-тұрмыстық жағдайларды зерттеу актісі * № _____

1. Қызметтерді алушының Т.А.Ә. (бар болса) _____

2. Туған күні _____ жылғы " ____ " _____

3. Тұрғылықты мекенжайы _____

4. Телефон нөмірі _____

5. Жәрдемақының (зейнетақының) түрі және мөлшері _____

6. Отбасылық жағдайы _____

7. Соңғы жұмыс орны _____

8. Балалары және жақын туыстары туралы мәліметтер (Т.А.Ә. (бар болса), тұратын жері, жұмыс орны, байланыс телефондары)

_____

_____

_____

9. Тұрмыс жағдайы _____

(жақсы жабдықталған / жабдықталмаған тұрғын үй)

_____

(пәтер, жеке үй, жатақханадағы бөлме және басқа)

_____

(нешінші қабат екенін, бөлме санын, сантораптардың болуын, орталықтан жылытыла ма екендігін, лифтінің болуын және басқаны көрсету)

_____

(басқа да жағдайлар)

10. Аулалық учаскенің болуы _____

Актіні жасаған адам _____

_____

(қолы) (Т.А.Ә. (бар болса), лауазымы)

Күні 20 ____ жылғы " ____ " _____

Ескертпе: Қарттар мен мүгедектер үшін толтырылады.

Халықты әлеуметтік қорғау
саласында үйде қызметтер

Балаларды, ТҚА бұзылған балаларды және он сегіз жастан асқан адамдарды үйде қызмет көрсету жағдайында оқыту ұзақтығы

Балаларды, ТҚА бұзылған балаларды және он сегіз жастан асқан адамдарды оқыту ұзақтығы барлық үлгідегі ұйымдарда олардың дағды деңгейі не, танымдық қызметі мен жас ерекшеліктері не қарай құрылады:

- 1) балалардың әлеуметті к дағдылары, әлеуметтену және танымдық қызметі ең төмен деңгейде болғанда сабақтың ұзақтығы 15 минутқа дейі н созылады;
- 2) әлеуметті к дағдылары, әлеуметтену және танымдық қызметі төмен деңгейде болғанда – 20 минутқа дейі н;
- 3) әлеуметті к дағдылары, әлеуметтену және танымдық қызметі қалыпты деңгейде болғанда – сабақ 30 минутқа дейі н;
- 4) әлеуметті к дағдыларының, әлеуметтену және танымдық қызметінің деңгейі айтарлықтай төмендемеген жағдайда – 45 минутқа созылады.

Академиялық сағаттың (45 минут) қалған уақытында балаларға және он сегіз жастан асқан адамдарға оқу жоспарының бағдарламасына және әр сабаққа әзірленген тақырыптық жоспарларға сәйкес дидактикалық және дамытушы ойындар өткізіледі .

20__ жылға Ұсынылған арнаулы әлеуметтік қызметтерді есепке алу журналы

Үйде қызмет көрсету ұйымының атауы _____

Қызметтерді алушының Т.А.Ә. (бар болса) _____

Тіркелген күні 20__ жылғы " __ " _____

Күні	Көрсетілген қызметтерді көрсету белгісі Т.А.Ә. (бар болса) және арнайы әлеуметтік қызметтер көрсететін мамандардың лауазымы	Сапа белгісі (түсініктемелер мен ұсыныстар, қызметтерді алушы немесе заңды өкілдер толтырады)
1	2	3

Ескерту: Журнал нөмірленген, тігілген және мөрмен бекітілген. Әрбір қызмет алушы үшін әрбір күнтізбелік ай үшін толтырылатын жеке журнал жасалады.

Қазақстан Республикасы
Еңбек және халықты әлеуметтік
қорғау министрінің
2019 жылғы 13 мамырдағы
№ 238 бұйрығына
4-қосымша

Қазақстан Республикасы
Денсаулық сақтау және
әлеуметтік даму министрінің
2015 жылғы 26 наурыздағы
№ 165 бұйрығына
4-қосымша

Халықты әлеуметтік қорғау саласында уақытша болу жағдайында арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсету стандарты

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Халықты әлеуметтік қорғау саласында уақытша болу жағдайында арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсету стандарты (бұдан әрі – Стандарт) "Арнаулы әлеуметтік қызметтер туралы" 2008 жылғы 29 желтоқсандағы Қазақстан Республикасы Заңының 8-бабының 2) тармақшасына сәйкес әзірленді.

2. Осы Стандарт тәулік бойы уақытша тұруына (бір жылға дейін) немесе уақытша болуына (тәуліктің түнгі уақытында) арналған уақытша болу жағдайында арнаулы әлеуметтік қызметтерді көрсететін мемлекеттік және мемлекеттік емес меншік нысанындағы ұйымдарда (бұдан әрі – уақытша болу ұйымдары) белгілі бір тұрғылықты жері жоқ адамдарға және бас бостандығынан айыру орындарынан босатылған және (немесе) пробация қызметінде есепте тұрған адамдарға (бұдан әрі – қызметтерді алушылар) арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсетудің сапасын, көлемін және шарттарын белгілейді, арнаулы әлеуметтік қызметтерді ұсыну, көрсетуді тоқтату және ауыстыру шарттарын айқындайды.

2-тарау. Уақытша болу ұйымдарында арнаулы әлеуметтік қызметтер ұсыну шарттары

3. Уақытша болу ұйымдарында бюджет қаражаты есебінен арнаулы әлеуметтік қызметтер ұсыну қызметтерді алушылардың өтініші бойынша немесе аудандардың, облыстық және республикалық маңызы бар қалалардың (астананың) жұмыспен қамту және әлеуметтік бағдарламалар бөлімдерінің (бұдан әрі – уәкілетті органдар), денсаулық сақтау, ішкі істер саласындағы уәкілетті органдардың жазбаша жолдамасы негізінде қызметтерді алушының нақты тұрған жері бойынша жүзеге асырады. Өтініш осы Стандартқа 1-қосымшаға сәйкес нысан бойынша ресімделеді.

Уәкілетті органның, уақытша болу ұйымының маманы "Е-собес" автоматтандырылған ақпараттық жүйесіне (бұдан әрі – "Е-собес" ААЖ) өмірлік қиын жағдайда жүрген адамның (отбасының) өтініштегі деректерін енгізеді.

4. Бұрын Қазақстан Республикасының басқа өңірлерінің аумағында тұрған және өз баспанасынан айырылған адамдар, оның ішінде жеке басын куәландыратын құжаттары жоқ адамдар уақытша болу ұйымына күнтізбелік отыз күнге дейінгі мерзімге қабылданады, одан кейін олар жергілікті бюджет қаражаты есебінен немесе бюджеттен тыс тартылған қаражат есебінен бұрынғы тұрған жері бойынша уақытша болу ұйымдарына жіберіледі.

5. Жоғалтылған әлеуметтік мәртебесін қалпына келтіргісі келетін қызметтерді алушылардың уақытша болу ұйымында тәулік бойы тұру ұзақтығы бір жылдан аспайды.

6. Уақытша болу ұйымына жүгінген, бірақ қаңғыбастық өмір салтын өзгерткісі келмейтін адамдарға тәуліктің түнгі уақытында (жылдың жазғы уақытында сағат 21.00-ден 9.00-ге дейін, қысқы уақытта сағат 18.00-ден 10.00-ге дейін) ыстық тамақпен қамтамасыз етілмей койка орын беріледі.

7. Белгілі бір тұрғылықты жері жоқ адамдарға олардың көшеде өмір сүру орындарында мобильді әлеуметтік патруль қызметі тәуліктің күндізгі уақытында арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсетеді. Жергілікті атқарушы органдардың шешімі бойынша мобильді әлеуметтік патруль қызметі тәуліктің түнгі уақытында ұсынылады.

8. Қызметтерді алушылардың жеке қажеттілігін бағалау негізінде уақытша болу ұйымының мамандары жоғалтылған әлеуметтік мәртебесін қалпына келтіргісі келетін әрбір қызметтерді алушыға ресоциализация туралы шарт (бұдан әрі – шарт) әзірлейді. Шарт осы Стандартқа 2-қосымшада көзделген нысан бойынша жасалады.

9. Шарт қызметтерді алушыны уақытша болу ұйымының мамандары ол түскен күннен бастап күнтізбелік бес күн ішінде бақылағаннан кейін әзірленеді және кейінгі екі жұмыс күні ішінде қызметтерді алушымен жасалады.

10. Шартта:

- 1) арнаулы әлеуметтік қызметтердің көрсетілетін көлемі мен түрлері;
- 2) уақытша болу ұйымы мен қызметтерді алушының құқықтары мен міндеттемелері көрсетіледі.

11. Шартта көрсетілген оңалту іс-шараларын уақытша болу ұйымының мамандары шартта белгіленген мерзімде жүргізеді.

12. Шартта көрсетілген уақытша болу ұйымының міндеттемелері белгіленген мерзімде орындалмаса, болу мерзімі оларды орындау күніне дейін, бірақ алты айдан асырмай ұзартылады.

13. Уақытша болу ұйымынан қызметтерді алушыларды шығару:

- 1) қызметтерді алушының жазбаша өтініші;
- 2) қызметтерді алушылардың тұрғын үй аумағы және өмір сүруге қаражаты болған жағдайда;
- 3) шарт бұзылған немесе қолдалану мерзімі аяқталған жағдайда;
- 4) шарт талаптары мерзімінен бұрын орындалған жағдайда;
- 5) қызметтерді алушы қайтыс болған жағдайда жүзеге асырылады.

14. Қызметтерді алушыларды білім беру ұйымында оқыту үшін бір жылға дейінгі мерзімге жіберу туралы шешімді уақытша болу ұйымы тәртіпаралық комиссиясының қорытындысын есепке ала отырып және қабылдаушы тараптың қызметтерді алушыларға оқу кезеңінде тұрғын үй алаңын (жатақхана) беру туралы жазбаша міндеттемесі болған кезде уақытша болу ұйымының әкімшілігі қабылдайды.

Білім беру ұйымында оқуды табысты аяқтаған қызметтерді алушылар одан әрі әлеуметтік оңалту үшін уақытша болу ұйымына қайтарылады.

15. Егде тартқан жасына, бірінші, екінші топтағы мүгедектігіне байланысты өзіне-өзі қызмет көрсетуі, қозғалуы қиын қызметтерді алушылар медициналық ұйымның және мүгедекті оңалтудың жеке бағдарламасына (бұдан әрі – ОЖБ) сәйкес қарттарға, мүгедектерге және (немесе) он сегіз жастан асқан адамдарға арнаулы әлеуметтік қызметтер ұсынатын стационарлық үлгідегі ұйымға қабылданады.

16. Уақытша болу ұйымында тұруға медициналық қарсы көрсетілімдері болған кезде қызметтерді алушылар денсаулық сақтаудың тиісті ұйымдарына жіберілуге жатады.

17. Бюджет қаражаты есебінен ұсталатын қызметтерді алушыларды бір өңірде орналасқан уақытша болу ұйымынан елдің өзге өңірінде орналасқан уақытша болу ұйымына ауыстыру тиісті өңірлердің уақытша болу ұйымдарының келісімі бойынша жүзеге асырылады.

18. Қызметтерді алушылар:

1) ішкі тәртіп қағидаларын жүйелі түрде (үш реттен артық) бұзған, оның ішінде есірткі заттарын, спирттік ішімдіктерді әкелген және қабылдаған, тауарлық-материалдық құндылықтарды және өзге мүлікті бүлдірген, құқыққа қарсы әрекеттер жасаған жағдайда;

2) уақытша болу ұйымында болуға медициналық қарсы көрсетілімдер анықталған кезде;

3) қызметтерді алушы уақытша болу ұйымы әкімшілігін хабардар етпей, уақытша болу ұйымы аумағынан өз бетімен шығып кетіп, үш тәуліктен астам уақыт бойы болмаған жағдайларда шығарылуға жатады.

Уақытша болу ұйымы аумағынан шығып кеткен адам осы Стандарттың 2-тарауына сәйкес жалпы негізде қайта қабылданады, ал дәлелді себептер (ішкі

істер органдарының ұстауы, денсаулық сақтау ұйымында болу) бойынша ол жөнінде хабардар етуге мүмкіндігі болмаған адам дереу қайта қабылданады;

4) өзі туралы әдейі жалған ақпарат ұсынған жағдайда;

5) қызметтерді алушы шарт талаптарын орындамаған жағдайда шығарылуға жатады.

Шығаруға осы тармақтың 1) және 3) тармақшаларында көрсетілген негіздемелер куәгерлердің жазбаша айғақтамаларымен расталады.

Осы тармақтың 1), 3), 4), 5) тармақшаларында көзделген негіздемелер бойынша уақытша болу ұйымынан шығарылған қызметтерді алушылармен осы Стандарттың 2-тарауында көзделген тәртіппен, бірақ олар шығарылғаннан кейін күнтізбелік бір жылдан соң ресоциализация туралы шарт жасалады.

19. Қызметтерді алушыларды шығару, шығарып жіберу немесе басқа уақытша болу ұйымына ауыстыру уақытша болу ұйымы басшысы бұйрығының негізінде жүзеге асырылады және "Е-собес" ААЖ-да белгі қойылады.

20. Шығару немесе басқа уақытша болу ұйымына ауыстыру кезінде қызметтерді алушыларға жеке және маусым бойынша өзіне бекітілген киімі мен аяқкиімі, уақытша болу ұйымында сақталған құнды заттары (құжаттары) беріледі

3-тарау. Уақытша болу ұйымдарында арнаулы әлеуметтік қызметтерді көрсету сапасы мен көлемі

21. Әлеуметтік-тұрмыстық қызметтерге:

1) қызметтерді алушыларды қабылдау және уақытша орналастыру;

2) төсек орын, жиһаз беру, төсек-орын жабдықтарымен, жеке гигиена заттары және іш киіммен қамтамасыз ету осы Стандартқа 3-қосымшада көзделген нормативтерді сақтай отырып жүзеге асырылады.

Бір жыл ішінде уақытша болу ұйымына қайта түскен кезде қызметтерді алушылар қажеттігіне қарай іш киіммен қамтамасыз етіледі;

3) жеке басты куәландыратын құжаттарды қалпына келтіруге жәрдемдесу;

4) жүріп-тұруы қиын және өзіне қызмет көрсетуге қабілетсіз қарттар мен мүгедектердің болуы үшін жағдай жасау;

5) санитариялық-гигиеналық талаптарға сәйкес тұру жағдайларын сақтау жөнінде қызметтер көрсету;

6) іш киімді, киімді, төсек-орын жабдықтарын дезинфекциялау;

7) тұрмыстық өз-өзіне қызметтер көрсету үшін жағдай жасау (жеке іш киімдері мен киімдерін жуу, кептіру, үтіктеу);

8) санитариялық-гигиеналық рәсімдерді (душ немесе ванна бөлмелері, санитариялық тораптар) жүзеге асыру үшін жағдай жасау;

9) жол жүру құжаттарын сатып алу және баратын жеріне дейін азық-түлікпен қамтамасыз ету арқылы бұрынғы тұрған жеріне жөнелтуге жәрдемдесу.

Жүріп-тұруы қиын адамдарға уақытша болу ұйымы баратын жеріне дейін ілесіп баруды қамтамасыз етеді;

10) тұратын жері бойынша тіркелу үшін құжаттарын рәсімдеуге жәрдемдесу;

11) тамақ ұсыну;

12) емдеу, оқу үшін қызметтерді алушыларды тасымалдауға көлік қызметтерін ұсыну;

13) хат жазуға және оқуға көмек көрсету жатады.

Түнде болу үйлерінде (бөлімшелерінде) көрсетілетін әлеуметтік-тұрмыстық қызметтерге:

1) қызметтерді алушыларды қабылдау және уақытша орналастыру;

2) койка-орын беру, төсек-орын жабдықтарымен қамтамасыз ету;

3) іш киімді, киімді, төсек-орын жабдықтарын дезинфекциялау;

4) санитариялық-гигиеналық рәсімдерді (душ немесе ванна бөлмелері, санитариялық тораптар) жүзеге асыру үшін жағдай жасау жатады.

22. Әлеуметтік-тұрмыстық қызметтер көрсетудің сапасына қойылатын талаптар:

1) берілетін тұрғын үй орынжайлары көлемі мен көрсеткіштері бойынша (ғимараттар мен орынжайлардың жай-күйі, олардың жайлылығы) санитариялық-эпидемиологиялық нормалар мен талаптарға сәйкес болады және қызметтерді алушылардың тұруына қолайлылықты қамтамасыз етеді.

Санитариялық-эпидемиялық нормалар мен қағидаларға, қауіпсіздік талаптарына, өртке қарсы талаптарға сай келетін барлық тұрғын, қызметтік және өндірістік орынжайлар персоналдың, қызметтерді алушылардың денсаулығына және ұсынылатын қызметтердің сапасына кері әсер ететін әр түрлі факторлардың әсерінен және қолайсыз жағдайлардан қорғалған болады.

Әлеуметтік-еңбек қызметтерін, мәдени және тұрмыстық қызметтер көрсетуді ұйымдастыру үшін ұсынылатын орынжайлар көлемі, орналасуы мен конфигурациясы бойынша қызметтер көрсетілетін қызметтерді алушылардың ерекшелігін ескере отырып, жоғарыда аталған барлық іс-шараларды өткізуді қамтамасыз етеді;

2) уақытша болу ұйымы мамандарының кабинеттері қажетті жиһазбен және мамандандырылған жабдықтармен жабдықталады.

Әрбір мамандандырылған кабинетке еркін нысанда ресімделген паспорт толтырылады;

3) қызметтерді алушылардың пайдалануына берілетін жиһаз, жабдық, іш киім Қазақстан Республикасының аумағында қолданылатын техникалық реттеу саласындағы стандарттау жөніндегі нормативтік құжаттарға сәйкес болады;

4) қызметтерді алушыларға берілетін іш киім киюге ыңғайлы, қызметтерді алушылардың жынысына, бойы мен өлшемдеріне сәйкес келеді, сондай-ақ санитариялық-гигиеналық нормалар мен талаптарға жауап береді;

5) ыстық тамақ сапалы тағамдардан әзірленуге, теңгерімділік және калориялық талаптарға жауап береді, санитариялық-гигиеналық талаптарға сәйкес болады және қызметтерді алушылардың денсаулық жағдайын ескеріп ұсынылады.

Уақытша болу ұйымдарының басшысы маусымға қарай (көктем-жаз, күз-қыс) ағымдағы апталық мәзірді және екінші аптаға перспективалық мәзірді бекітеді;

б) бақылаудағы, төсек режиміндегі және денсаулық жағдайына байланысты өзін-өзі күтудің қарапайым рәсімдерін орындай алмайтын қызметтерді алушыларға жеке қызметтер көрсету және гигиеналық сипаттағы әлеуметтік-тұрмыстық қызметтер көрсету олардың денсаулығына қандай да бір зиян, физикалық немесе моральдық азап және қолайсыздық тудырмай орындалады (мұндай қызметті көрсету кезінде қызметтер көрсетуші персонал қызметтерді алушыларға ерекше сыпайылық танытуы қажет);

7) қызметтерді алушыларды емдеу, оқыту үшін автомобиль көлігімен тасымалдау кезінде автокөлік құралдарын пайдалану нормативтері мен қағидалары, жол жүру қауіпсіздігінің талаптары сақталады;

8) тұрмыстық қызметтер көрсетумен қамтамасыз ету (іш киімді, киімді, төсек-орын жабдықтарын жуу, кептіру, үтіктеу, дезинфекциялау) сапа талаптары мен оның уақтлығына жауап береді.

23. Әлеуметтік-медициналық қызметтерге:

1) алғашқы медициналық тексеру және алғашқы санитариялық тазалау жүргізу;

2) дәрігерге дейін медициналық көмек көрсету, емделуге мұқтаж қызметтерді алушыларды денсаулық сақтау ұйымдарына жатқызуға жәрдемдесу және ілесіп жүру;

3) медициналық-әлеуметтік сараптамаға жіберу үшін құжаттарды дайындауға жәрдемдесу;

4) тегін медициналық көмектің кепілді көлемін алуға жәрдемдесу;

5) дәрігерлердің қорытындысы бойынша дәрі-дәрмекпен және медициналық мақсаттағы бұйымдармен қамтамасыз етуге жәрдемдесу;

б) ОЖБ-ға сәйкес техникалық көмекші (орнын толтырушы) құралдармен қамтамасыз етуге, санаторий-курорттық емделуді алуға жәрдемдесу;

7) профильді маманның, оның ішінде денсаулық сақтау ұйымы маманының медициналық консультация беруіне жәрдемдесу;

8) емдеуші дәрігердің тағайындауы бойынша денсаулық сақтау саласындағы стандарттарға сәйкес медициналық айла-шарғылар жасауды жүргізу жатады.

Түнде болу үйлерінде (бөлімшелерінде), сондай-ақ мобильді әлеуметтік патруль қызметтері мынадай әлеуметтік-медициналық қызметтер көрсетеді:

1) алғашқы медициналық тексеру және алғашқы санитариялық тазалау жүргізу;

2) дәрігерге дейін көмек көрсету.

24. Әлеуметтік-медициналық қызметтер көрсетудің сапасына қойылатын талаптар:

1) тегін медициналық көмектің кепілді көлемін алуға жәрдемдесу денсаулық сақтау саласындағы заңнамалық және нормативтік құқықтық актілерде көзделген шеңберде жүзеге асырылады;

2) денсаулық сақтау саласындағы стандарттарға сәйкес емдік манипуляциялар жүргізу қызметтерді алушыларға қандай да бір зиян келтіріп алмай, барынша мұқияттылықпен және сақтықпен жүзеге асырылады;

3) дәрігерге дейін медициналық көмек көрсету денсаулық сақтау саласындағы уәкілетті орган бекіткен стандарттарға сәйкес жүзеге асырылады;

4) қызметтерді алушыларды денсаулық сақтау ұйымдарына жатқызу немесе жатқызуға жәрдемдесу жедел және уақтылы жүргізіледі;

5) медициналық ұйымдарда профилактикалық тексеруден, диспансерлеуден, иммундаудан өтуге жәрдемдесу денсаулық сақтау саласындағы уәкілетті орган бекіткен стандарттарға сәйкес көрсетіледі;

6) салауатты өмір салтын насихаттау жүргізіледі.

Қызметтерді алушылармен зиянды әдеттердің алдын алу және олардан арылу жөніндегі жеке жұмыс зиянды әдеттердің (алкоголь ішу, есірткі пайдалану, темекі шегу) қауіптілігін, олар әкеп соғатын кері нәтижелерді түсіндіруге бағытталады және нақты жағдайға байланысты бұл әдеттердің алдын алу немесе олардан арылу бойынша қажетті ұсынымдар беріледі;

7) медициналық-әлеуметтік сараптамаға жіберу үшін құжаттарды дайындауға жәрдемдесу уақтылы және толық көлемде көрсетілуге тиіс;

8) ОЖБ-ға сәйкес техникалық көмекші (орнын толтырушы) құралдар, міндетті гигиеналық құралдар, санаторий-курорттық емделуді, сондай-ақ күту және оңалту құралдарын алуға жәрдемдесу қызметтерді алушылардың практикалық қажеттіліктеріне сәйкес жүзеге асырылады;

9) санитариялық-гигиеналық қызметтерді көрсету қызметтерді алушылардың денсаулық жағдайы мен хал-жайының жақсаруына жәрдемдеседі, жағымсыз қолайсыздық сезімін жоюға мүмкіндік береді;

10) дәрігерлердің қорытындысы бойынша дәрі-дәрмекпен және медициналық мақсаттағы бұйымдармен қамтамасыз етуге жәрдемдесу қызметтерді алушылардың ауруларының, жарақаттарының уақтылы алдын алуға және емдеуге ықпал етеді;

11) денсаулық сақтау ұйымдарының білікті мамандарынан консультация алуға жәрдемдесу қызметтерді алушылардың ауруларын уақтылы анықтауды және емдеуді қамтамасыз етеді.

25. Әлеуметтік-психологиялық қызметтерге:

- 1) психологиялық диагностика және тұлғалық зерттеу;
- 2) әлеуметтік-психологиялық патронаж (жүйелі бақылау);
- 3) қызмет алушылармен психологиялық алдын алу жұмыстары;
- 4) психологиялық консультация беру;
- 5) шұғыл психологиялық көмек;

б) қызметтерді алушыларға психологиялық көмек көрсету, оның ішінде сөйлесу, әңгімелесу, тыңдау, көңілін көтеру, белсенділікке ынталандыру;

7) психологиялық тренингтер;

8) қызметтерді алушыларды психологиялық түзету;

9) өзара қолдау топтарында және қарым-қатынас клубтарында сабақ өткізу жатады.

26. Әлеуметтік-психологиялық қызметтер көрсетудің сапасына қойылатын талаптар:

1) психологиялық консультация беру қызметтерді алушыларға жанжалдың алдын алу және жою үшін тұлғааралық қарым-қатынастарды жақсарту бойынша білікті көмек көрсетуді қамтамасыз етеді.

Психологиялық консультация беру қызметтерді алушыдан алынған ақпараттар мен туындаған әлеуметтік-психологиялық проблемаларды онымен талқылау негізінде ішкі ресурстарды ашуға және жұмылдыруға әрі проблемаларды шешуге көмектеседі;

2) қызметтерді алушылардың психологиялық диагностикасы уақытша болу ұйымының психологы әзірлеген психодиагностикалық пакет негізінде жүзеге асырылады.

Тұлғаны психологиялық диагностикалау және тексеру қызметтерді алушылардың мінез-құлқындағы және айналасындағы адамдармен қарым-қатынаста ауытқушылықтарға әсер ететін олардың психикалық жай-күйін және жеке тұлғалық ерекшеліктерін анықтау мен талдаудың нәтижесі бойынша түзету іс-шараларын жүргізудің болжамын жасау және ұсынымдарды әзірлеу үшін қажетті ақпарат береді;

3) белсенді психологиялық ықпал ретіндегі психологиялық түзету қызметтерді алушылардың мінез-құлқындағы, эмоционалдық жай-күйіндегі ауытқушылықтарды (оның ішінде жекелеген адамдардың эмоционалдық жауап қайтару және мінез стереотипінің жайсыз формалары, жайсыз қарым-қатынастар) жеңуді немесе бәсеңдетуді қамтамасыз етеді, бұл аталған көрсеткіштерді жас нормалары мен әлеуметтік орта талаптарына сәйкес келтіруге мүмкіндік береді;

4) белсенді психологиялық ықпал ретіндегі психологиялық тренингтердің психологиялық жара салу жағдайларының, нервтік-психологиялық шиеленістердің салдарын жоюда, тұрмыс-тіршіліктің бейәлеуметтік нысанын жеңуші адамдарды әлеуметтік құнды нормаларға дағдыландырудағы, өзгермелі жағдайларға бейімделу үшін тұлғалық алғышарттарды қалыптастырудағы тиімділігімен бағаланады;

5) әлеуметтік-психологиялық патронаж қызметтерді алушыларды жүйелі бақылау негізінде психикалық жайсыздық, тұлғалық (тұлғаишілік) немесе тұлғааралық жанжал және қызметтерді алушылардың өмірлік қиын жағдайын ауырлататын жағдайларды уақтылы анықтауды және оларға осы сәтте қажетті әлеуметтік-психологиялық көмек көрсетуді қамтамасыз етеді;

6) қызметтерді алушыларды өзара қолдау топтарында, қарым-қатынас клубтарында сабақ өткізуге тарту қызметтерді алушылардың жайсыздық жағдайынан шығуына, психикалық денсаулығын сақтауды және нығайтуды, стреске төзімділігін, ең алдымен тұлғааралық байланыс және қарым-қатынас саласында психологиялық мәдениет деңгейін арттыруға көмек көрсетуді қамтамасыз етеді;

7) шұғыл психологиялық көмек қызметтерді алушыларға дереу психологиялық консультация беруді, дағдарыс жағдайынан шығу үшін олардың физикалық, рухани, тұлғалық, зияткерлік ресурстарын жұмылдыруды, туындаған проблемаларды өздігінен шешу және қиындықтарды жеңу, өзіне деген сенімін нығайту үшін қолдануға болатын құралдардың диапазонын кеңейтуге жәрдемдесуді қамтамасыз етеді;

8) психологиялық алдын алу жұмысы қызметтерді алушыларда психологиялық білімге және оларды өзін түзеу және өз проблемаларымен жұмыс жүргізу үшін пайдалану ықыласына қажеттілігін қалыптастыруға, тұлғаның әрбір жас кезеңінде толыққанды психикалық дамуы үшін жағдай жасауға, тұлғалық қалыптасуда және дамуда болатын бұзылушылықтарды уақтылы алдын алуға мүмкіндік тұғызады;

9) сөйлесу, әңгімелесу, тыңдау, көңілін көтеру, белсенділікке ынталандыру, өмірлік тонусын психологиялық қолдау қызметтерді алушылардың психикалық денсаулығын нығайтуды, олардың стреске төзімділігі мен психикалық қорғалуын қамтамасыз етеді.

27. Әлеуметтік-еңбек қызметтеріне:

1) қызметтерді алушылардың бойындағы еңбек дағдыларын зерттеп-тексеру жөнінде іс-шаралар жүргізу;

2) қоғамдық пайдалы жұмыстарға қатысу;

3) кәсіби бағдарлау;

4) бейіні бойынша еңбек дағдыларын қалыптастыру;

5) қызметтерді алушыларды қолжетімді кәсіптік дағдыларға үйрету жөніндегі іс-шараларды жүргізуге жәрдемдесу жатады.

28. Әлеуметтік-еңбек қызметтерін көрсетудің сапасына қойылатын талаптар:

1) еңбек дағдыларын, білім мен шеберлікті қалыптастыру мақсатында қызметтерді алушыларға, олардың жеке қажеттіліктеріне қарай қызметтерді алушылардың жеке және әлеуметтік мәртебесін қалпына келтіруге жәрдемдесетін қолжетімді кәсіптік дағдыларға үйрету жөніндегі іс-шараларға белсенді қатысуын қамтамасыз ететін еңбек қызметтерінің түрлері тағайындалады;

2) қоғамдық пайдалы жұмыстар жүргізу уақытша болу ұйымының аумағында, арнайы ұйымдастырылған кабинеттерде (шеберханаларда) жүзеге асырылады және қызметтерді алушыларды олардың денсаулық жағдайын ескеріп, тыныс-тіршіліктің әр түрлі нысандарына тартуға мүмкіндік беретін жағдай жасауды қамтамасыз етеді;

3) қолжетімді кәсіптік дағдыларды оқыту, тұлғалық және әлеуметтік мәртебесін қалпына келтіру жөніндегі іс-шаралар арнайы жабдықталған кабинеттерде жүргізіледі;

4) кәсіптік білімі жоқ қызметтерді алушыларды кәсіптік бағдарлау оларға кәсіп таңдауға көмек көрсететін іс-шаралармен бірге жүргізіледі;

5) қызметтерді алушылардың еңбек дағдыларын зерттеп тексеру жөніндегі іс-шаралар олардың жеке ерекшеліктерін, мүмкіндіктерінің шектелу дәрежесін, қызметтерді алушылардың физикалық және психикалық жай-күйін ескеріп жүргізіледі.

29. Әлеуметтік-мәдени қызметтерге:

1) мерекелер мен тынығу іс-шараларын ұйымдастыру;

2) клуб және үйірме жұмыстарын ұйымдастыру және жүргізу;

3) қызметтерді алушыларды тынығу іс-шараларына, мәдени-патриоттық іс-шараларға қатысуға тарту жатады.

Түнде болу үйлерінде (бөлімшелерінде), мобильді әлеуметтік патруль қызметі қызметтерді алушылардың арасында ресоциализацияның орындылығы мен маңыздылығы туралы ақпараттық-түсіндіру жұмысын жүргізеді.

30. Әлеуметтік-мәдени қызметтер көрсетудің сапасына қойылатын талаптар:

1) мәдени-патриоттық және тынығу іс-шараларын өткізу уақытша болу ұйымының басшысы бекіткен тоқсандық жоспар бойынша жүзеге асырылады;

2) көркемөнерпаздар үйірмелерін ұйымдастыру қызметтерді алушылардың әлеуметтік-мәдени және рухани қажеттіліктерін қанағаттандыруға, қарым-қатынас саласын кеңейтуге бағытталады;

3) қызметтерді алушыларды концерт бағдарламалары мен өткізілетін іс-шаралар сценарийлерінің жобасын әзірлеуге тарту қызметтерді алушылардың

жалпы және мәдени ой-өрісінің кеңеюіне, шығармашылық белсенділігінің артуына ықпал етеді;

4) қызметтерді алушыларды тынығу іс-шараларына қатыстыру уақытша болу ұйымы ұжымының қоғамдық өміріне қатыстыру арқылы әлеуметтік және коммуникативтік байланыстарын жөнге салуға жәрдемдеседі.

31. Уақытша болу ұйымдарында көрсетілетін әлеуметтік-экономикалық қызметтерге:

"Қазақстан Республикасында мүгедектігі бойынша және асыраушысынан айырылу жағдайы бойынша берілетін мемлекеттік әлеуметтік жәрдемақылар туралы" 1997 жылғы 16 маусымдағы, "Қазақстан Республикасындағы арнаулы мемлекеттік жәрдемақы туралы" 1999 жылғы 5 сәуірдегі, "Мемлекеттік атаулы әлеуметтік көмек туралы" 2001 жылғы 17 шілдедегі, "Балалы отбасыларға берілетін мемлекеттік әлеуметтік жәрдемақылар туралы" 2005 жылғы 28 маусымдағы Қазақстан Республикасының Заңдарына және Қазақстан Республикасының өзге де нормативтік құқықтық актілеріне сәйкес тиесілі жеңілдіктерді, өтемақыларды, алименттер мен тиісті төлемдерді алуға, тұрғын үй жағдайын жақсартуға жәрдемдесу жатады.

32. Әлеуметтік-экономикалық қызметтерді көрсету сапасына қойылатын талаптар:

қызметтерді алушыларға тиесілі жеңілдіктерді, жәрдемақыларды, өтемақылар мен тиісті төлемдерді алуға жәрдемдесу олар үшін қызығушылық тудыратын мәселелерді шешуде уақтылы, толық, білікті және тиімді көмек көрсетуді қамтамасыз етеді.

33. Әлеуметтік-құқықтық қызметтерге:

1) арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсету саласында және Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес әлеуметтік қамсыздандыру және әлеуметтік көмек алу құқығымен байланысты мәселелер бойынша заңгерлік консультация беру;

2) заңды мәні бар құжаттарды ресімдеуге көмек көрсету;

3) қарт адамдар мен мүгедектерді қарттарға, мүгедектерге және (немесе) он сегіз жастан асқан адамдарға арнаулы әлеуметтік қызметтер ұсынатын стационар үлгідегі ұйымдарға орналастыруға қажетті құжаттарды ресімдеуге жәрдемдесу;

4) арнаулы әлеуметтік қызметтерді көрсететін және қызметтерді алушылардың заңды құқығын бұзатын немесе шектейтін ұйымдардың әрекетіне немесе әрекетсіздігіне өтініш дайындауға және беруге көмек көрсету;

5) заңнамада белгіленген жеңілдіктер мен басымдықтарды, әлеуметтік төлемдерді алуға заңгерлік көмек көрсету және жәрдемдесу жатады.

34. Әлеуметтік-құқықтық қызметтер көрсетудің сапасына қойылатын талаптар:

1) қызметтерді алушыларға арнаулы әлеуметтік қызметтер алу және өздерінің мүддесін қорғау құқығымен байланысты мәселелер бойынша консультация беру заңнамада белгіленген құқықтар мен ықтимал заң бұзушылықтардан қорғау тәсілдері туралы толық түсінік береді;

2) қызметтерді алушыларға әлеуметтік-құқықтық мәселелер (азаматтық, тұрғын үй, отбасы, еңбек, зейнетақы, қылмыстық заңнама) бойынша консультация беру оларды қызықтыратын заңнамалық актілер мен көтерілген мәселелердегі құқықтары туралы толық түсінік беруге, осы мәселелерді іс жүзінде шешу үшін қажетті құжаттарды дайындау және тиісті адресатқа жіберуде қажетті көмек көрсетеді;

3) мемлекеттік органдар мен ұйымдардың қызметтерді алушылардың заңды құқықтарын бұзатын немесе шектейтін лауазымды тұлғаларының әрекетіне немесе әрекетсіздігіне шағым дайындауда көмек көрсету оларға шағымдарында шағымданатын әрекеттің мәнін, жол берілген заң бұзушылықты жою талабын заң тұрғысынан сауатты жазуға және шағымды адресатқа жіберуге көмек көрсетеді;

4) құжаттарды (жеке басын куәландыратын, заңнама бойынша тиісті жеңілдіктерді, жәрдемақыларды және әлеуметтік төлемдерді алуға, балаларды, ТҚА бұзылған балаларды асырап алуға және отбасылық тәрбиенің өзге нысандарын алуға, мүгедектердің жұмысқа орналасуы үшін) рәсімдеуде құқықтық көмек көрсету, қызметтерді алушыларға мақсатына қарай қажетті құжаттардың мазмұнын түсіндіруді, құжат мәтінін баяндауды және жазып беруді (қажетіне қарай) немесе нысанды бланкілерді толтыруды, ілеспе хаттар жазуды қамтамасыз етеді;

35. Уақытша болу ұйымы мамандарының жұмыс сапасын уақытша болу ұйымының басшысы және уәкілетті орган оңалтылған және қалыпты өмір сүру салтына қайтып оралған қызметтерді алушылар санының алдыңғы жылғымен салыстырғанда көбеюі бойынша бағалайды.

36. Уақытша болу ұйымында қажетті мамандар болмаған жағдайда шарт негізінде қосымша мамандарды тартуға болады.

37. Уақытша болу ұйымында шағымдар мен ұсыныстар кітабы ресімделеді, ол уақытша болу ұйымының басшысында сақталады және қызмет алушылар мен келушілердің бірінші талабы бойынша беріледі.

Шағымдар мен ұсыныстар кітабын уақытша болу ұйымының басшысы апта сайын, ал ауданның, облыстық маңызы бар қаланың жұмыспен қамту және әлеуметтік бағдарламалар бөлімі – ай сайын қарайды.

Халықты әлеуметтік қорғау
саласында уақытша болу
жағдайында арнаулы
әлеуметтік қызметтер

көрсету стандартына

1-қосымша

Нысан

_____
(уақытша болу ұйымының
атауы)
директорына

_____
(директордың Т. А. Ә.
(бар болса)

_____
_____
_____

ӨТІНІШ

Мені әлеуметтік бейімдеу және оңалтудан өту үшін уақытша болу ұйымына қабылдауды сұраймын.

Өзім туралы мынадай ақпаратты хабарлаймын:

Туған күні " __ " _____ ж.

Туған жері: _____

Жеке куәлік немесе паспорт (болған кезде): _____

_____

— Білімі: _____
_____ жылы тұрғын үйімнен айырылдым, айырылған тұрғын үйімнен мекенжайы

_____

— Тұрғын үйімнен айырылу себебі _____
Тұрғылықты жері бойынша соңғы тіркелген мекенжайы:

_____

— Тіркелген мекенжайы, тұрғылықты жері бойынша тұрудың мүмкін болмауының себебі

(егер баспанасынан айырылмаған болса) _____

_____

— Жақын туыстары туралы деректер: _____

_____

_____

_____

Тұру және өртке қарсы қауіпсіздік қағидаларымен таныстым және оларды сақтауға міндеттенемін.

Сондай-ақ, өзім туралы жалған ақпарат берген жағдайда, мен уақытша болу ұйымынан

бірден шығарылатыным туралы ескертілдім.

_____ (қолы) " ____ " _____ ж.

Халықты әлеуметтік қорғау
саласында уақытша болу
жағдайында арнаулы
әлеуметтік қызметтер
көрсету стандартына
2-қосымша
Нысан

Ресоциализация туралы үлгілік шарт

_____ атынан

(уақытша болу ұйымының атауы)

_____, (бұдан әрі – Орталық)

бір

(басшының Т. А. Ә. (бар болса)

тараптан және _____ (бұдан әрі – қызметтерді

(қызметтерді алушының Т. А. Ә. (бар болса)

алушы) екінші тараптан, бірлесіп Тараптар деп аталатындар, төмендегі туралы осы Шартты жасасты:

1. Шарттың нысаны

Қызметтерді алушыға Орталық ресоциализацияға (жоғалтылған әлеуметтік мәртебесін қалпына келтіру) бағытталған арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсетеді.

2. Орталықтың құқықтары:

1) қызметтерді алушының оқуға және жұмыс орнына баруын бақылауды жүзеге асыру;

2) мүдделі адамдардан қызметтерді алушылардың оқу процесі, жұмыс орнына баруы және үлгерімі туралы қажетті ақпаратты сұрату;

3) қызметтерді алушы тарапынан міндеттемелерді орындамау немесе орындаудан жалтару жағдайында біржақты тәртіппен шартты бұзу;

4) одан әрі тұру мақсатында ұсынылған қолжетімді жалдамалы тұрғын үйде тұрудан бас тартқан жағдайда біржақты тәртіппен шартты бұзу.

3. Орталықтың міндеттері:

1) қызметтерді алушыларды арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсету шарттарымен таныстыру;

2) белгіленген көлемде арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсету;

3) мамандығы бойынша кәсіптік оқытуды (даярлау, қайта даярлау) ұйымдастыру

_____;

4) тұрақты жұмыс орнына жұмысқа орналастыру;

5) келешекте тұру мақсатында қол жетімді жалдамалы тұрғын үй іздестіруді жүзеге асыру;

б) қызметтерді алушыға сыйластықпен қарау, дөрекілікке, өз міндеттемелеріне атүсті қарауға жол бермеу.

4. Қызметтерді алушының құқықтары:

1) ресоциализация процесі туралы ақпарат алу;

2) кәсіп және жұмыс орнын таңдауға қатысу.

5. Қызметтерді алушының міндеттемелері:

1) ресоциализация процесіне белсенді түрде қатысу;

2) _____ мамандығы бойынша оқу курсынан табысты өту;

3) ұсынылатын жұмыс орнына жұмысқа орналасу;

4) Орталық персоналына сыйластықпен қарау;

5) осы шарттың талаптарын сақтау.

6. Шартты бұзу талаптары

Осы шарт мынадай негіздемелер:

1) қызметтерді алушы тарапынан міндеттемелерді (оқу, жұмысқа орналасу, тұрғын үй іздестіру) орындамау немесе орындаудан бас тарту;

2) қызметтерді алушының Орталық персоналына негізсіз дөрекілік таныту және айып тағу бойынша бұзуға жатады.

7. Арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсету денсаулық сақтау ұйымында қызметтерді алушы болған кезеңінде тоқтатылады.

8. Қорытынды ережелер

Шарт бірдей заң күшімен тараптардың әрқайсысы үшін екі данада жасалды және қол қойылды.

Орталық директоры _____

(Т. А. Ә. (бар болса) (қолы)

Қызметтерді алушы _____

(Т. А. Ә. (бар болса) (қолы)

Ескертпе: осы Шарт үлгілік болып табылады.

Халықты әлеуметтік қорғау
саласында уақытша болу
жағдайында арнаулы
әлеуметтік қызметтер

Уақытша болу ұйымдарына арналған төсек-орын және ішкіім, жеке гигиеналық құралдар, сондай-ақ олардың тозу мерзімдерінің ең төмен нормалары

№	Атауы	Өлшем бірлігі	1 төсек-орынға	
			Норма	Мерзімі (жыл)
1	Ақжайма	дана	3	1
2	Сейсеп	дана	3	1
3	Жастық тысы	дана	3	1
4	Сүлгі	дана	1	1
5	Матрац	дана	1	1
6	Жастық	дана	2	3
7	Көрпе	дана	2	3
8	Жамылғы	дана	1	2
9	Трусы	дана	3 – бір қызметтерді алушыға	1
10	Майка	дана	2 – бір ер адамға	1
11	Бюстгальтер	дана	2 – бір әйелге	1
12	Шұлық	дана	6 – бір қызметтерді алушыға	1
13	Тіс щеткасы	дана	1 – бір қызметтерді алушыға	3 ай
14	Тіс пастасы	миллилитр	900	1
15	Иіс сабын	грамм	1200	1
16	Резина клеенка	дана	қажеттілігіне қарай, бірақ бір төсек-орынға 1 данадан артық емес	1
17	Әйелдерге арналған сіңіргіш төсемелер	дана	қажеттілігіне қарай, бірақ бір әйелге айына 16 данадан артық емес	
18	Жаялықтар	дана	уақытша болу ұйымы дәрігерінің қорытындысы бойынша, бірақ күніне ресоциализация туралы шарт жасаған бір қызметтерді алушыға 1 данадан артық емес	

© 2012. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің «Қазақстан Республикасының Заңнама және құқықтық ақпарат институты» ШЖҚ РМК